

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 2251/1994 «Προστασία των καταναλωτών», όπως ισχύει - Ενσωμάτωση της οδηγίας 2005/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149)»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

I. Γενικό μέρος : Επί της αρχής

Α) Ο τροποποιούμενος με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ν. 2251/1994 «Προστασία των καταναλωτών» (ΦΕΚ 191 Α'), αποτελεί θεσμικό πλαίσιο, το οποίο λειτουργεί, μέχρι σήμερα κατά τρόπο ικανοποιητικό με σκοπό τη διασφάλιση, προεχόντως, των δικαιωμάτων και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών.

Πλην, όμως, η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και η διάθεση νέων καταναλωτικών προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά συνετέλεσαν στην επαύξηση των προβλημάτων και των κινδύνων που ανακύπτουν κατά τις καθημερινές συναλλαγές των καταναλωτών και κατέστησαν, εκ των πραγμάτων, επιτακτική την ανάγκη εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και προσαρμογής αυτού σε συναφείς κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

Παραλλήλως, η επαναδραστηριοποίηση, από το Μάρτιο του 2004, της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, με το διορισμό του Γενικού Γραμματέα της από τη νέα διακυβέρνηση, έδωσε για πρώτη φορά τη δυνατότητα καταγραφής των παραπόνων των καταναλωτών και των προβλημάτων της αγοράς που αντανακλώνται στα συμφέροντά τους, μέσω της Γραμματείας αυτής. Εξάλλου, η δυνατότητα που παρέχεται στους πολίτες – καταναλωτές να διατυπώνουν τις καταγγελίες και τα παράπονά τους στην αρμόδια δημόσια υπηρεσία μέσω της τηλεφωνικής γραμμής 1520, συνετέλεσε στην καλύτερη καταγραφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο Έλληνας καταναλωτής κατά τις καθημερινές συναλλαγές του στη σύγχρονη και παγκοσμιοποιημένη αγορά.

Πρωταγωνιστικό ρόλο για την πραγματική απεικόνιση και καταγραφή των προβλημάτων των καταναλωτών, καθώς και την ανάδειξη των προβλημάτων της αγοράς και των επιπτώσεών τους στα συμφέροντα των καταναλωτών, ανέλαβε για πρώτη φορά και το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών, μέσα από μία σειρά ουσιαστικών και γόνιμων παρεμβάσεων. Περαιτέρω, δραστηριοποιήθηκαν, δια του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτών και οι ανά τη χώρα ενώσεις καταναλωτών, οι οποίες με τις απόψεις τους συνέβαλαν αποφασιστικά στη διαμόρφωση του περιεχομένου του νομοσχεδίου.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο, το οποίο καταδεικνύει τη σταθερή βούληση και προσπάθεια της παρούσας Κυβέρνησης να ανταποκριθεί στο σπουδαίο κοινωνικό αίτημα της προστασίας του Έλληνα καταναλωτή, εξοπλίζοντάς τον με ένα σύγχρονο, όσο το δυνατόν πιο άρτιο, και αποτελεσματικό νομοθετικό οπλοστάσιο, είναι απότοκο ενός έντονου, εξαντλητικού και παρατεταμένου κοινωνικού διαλόγου, στο οποίο έλαβαν μέρος όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς της αγοράς που συνθέτουν και εκπροσωπούν όλο το φάσμα των συλλογικών συμφερόντων αυτής. Με αυτό παρέχονται στο καταναλωτικό κίνημα τα αναγκαία θεσμικά μέσα που απαιτεί και επιτάσσει η εποχή μας, ώστε να διαχειρισθεί το ίδιο, αποτελεσματικά, τόσο τα

συμφέροντά του, όσο και την κοινωνική ευθύνη που του αναλογεί.

Κατά τη σχεδίαση των διατάξεων του νομοσχεδίου, οδηγός υπήρξε η στάθμιση των αντιτιθέμενων συμφερόντων προμηθευτών και καταναλωτών σε ένα πλαίσιο δίκαιων ισορροπιών που επιτρέπει τη δικαιολογημένη μέριμνα υπέρ του αδυνάτου μέρους, και ταυτόχρονα, διασφαλίζει τους όρους της εύρυθμης και ανταγωνιστικής λειτουργίας της αγοράς, προς το συμφέρον των καταναλωτών και της εθνικής οικονομίας. Με τη φιλοσοφία αυτή διαμορφώθηκαν και οι προϋποθέσεις για την οικοδόμηση σχέσης αμοιβαίας εμπιστοσύνης και, όπου υπάρχει ανάγκη, συνεργασίας μεταξύ των καταναλωτών και των προμηθευτών, διότι αποτελεί κοινή πεποίθηση ότι με τη σχέση αυτή εξυπηρετούνται κατά τον καλύτερο τρόπο τα νόμιμα δικαιώματα και συμφέροντα των δύο αυτών μεγάλων κοινωνικών ομάδων.

Τονίζεται, εν προκειμένω, ότι οι κρίσιμες αυτές διατάξεις αποδίδουν και το αποτέλεσμα σύμπτωτων θέσεων προμηθευτών και καταναλωτών που διαμορφώθηκαν μέσα από έναν ευρύ κοινωνικό διάλογο.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο χαρακτηρίζεται από πρωτοποριακές και ρηγικέλευθερες ρυθμίσεις όπως είναι, μεταξύ άλλων, η απαγόρευση επιβολής κατάσχεσης επί ακινήτου που αποτελεί μοναδική κατοικία οφειλέτη τραπεζών, για ικανοποίηση απαιτήσεων αυτών από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, εφόσον, συνολικώς, οι απαιτήσεις αυτές δεν υπερβαίνουν το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Οι ρυθμίσεις αυτές σε συνδυασμό με τις διατάξεις της κοινοτικής οδηγίας 2005/29/ΕΚ που ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο, αναβαθμίζουν, στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, την προστασία των καταναλωτών και ίδιως των πλέον ευάλωτων και ευπρόσβλητων κοινωνικών ομάδων.

Β) Το προτεινόμενο νομοσχέδιο οργανώνεται σε τρεις επί μέρους ενότητες ρυθμίσεων.

Στην πρώτη ενότητα των ρυθμίσεων αυτών (Μέρος Πρώτο) εισάγεται η έννοια της «βιώσιμης κατανάλωσης», και θεσμοθετείται η υποχρέωση της πολιτείας να μεριμνά για την ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού και, ίδιαίτερα, των ευπρόσβλητων ομάδων καταναλωτών, σε θέματα που αφορούν στην αγορά, στον ανταγωνισμό, στον καταναλωτή, στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και στην προαγωγή της βιώσιμης κατανάλωσης. Η έννοια «βιώσιμη κατανάλωση», η οποία εισάγεται για πρώτη φορά στην ελληνική έννομη τάξη, αντικατοπτρίζει τη θεμελιώδη αρχή της Αειφόρου Ανάπτυξης που ενσωματώνεται σε όλες τις κοινοτικές πολιτικές. Στο Συμβούλιο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης του Ιουνίου 2006 συμφωνήθηκε η αναθεωρημένη Στρατηγική για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Μία επί μέρους θεματική ενότητη του σχετικού πλαισίου είναι η βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση, όπως αυτή εκφράζεται στα επί μέρους νομοθετήματα σε κοινοτικό επίπεδο. Με την έννοια αυτή ο κοινοτικός νομοθέτης αναφέρεται στην καλλιέργεια καταναλωτικής συνειδησης, όπως αυτή μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ορθής πληροφόρησης και ενημέρωσης των πολιτών αναφορικά με θέματα κατανάλωσης και διαχείρισης ενέργειας με στόχο την υιοθέτηση προτύπων καταναλωτικής συμπεριφοράς φιλικής στο φυσικό περιβάλλον και στους πόρους αυτού.

Με τον τρόπο αυτόν προσδοκάται η διαμόρφωση και καλλιέργεια υγιούς καταναλωτικής συνειδησης, που θα εκφράζεται μέσα από πρότυπα ορθής καταναλωτικής συ-

μπεριφοράς. Για το σκοπό αυτόν, προβλέπονται η κατάληξη ενημέρωση και εκπαίδευση των καταναλωτών σε κοινά προγράμματα δράσεων και συνέργειες της πολιτείας με αρμόδιους θεσμικούς φορείς και οργανώσεις, για τα επί μέρους θέματα. Η υλοποίηση του σκοπού αυτού, μαζί με ένα άρτιο και σύγχρονο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, είναι καίριας σημασίας για την αποτελεσματική και τελέσφορη προστασία των δικαιωμάτων και συμφερόντων των καταναλωτών. Εκτιμάται βασίμως ότι με τις διατάξεις του νόμου αυτού θα κατακτηθεί και ένα πολιτισμικό επίπεδο συμπεριφοράς των καταναλωτών που θα αντανακλάται, τόσο στην ποιότητα ζωής των πολιτών, όσο και στην προστασία ύψιστης σημασίας περιβαλλοντικών αγαθών.

Επίσης, οι διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου διαλαμβάνουν ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν στην ψυχική υγεία των ανηλίκων με αφορμή σχετικό ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά και πληθώρα σχετικών καταγγελιών των καταναλωτών για κινδύνους που διατρέχουν οι ανήλικοι από προϊόντα που διατίθενται στην αγορά χωρίς να λαμβάνονται τα αναγκαία και κατάλληλα μέτρα που συμβάλλουν στην προστασία τους.

Η εν λόγω ρύθμιση αποτελεί πρωτοβουλία του εθνικού νομοθέτη ο οποίος, ανταποκρινόμενος σε σχετικό ψηφίσμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του έτους 2002, παρεμβαίνει αποφασιστικά στην αγορά προϊόντων που είναι ελκυστικά στους ανήλικους, με μέτρα και μηχανισμούς που εγγυώνται υψηλό βαθμό προστασίας της ψυχικής υγείας αυτών.

Στη δεύτερη ενότητα των ρυθμίσεων (Μέρος Δεύτερο) ενσωματώνεται η οδηγία 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών. Με τους κανόνες αυτούς διευρύνεται το φάσμα προστασίας των καταναλωτών από οποιασδήποτε μορφής πρακτική που δεν είναι συμβατή με τους κανόνες της οδηγίας και αποβάίνει επιβλαβής στους καταναλωτές με την αποδυνάμωση της διαπραγματευτικής θέσης και ικανότητάς τους ή την εξώθηση και τον εγκλωβισμό τους σε ανάληψη υποχρεώσεων που δεν είναι της ελεύθερης επιλογής τους.

Στην τρίτη ενότητα των ρυθμίσεων (Μέρος Τρίτο) περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν στις ενώσεις καταναλωτών και στα ένδικα βοηθήματα προστασίας τους.

Ειδικότερα, ενισχύεται θεσμικά και λειτουργικά, η ανεξαρτησία των καταναλωτικών ενώσεων, ο εθελοντικός χαρακτήρας και η απρόσκοπτη δράση τους. Περαιτέρω, προβλέπεται η δυνατότητα κάθετης οργάνωσης των ενώσεων αυτών, ακόμη και ως τριτοβάθμιων, κατ' αντιστοιχία, με τα ισχύοντα, στα συνδικαλιστικά όργανα, πρότυπα, με όρους δημοκρατικής δομής και λειτουργίας. Τίθενται κριτήρια πιστοποίησης των ενεργών καταναλωτικών οργανώσεων και αναγνωρίζεται, μόνο στις ενώσεις αυτές, το δικαίωμα να συμμετέχουν, δια των εκπροσώπων τους, στα θεσμικά όργανα κοινωνικού διαλόγου, να συνεργάζονται, στην εφαρμογή κοινών προγραμμάτων, με τους αρμόδιους φορείς και να χρηματοδοτούνται για τις καταστατικές τους δράσεις. Επίσης, αυστηροποιούνται τα κριτήρια λειτουργίας όλων των ενώσεων κάθε βαθμού, με στόχο την αποφυγή φαινομένων χειραγώγησής τους και στρέβλωσης της αγοράς σε βάρος των συμφερόντων των καταναλωτών.

Αναβαθμίζεται ο ρόλος συμμετοχής όλων των ενώσεων στη διαμόρφωση της καταναλωτικής πολιτικής της χώρας και διευρύνεται η συμμετοχή τους σε όργανα

ομόλογων φορέων του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Το Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτή (Ε.Σ.Κ.) μετονομάζεται σε Εθνικό Συμβούλιο Αγοράς και Καταναλωτή (Ε.Σ.Α.Κ.), στο οποίο υπάρχει διευρυμένη συμμετοχή και εκπροσώπηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων της αγοράς, ενώ προβλέπεται και δεκαπενταμελής εκτελεστική επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίζεται η εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του Ε.Σ.Α.Κ..

Προβλέπεται διαφανές και αντικειμενικό πλαίσιο χρηματοδότησης των καταναλωτικών ενώσεων και ορίζονται οι αναγκαίοι πόροι κατά τρόπο που επιτρέπουν την αυτόνομη λειτουργία τους.

Στα πλαίσια άσκησης συλλογικής αγωγής, καθιερώνεται, το πρώτον, η νομιμοποίηση των ενώσεων να ασκούν, για λογαριασμό των καταναλωτών - μελών τους, το δικαίωμα αποκατάστασης της ζημίας που αυτοί υφίστανται από παράνομη συναλλακτική συμπεριφορά. Προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση επί συλλογικής αγωγής, ο ζημιωθείς καταναλωτής, επικαλούμενος τις ευνοϊκές γι' αυτόν διαπλαστικές συνέπειες της απόφασης, θα μπορεί σε ατομικό επίπεδο με σύντομες διαδικασίες, να επιδιώξει την ικανοποίηση κάθε βάσιμης και αποδεδειγμένης απαίτησής του, σε περίπτωση που ο προμηθευτής αρνηθεί να συμμορφωθεί με το διατακτικό της δικαστικής απόφασης.

Με τον τρόπο αυτόν αξιοποιούνται, χωρίς πρόσθετες χρονοβόρες και δαπανηρές δικαστικές ενέργειες που αποθαρρύνουν πολλούς καταναλωτές, τα έννομα αποτελέσματα από την τριτενέργεια της αμετάκλητης δικαστικής απόφασης επί συλλογικής αγωγής, και πραγματώνεται ο ουσιαστικός στόχος αυτής, με την αποκατάσταση της ζημίας που υφίσταται κάθε καταναλωτής.

Τέλος, εισάγεται ρηξικέλευθη ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία παρέχεται στον Υπουργό Ανάπτυξης η δυνατότητα να καθορίζει, με απόφασή του, τους όρους και τις προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών, εφόσον οι συνέπειες του δεδικασμένου των αποφάσεων αυτών παρουσιάζουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών.

II. Ειδικό μέρος : Επί των άρθρων

Μέρος Πρώτο

Άρθρο 1

Στο άρθρο αυτό διαλαμβάνονται ρυθμίσεις που συμπληρώνουν και βελτιώνουν τις γενικές ρυθμίσεις του τροποποιούμενου άρθρου 1 του ν. 2251/1994, όπως αυτός ισχύει. Ειδικότερα, τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των καταναλωτών τίθενται πανηγυρικά υπό την προστασία του Κράτους, το οποίο εκδηλώνει τη σχετική μέριμνα με κατάλληλες δράσεις, ιδίως υπέρ των ευπρόσβλητων κοινωνικών, σε θέματα ζωτικού ενδιαφέροντος των καταναλωτών και της ποιότητας ζωής τους. Οι δράσεις αυτές αποτελούν τη βάση για την άσκηση πολιτικής διαμόρφωσης και εφαρμογής προτύπων υγιούς καταναλωτικής συμπεριφοράς, φιλικής στο φυσικό περιβάλλον και τους πόρους του. Στο κέντρο της καινοτόμου αυτής πολιτικής τίθεται η βιώσιμη κατανάλωση, ως προωθημένος στόχος της πολιτισμικής εκπαίδευσης των κατανα-

λωτών. Περαιτέρω, προσδιορίζονται οι γενικές έννοιες του προμηθευτή και του καταναλωτή σε σχέση με τις αντίστοιχες έννοιες που ισχύουν για θέματα ειδικών ρυθμίσεων του νομοσχεδίου.

Άρθρο 2

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επανακαθορίζεται, επί το σαφέστερον, και βελτιώνεται το περιεχόμενο των γενικών όρων συναλλαγών, οι οποίοι ισχύουν για απροσδιόριστο αριθμό μελλοντικών συμβάσεων με μεγάλο οικονομικό ενδιαφέρον για τον καταναλωτή και την αγορά. Ειδικότερα, θεσπίζεται η υποχρέωση του προμηθευτή για γραπτή αποτύπωση των όρων αυτών σε εμφανές μέρος του συμβατικού εγγράφου, με ευαγγωστό τρόπο που εξασφαλίζει την έγκυρη και πλήρη ενημέρωση του καταναλωτή, και διασφαλίζει τις συνθήκες ομαλής εξέλιξης των συναλλαγών, αποτέρευτας, κατά τρόπο αποτελεσματικό, την ουσιώδη διατάραξη των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων μερών. Περαιτέρω, διευρύνεται η προστασία των καταναλωτών με την προσθήκη νέας περίπτωσης καταχρηστικού όρου συναλλαγών, όπως είναι η πρόβλεψη καταβολής αποζημίωσης στον προμηθευτή χωρίς αυτός να υποχρεούται να επικαλεστεί και να αποδείξει τη ζημιά που έχει υποστεί.

Άρθρο 3

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, αφ' ενός μεν απλουστεύεται η διαδικασία του δικαιώματος του καταναλωτή να υπαναχωρεί από συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος και, αφ' ετέρου, επεκτείνεται, η προθεσμία άσκησης αυτού του δικαιώματος και διασφαλίζεται η σχετική απόδειξη με κατάλληλα μέσα.

Άρθρο 4

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα εμπορίας από απόσταση αγαθών και υπηρεσιών, πλην των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Ειδικότερα:

α) Με την παράγραφο 3 προσδιορίζονται, επί το σαφέστερον, οι περιπτώσεις ακυρότητας των συμβάσεων αυτών, και διασφαλίζεται ο καταναλωτής με τη θεσπιζόμενη υποχρέωση αναγραφής των στοιχείων του προμηθευτή και της διεύθυνσής του.

β) Με την παράγραφο 4 διασφαλίζονται τα οικονομικά συμφέροντα του καταναλωτή, με την απαγόρευση αποστολής ή παροχής σε αυτόν αγαθών ή υπηρεσιών, αντίστοιχα, χωρίς προηγούμενη σχετική παραγγελία του, και προβλέπεται ότι η μη απάντηση του καταναλωτή στις περιπτώσεις αυτές, δεν συνιστά συναίνεση ή αποδοχή της συναλλαγής εκ μέρους του. Με τον τρόπο αυτόν παρέχεται αποτελεσματική προστασία στον καταναλωτή από συμβάσεις που επιχειρούνται να του επιβληθούν χωρίς τη βούλησή του.

γ) Με την παράγραφο 7 προβλέπεται το δικαίωμα υπαναχώρησης του καταναλωτή από τη σύμβαση σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών, η οποία τίθεται για την αποστολή των παραγγελθέντων προϊόντων.

δ) Με την παράγραφο 11 προβλέπεται το δικαίωμα άσκησης αναιτιολόγητης υπαναχώρησης εντός της διευ-

ρυμένης, πλέον, προθεσμίας των δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών, αντί των δέκα (10) εργάσιμων που ισχύουν σήμερα, και καθορίζεται με σαφέστερο τρόπο η έναρξη της προθεσμίας για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης.

ε) Με την παράγραφο 14, για λόγους καλύτερης και αποτελεσματικότερης επιτήρησης και εξυγίανσης της αγοράς, καθώς και για λόγους ασφάλειας των ανωτέρω συναλλαγών, καθιερώνεται, ως πρόσθετο κριτήριο εγγραφής στο οικείο Μητρώο Προμηθευτών, η συμπεριφορά του αιτούντος προμηθευτή σχετικά με την εκπλήρωση υποχρεώσεων που απορρέουν από το νόμο αυτόν, και οι τυχόν κυρώσεις που έχουν επιβληθεί σε βάρος του. Το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται, προκειμένου για νομικά πρόσωπα και στο πρόσωπο των νομίμων εκπροσώπων τους.

Άρθρο 5

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται επί μέρους ζητήματα συμβάσεων που συνάπτονται στο πλαίσιο εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ρυθμίζεται, με λεπτομερειακό τρόπο, η υποχρέωση του προμηθευτή να παρέχει στον καταναλωτή, πριν από την κατάρτιση των συμβάσεων αυτών, κάθε πληροφορία που είναι αναγκαία για τη διαμόρφωση της συναλλακτικής βούλησης του καταναλωτή, τηρουμένων των διατάξεων που αφορούν θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής αυτού, σε περιπτώσεις τηλεφωνικών επικοινωνιών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής σύμβασης υπέρ του καταναλωτή. Περαιτέρω, διευρύνεται η υποχρέωση του προμηθευτή για παροχή πληροφοριών στον καταναλωτή και θεσμοθετείται η υποχρέωση των προμηθευτών να υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή τους σχετικούς τύπους συμβάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται και οι γενικοί όροι των συναλλαγών.

Προβλέπεται ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης του καταναλωτή και για συνδεδεμένες συμβάσεις από απόσταση.

Ρυθμίζεται ειδικώς η αναστολή του δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις από απόσταση με αντικείμενο ασφαλίσεις ζωής για όσο χρόνο ο λήπτης της ασφαλίσης έχει δικαίωμα εναντίωσης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Τέλος, επιβάλλεται η γραπτή δήλωση του καταναλωτή αντί της άτυπης συναίνεσής του ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπλήρωση σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση. Το γεγονός αυτό παρέχει ασφάλεια δικαίου και αυξημένη προστασία στον καταναλωτή.

Άρθρο 6

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού διευρύνεται ο κύκλος των προσώπων που ευθύνονται έναντι του καταναλωτή για θέματα πώλησης καταναλωτικών αγαθών και εγγυήσεων.

Ρυθμίζεται, μεταξύ άλλων, λεπτομερώς, η υποχρέωση του προμηθευτή να παρέχει στον καταναλωτή, σε κάθε

πώληση προϊόντων, γραπτώς, στην ελληνική γλώσσα ή με σύμβολα διεθνώς καθιερωμένα, σαφείς και πλήρεις οδηγίες για την ασφαλή χρήση, διατήρηση, συντήρηση και πλήρη αξιοποίηση του προϊόντος και ενημέρωση για τους κινδύνους κατά τη χρήση και διατήρησή τους. Με τον τρόπο αυτόν αποσκοπείται η καταπολέμηση του φαινομένου της κυκλοφορίας στην ελληνική αγορά προϊόντων με οδηγίες χρήσης σε ξένη γλώσσα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται στα συμφέροντα του Έλληνα καταναλωτή.

Καθιερώνεται, το πρώτον, η υποχρέωση ενημέρωσης του καταναλωτή για την πιθανή διάρκεια ζωής του προϊόντος, καθώς και η υποχρέωση του προμηθευτή για επισκευή ή επιδιόρθωση του προϊόντος που βρίσκεται εκτός των ορίων της εγγύησης. Στο πλαίσιο των υποχρεώσεών του ο προμηθευτής οφείλει να έχει στη διάθεσή του τα ανταλλακτικά που είναι αναγκαία για την επισκευή του προϊόντος καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής αυτού.

Τέλος, προβλέπεται το δικαίωμα του καταναλωτή να απαιτήσει από τον προμηθευτή την αντικατάσταση του προϊόντος ή την υπαναχώρησή του από τη σύμβαση, σε περίπτωση που ο τελευταίος, κατά τη διάρκεια της εγγύησης, αρνηθεί την επισκευή του προϊόντος ή βραδύνει υπερβολικά αυτή, καθώς επίσης, και να ζητήσει προσωρινή αντικατάσταση του επισκευαζόμενου προϊόντος με νέο, σε περίπτωση που ο απαιτούμενος χρόνος επιδιόρθωσης υπερβαίνει τις δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, και για όσο διάστημα διαρκεί αυτή.

Άρθρο 7

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού του προτεινόμενου νομοσχεδίου, μεταξύ άλλων, επανακαθορίζεται η έννοια του ελαττωματικού προϊόντος στη βάση νέων δεδομένων, όπως η προβλεπόμενη απόδοσή του σύμφωνα με τις δυνατότητές του.

Προσδιορίζεται το εύρος της απαίτησης του καταναλωτή σε περίπτωση που υποστεί ζημία, η οποία ασκείται, πλέον, και για βλάβη ή καταστροφή που επέρχεται εξαιτίας του ελαττωματικού προϊόντος. Προβλέπεται για πρώτη φορά ότι ο καταναλωτής έχει δικαίωμα αποζημίωσης και για τη στέρηση του δικαιώματος χρήσης περιβαλλοντικών αγαθών, που τελεί σε αιτώδη συνάφεια με τη χρήση ελαττωματικού προϊόντος, σύμφωνα με τις οριζόμενες σχετικές προϋποθέσεις.

Τέλος, η ευθύνη του προμηθευτή έναντι του καταναλωτή διευρύνεται, καθόσον επεκτείνεται και καλύπτει τις πράξεις ή παραλείψεις τρίτων, με βάση τη σχέση της πρόστησης.

Άρθρο 8

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επέρχονται αλλαγές που επιβάλλονται για την εναρμόνιση του τροποποιούμενου νόμου με τις διατάξεις της αναθεωρημένης οδηγίας 2001/95/EK για τη Γενική Ασφάλεια των Προϊόντων.

Ειδικότερα, αποσαφηνίζεται η έννοια του προμηθευτή, έτσι ώστε να περιλαμβάνει όλους τους κρίκους της αλυσίδας εφοδιασμού των προϊόντων, από τον παραγωγό μέχρι τον τελικό διανομέα. Αποσαφηνίζεται η έννοια του «προϊόντος», που δεν υπάρχει στον ισχύοντα νόμο, συμπεριλαμβάνοντας και τα προϊόντα τα οποία: α) προορίζονται κυρίως για επαγγελματική χρήση, αλλά, ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν και από μη επαγγελματίες κατά

την άσκηση μιας ερασιτεχνικής δραστηριότητας, β) προορίζονται να χρησιμοποιηθούν από τους καταναλωτές στα πλαίσια παροχής μιας υπηρεσίας, γ) διατίθενται δωρεάν, ως μέσα προώθησης πωλήσεων, δ) είναι μεταχειρισμένα ή ανακατασκευασμένα, με εξαίρεση τις αντίκες και τα μεταχειρισμένα προϊόντα, για τα οποία ενημερώνεται ο καταναλωτής ότι πρέπει να ανακατασκευασθούν ή να επισκευαστούν πριν από τη χρήση τους.

Για τη διευκόλυνση του έργου των αρχών εποπτείας της αγοράς, εισάγονται, προς όφελος του καταναλωτή, πρόσθετα κριτήρια για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων με τη γενική επιταγή ασφάλειας και παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση των αναγκαίων κανονιστικών ρυθμίσεων σχετικά με τον καθορισμό των στοιχείων αναφοράς των προτύπων που ισχύουν στην Ελλάδα, ανά κατηγορία προϊόντων, των διαδικασιών ελέγχων, καθώς και των εργαστηρίων εξέτασης δειγμάτων και των φορέων πιστοποίησης.

Προβλέπονται μηχανισμοί ελέγχου και λήψης μέτρων που συμβάλλουν στην αποτελεσματική άσκηση της εποπτείας στην αγορά και στην προστασία του καταναλωτή. Μεταξύ των μέτρων αυτών περιλαμβάνονται η ανάκληση, η απόσυρση, η δέσμευση των μη ασφαλών προϊόντων, καθώς και δυνατότητα λήψης προσωρινών περιοριστικών μέτρων κυκλοφορίας των προϊόντων, για τα οποία υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες ότι είναι μη ασφαλή, στα πλαίσια εφαρμογής της αρχής της πρόληψης.

Θεσπίζεται η διαδικασία ανάκλησης των μη ασφαλών προϊόντων από την αγορά και με πρωτοβουλία των παραγωγών, η οποία δεν περιορίζεται στην απόσυρση, από τα σημεία πώλησης, των προϊόντων αυτών, αλλά επεκτείνεται και στα προϊόντα που έχουν ήδη πωληθεί στους καταναλωτές.

Καθορίζονται, επακριβώς, οι υποχρεώσεις των παραγωγών και των διανομέων που αφορούν ιδίως στην ενημέρωση της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, σε περίπτωση που τα προϊόντα που έχουν διαθέσει στην αγορά παρουσιάζουν κινδύνους και στην εν γένει συνεργασία τους με τις αρχές εποπτείας της αγοράς.

Τέλος, προβλέπεται ότι κάθε δημόσια υπηρεσία που διαπιστώνει, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της την ύπαρξη μη ασφαλών προϊόντων, οφείλει να ενημερώνει άμεσα τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

Άρθρο 9

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται, το πρώτον, θέματα προστασίας των ανηλίκων από προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά και εγκυμονούν κινδύνους για την ψυχική, πνευματική και ηθική ανάπτυξη τους και προστασίας της ψυχικής υγείας των ανηλίκων.

Η ρύθμιση αυτή εισάγεται μετά το σχετικό ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρώπης που ισχυρίσθηκε το έτος 2002 και καταγγελίες των καταναλωτών. Με τη ρύθμιση αυτή η πολιτεία εκπληρώνει βασική και αυτονόητη υποχρέωση της, παρέχοντας το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο για την ασφαλή και χωρίς κινδύνους ψυχική, πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων.

Επισημαίνεται ότι οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού αναφέρονται αποκλειστικά στη διάθεση των προϊόντων στην αγορά χωρίς να ρυθμίζουν θέματα παραγωγής των προϊόντων αυτών.

Τίθενται ασφαλή κριτήρια σύμφωνα με τα οποία μπορούν να χαρακτηρισθούν, ως επικίνδυνα για τους ανηλί-

κους, καταναλωτικά προϊόντα που απευθύνονται στη ζήτηση και τις αδυναμίες τους. Η αντικειμενική εφαρμογή αυτών των κριτήριων, εξασφαλίζεται με σχετικές επιστημάνσεις επί των προϊόντων, την ταξινόμησή τους ανάλογα με τις ηλικιακές ομάδες προς τις οποίες απευθύνονται και τους κώδικες ορθής πρακτικής. Τα κριτήρια αυτά εγγυώνται τη διάκριση μεταξύ των κλασσικών παιδικών παιχνιδιών, που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της υγιούς ψυχαγωγίας και της εκπαίδευσης των ανηλίκων και των προϊόντων που δεν έχουν τα χαρακτηριστικά αυτών των παιχνιδιών, ούτε εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό, αλλά προορίζονται για ψυχαγωγία και απασχόληση κατά τον ελεύθερο χρόνο, όπως ηλεκτρονικά παιχνίδια και βιντεοπαιχνίδια.

Τέλος, προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία ειδικής συμβουλευτικής και γνωμοδοτικής επιτροπής για τα θέματα του άρθρου αυτού. Η επιτροπή αυτή γνωμοδοτεί και προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, ο οποίος μπορεί με απόφασή του να επιβάλλει σε προϊόντα που ενέχουν κινδύνους για την ψυχική, διανοητική ή θηλική ανάπτυξη των ανηλίκων, περιοριστικά και διορθωτικά μέτρα, όπως τροποποίηση της επισήμανσης αυτών ή την υπαγωγή της εμπορίας τους υπό όρους.

Άρθρο 10

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού δίνεται σαφής ορισμός της έννοιας του παρέχοντος υπηρεσίες και ρυθμίζονται θέματα αποζημιωτικής ευθύνης και υπαιτιότητας αυτού. Για την εκτίμηση της έλλειψης υπαιτιότητας στην ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες θεσπίζεται ως πρόσθετο κριτήριο, μεταξύ άλλων, και η αξία της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Άρθρο 11

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, θέματα διαφήμισης στο πλαίσιο του τροποποιούμενου νόμου, δίδεται ειδικότερος ορισμός της έννοιας του προμηθευτή και προστίθεται ο ορισμός της έννοιας του ιδιοκτήτη κώδικα και νομικώς κατοχυρωμένου επαγγέλματος. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι η μετάδοση διαφημιστικού μηνύματος απευθείας στον καταναλωτή μέσω τηλεφώνου, τηλεομοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αυτόματης κλήσης ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας επιτρέπεται μόνο εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006 που ισχύουν για τη μη ζητηθείσα επικοινωνία.

Μέρος Δεύτερο

Άρθρο 12

Με τις διατάξεις των άρθρων του Δεύτερου Μέρους του προτεινόμενου νομοσχεδίου μεταφέρονται στο εσωτερικό δίκαιο οι διατάξεις της οδηγίας 2005/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά.

Σκοπός της οδηγίας αυτής είναι η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και η επίτευξη υψηλού επιπέδου

προστασίας των καταναλωτών, με την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών. Η εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας αυτής θα συντελέσει στην αύξηση των επιλογών των καταναλωτών, θα ευνοήσει τον ανταγωνισμό και θα διευρύνει τους ορίζοντες δράσης των ευρωπαϊκών μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Ειδικότερα: α) Με τις διατάξεις του άρθρου 9α δίδονται οι επί μέρους ορισμοί για την εφαρμογή των διατάξεων του μέρους αυτού.

β) Με τις διατάξεις του άρθρου 9β καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του μέρους αυτού.

γ) Με τις διατάξεις του άρθρου 9γ καθορίζονται τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία χαρακτηρίζεται και απαγορεύεται, ως αθέμιτη, μία εμπορική πρακτική. Με τον τρόπο αυτόν προσδιορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες βλάπτονται οι καταναλωτές και πλήττονται οι συνεπείς επιχειρηματίες από πρακτικές που προκαλούν κλονισμό στην εμπιστοσύνη της αγοράς.

δ) Με τις διατάξεις του άρθρου 9δ καθορίζονται τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία, μία εμπορική πρακτική, χαρακτηρίζεται ως παραπλανητική πράξη.

ε) Με τις διατάξεις του άρθρου 9ε καθορίζονται τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία μία εμπορική πρακτική χαρακτηρίζεται ως παραπλανητική παράλειψη και, περαιτέρω, προσδιορίζονται οι πληροφορίες που θεωρούνται ουσιώδεις σε περίπτωση πρόσκλησης για αγορά.

στ) Με τις διατάξεις του άρθρου 9στ απαριθμούνται οι περιπτώσεις παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών, όπως αυτές παρατίθενται στο σχετικό Παράρτημα της ανωτέρω οδηγίας.

ζ) Με τις διατάξεις του άρθρου 9ζ καθορίζονται τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία μία εμπορική πρακτική χαρακτηρίζεται ως επιθετική.

η) Με τις διατάξεις του άρθρου 9η καθορίζονται, ενδεικτικώς, οι εμπορικές πρακτικές που απαγορεύονται ως επιθετικές και ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα.

θ) Με τις διατάξεις του άρθρου 9θ προβλέπεται το δικαίωμα των καταναλωτών ή των ενώσεων των καταναλωτών να ζητούν τη δικαστική παύση κάθε αθέμιτης εμπορικής πρακτικής και την παράλειψή της στο μέλλον, καθώς και αποζημίωση για τη ζημία που υφίστανται εξαιτίας της πρακτικής αυτής.

Περαιτέρω, ρυθμίζονται τα συναφή δικονομικά ζητήματα και η εξουσία του δικαστηρίου ως προς τα επιβαλλόμενα μέτρα προστασίας των καταναλωτών, και παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Ανάπτυξης να διατάξει, με απόφασή του, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, την άμεση παύση αθέμιτης εμπορικής πρακτικής, με την απειλή επιβολής των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 13α.

Μέρος Τρίτο

Άρθρο 13

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, μεταξύ άλλων:

α) Προβλέπεται η κάθετη οργάνωση των καταναλωτικών οργανώσεων σε δεύτερο και τρίτο βαθμό.

β) Στα πλαίσια εφαρμογής της αρχής της διαφάνειας και της ενίσχυσης της δράσης και του εθελοντικού χαρα-

κτήρια των καταναλωτικών ενώσεων, αυστηροποιούνται τα κριτήρια λειτουργίας τους, με την εισαγωγή σχετικών απαγορευτικών διατάξεων, και καθορίζονται οι επιτρεπόμενες πηγές χρηματοδότησής τους, ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα χειραγώησης αυτών και στρέβλωσης της αγοράς. Οι ρυθμίσεις αυτές είναι αποτρεπτικού χαρακτήρα και κατατείνουν στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας των καταναλωτικών οργανώσεων, οι οποίες, ως βασικός μοχλός διαμόρφωσης της αγοράς, πρέπει να λειτουργούν αυτόνομα και αυτοδύναμα.

γ) Συνιστάται επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την πιστοποίηση της πραγματικής λειτουργίας των ενώσεων καταναλωτών και τη διαπίστωση της τήρησης των κανόνων χρηματοδότησής τους.

δ) Προβλέπεται η δυνατότητα κρατικής επιχορήγησης ή επιχορήγησης από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης μόνο των πιστοποιημένων ενώσεων καταναλωτών.

ε) Αναγνωρίζεται, για πρώτη φορά, το δικαίωμα των ενώσεων καταναλωτών να ασκούν συλλογική αγωγή πέραν των προβλεπόμενων στον τροποποιούμενο νόμο περιπτώσεων, και για παραβάσεις των διατάξεων των άρθρων 7α και 9α έως και 9θ (Ψυχική υγεία ανηλίκων και αθέμιτες εμπορικές πρακτικές), καθώς επίσης, και για παραβάσεις των διατάξεων του ν. 2328/1995 και του π.δ. 100/2000.

στ) Προστίθεται, στην παράγραφο 16 του άρθρου 10, νέα περίπτωση δ', όπου προβλέπεται η άσκηση συλλογικής αγωγής για την αναγνώριση της αποκατάστασης της ζημίας που υφίστανται οι καταναλωτές από τη χρήση παράνομης συμπεριφοράς. Η αγωγή αυτή μπορεί να ασκείται και σε κάθε περίπτωση που η παράνομη συμπεριφορά προσβάλλει τα έννομα συμφέροντα τριάντα (30) τουλάχιστον καταναλωτών. Με την πρόβλεψη αυτή προστατεύονται τα συμφέροντα των καταναλωτών σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως, ιδίως, στην περίπτωση που προμηθευτής περιορίζει την παράνομη πρακτική σε συγκεκριμένη ευάριθμη ομάδα καταναλωτών. Τέτοιες περιπτώσεις μπορούν να προκύψουν με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και τις χρονομεριστικές μισθώσεις.

ζ) Καθορίζονται οι δικονομικές προϋποθέσεις σύμφωνα με τη συνδρομή των οποίων επιτρέπεται η άσκηση συλλογικής αγωγής, από κοινού, από ενώσεις καταναλωτών πρώτου και δεύτερου βαθμού, ακόμα και αν η ένωση πρώτου βαθμού έχει αριθμό ενεργών μελών μικρότερο από τον προβλεπόμενο στο οικείο καταστατικό.

η) Παρέχεται η δυνατότητα στον ζημιωθέντα καταναλωτή να επιδιώξει, σε ατομικό επίπεδο, με σύντομη διαδικασία την ικανοποίηση δεδομένης απαίτησής του, με βάση την αμετάκλητη δικαστική απόφαση που έχει εκδοθεί επί συλλογικής αγωγής. Με τη δικονομική αυτή δυνατότητα ο καταναλωτής, αξιοποιώντας τις διαπλαστικές συνέπειες της δικαστικής απόφασης, απολαμβάνει της έννομης προστασίας, χωρίς να αποθαρρύνεται από τις χρονοβόρες διαδικασίες και το βάρος των δικαστικών δαπανών για νόμιμες απαιτήσεις του, και ιδίως απαιτήσεις μικρού χρηματικού αντικειμένου.

θ) Παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Ανάπτυξης να ρυθμίζει με αποφάσεις του τους όρους και τις προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτών ή ενώσεων καταναλωτών, εφόσον από το δεδικασμένο προκύπτουν συνέπειες ευρύτερου δημόσιου ενδιαφέροντος που επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

ι) Θεσπίζεται ευθύνη των ενώσεων καταναλωτών για την ακριβεία των πληροφοριών που ανακοινώνουν προς το καταναλωτικό κοινό και, σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, επιβάλλονται οι οριζόμενες διοικητικές κυρώσεις. Με τη ρύθμιση αυτή αποτρέπεται η δημιουργία κλίματος ανησυχίας του καταναλωτικού κοινού και η απορρύθμιση της αγοράς.

Άρθρο 14

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα συγκρότησης και λειτουργίας και διοικητικής υποστήριξης των Επιτροπών Φιλικού Διακανονισμού. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τις σχετικές διατάξεις του ν. 3297/2004 (ΦΕΚ 259 Α') που αναφέρεται στο Συνήγορο του Καταναλωτή και ιδίως με τις διατάξεις των άρθρων 3, 4 και 8 του νόμου αυτού. Με την προκείμενη ρύθμιση, η οποία καλύπτει και την αμοιβή των μελών των ανωτέρω επιτροπών που ήδη υπάγονται με τον προαναφερόμενο νόμο στο Συνήγορο του Καταναλωτή, εξασφαλίζεται η απρόσκοπη και εύρυθμη λειτουργία τους.

Άρθρο 15

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού μετονομάζεται το υπάρχον Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτή, διευρύνεται η σύνθεσή του με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των φορέων της αγοράς, ρυθμίζονται τα θέματα λειτουργίας αυτού και για τον καλύτερο συντονισμό των εργασιών του συνιστάται εκτελεστική επιτροπή.

Άρθρο 16

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καταργείται το άρθρο 13 του τροποποιούμενου νόμου και στη θέση αυτού τίθεται νέο άρθρο, που ρυθμίζει τα θέματα εκλογής και συμμετοχής εκπροσώπων των ενώσεων καταναλωτών σε συλλογικά όργανα ομόλογων φορέων του εσωτερικού και εξωτερικού.

Άρθρο 17

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προστίθεται άρθρο 13α με το οποίο καθορίζονται, σε αυστηρότερο επίπεδο, οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται για κάθε παράβαση των διατάξεων του προτεινόμενου νομοσχεδίου. Περαιτέρω, προβλέπεται η αναπροσαρμογή των χρηματικών ποσών των προστίμων και δικαίωμα του Υπουργού Ανάπτυξης να δημοσιοποιεί δια του Τύπου ή με άλλον πρόσφορο τρόπο τις κυρώσεις που επιβάλλονται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, καθώς και τα περιοριστικά μέτρα που λαμβάνονται από αρμόδιες διοικητικές αρχές ή τους προμηθευτές με βάση κώδικες ορθής πρακτικής σχετικά με τη διάθεση καταναλωτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά.

Άρθρο 18

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καταργούνται συγκεκριμένες διατάξεις του τροποποιούμενου νόμου, ρυθμίζονται ζητήματα μεταβατικού χαρακτήρα, προβλέπεται η σύσταση κλιμακίων ελέγχου των προμηθευτών, αντιμετωπίζονται προβλήματα που ανέκυψαν κατά την

εκτέλεση συμβάσεων που συνάπτουν καταναλωτές με επιχειρήσεις αδυνατίσματος και γυμναστηρίων. Περαιτέρω προβλέπεται ρήτρα προστασίας των καταναλωτών στην περίπτωση που τα συμβαλλόμενα μέρη επιλέξουν, για την επίλυση των διαφορών τους, την εφαρμογή δικαίου χώρας που δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Περαιτέρω, τίθενται υπό καθεστώς έννομης προστασίας τα ακίνητα φυσικών προσώπων που, αποδεδειγμένα, αποτελούν τη μοναδική κατοικία τους, εάν τα πρόσωπα αυτά είναι οφειλέτες τραπεζών για απαιτήσεις τους από λήψη καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών, μέχρι συνολικού ποσού δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Η προστασία αυτή, που απονέμεται υπό τη συνδρομή των προϋποθέσεων που θέτει η εισαγόμενη ρύθμιση, συνίσταται στην απαγόρευση επιβολής κατάσχεσης εκ μέρους των τραπεζών επί των ανωτέρω ακινήτων. Η εν λόγω απαγόρευση αποτελεί έκφραση του αναγκαίου σεβασμού στην ανθρώπινη αξία και εκπλήρωση χρέους στοιχειώδους κοινωνικής αλληλεγγύης. Η προτεινόμενη διάταξη εκλογικεύεται στο προσήκον μέτρο κοινωνικής προστασίας με την αρχή της αναλογικότητας και είναι σύμφωνη με τη θεσμική οργάνωση των συνολικών δραστηριοτήτων των τραπεζών από το Κράτος, το οποίο τις εντάσσει σε ένα ιδιαίτερο καθεστώς υψηλών επιχειρηματικών προσδοκιών και επιδόσεων. Από τις κερδοφόρες αυτές δραστηριότητες δεν μπορεί να αναιρεθούν το επιβαλλόμενο, άλλωστε, κατά τους ορισμούς των άρθρων 2 παρ. 1, 17 παρ. 1 και 106 παράγραφοι 1 και 2 του ισχύοντος Συντάγματος, στοιχείο της κοινωνικής ευαισθησίας και η κοινωνική διάσταση του περιουσιακού δικαιώματος.

Άρθρο 19

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζεται η έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νομοσχεδίου.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2007

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Πρ. Παυλόπουλος

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. Σιούφας

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Μ. Γιαννάκου

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Δ. Αβραμόπουλος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. Σουφλιάς

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Β. Μαγγίνας

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ευάγ. Μπασάκος

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Αν. Παπαληγούρας

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Φ. Πάλλη - Πετραλιά

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Γ. Βουλγαράκης

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Μ. - Γ. Λιάπης

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Θ. Ρουσόπουλος

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 2251/1994 «Προστασία των καταναλωτών», όπως ισχύει – Ενσωμάτωση της οδηγίας 2005/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Άρθρο 1

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν. 2251/1994 (ΦΕΚ 191Α΄) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των καταναλωτών τελούν υπό την προστασία του Κράτους.

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 2251/1994 η φράση: «Η Πολιτεία μεριμνά ιδίως για» αντικαθίσταται με τη φράση: «Το Κράτος μεριμνά ιδίως για:».

3. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) την πληροφόρηση και την επιμόρφωσή τους, διαιτερά των ευπρόσβλητων ομάδων καταναλωτών σε θέματα που αφορούν στην αγορά, στον ανταγωνισμό, στον καταναλωτή, στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και στην προαγωγή της βιώσιμης κατανάλωσης.»

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε κάθε προμηθευτή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οποιασδήποτε μορφής, του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.»

5. Η παράγραφος 4 του άρθρου 1 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος νόμου νοούνται:

α) Καταναλωτής, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ενώσεις προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα για τα οποία προορίζονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που προσφέρονται στην αγορά και τα οποία κάνουν χρήση των προϊόντων ή των υπηρεσιών αυτών, εφόσον αποτελούν τον τελικό αποδέκτη τους. Καταναλωτής είναι και: αα) κάθε αποδέκτης διαφημιστικού μηνύματος, ββ) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εγγυάται υπέρ καταναλωτή, εφόσον δεν ενεργεί στο πλαίσιο της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητάς του.

β) Προμηθευτής, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, κατά την άσκηση της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητάς του, προμηθεύει προϊόντα ή παρέχει υπηρεσίες στον καταναλωτή. Προμηθευτής νοείται και ο διαφημιζόμενος.»

Άρθρο 2

1. Οι παράγραφοι 1 έως και 5 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Όροι που έχουν διατυπωθεί εκ των προτέρων για μελλοντικές συμβάσεις (γενικοί όροι των συναλλαγών), δεν δεσμεύουν τον καταναλωτή, εάν κατά την κατάρτιση της σύμβασης τους αγνοούσε ανυπαιτίως, όπως, ιδίως, όταν ο προμηθευτής δεν του υπέδειξε την ύπαρξή τους ή του στέρησε τη δυνατότητα να λάβει πραγματική γνώση του περιεχομένου τους.

2. Οι γενικοί όροι συμβάσεων και παρεπόμενων συμφωνιών που καταρτίζονται στην Ελλάδα διατυπώνονται γραπτώς στην ελληνική γλώσσα, κατά τρόπο σαφή, συ-

γκεκριμένο και εύληπτο, ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να αντιληφθεί πλήρως το νόημά τους και εκτυπώνονται με ευανάγνωστους χαρακτήρες σε εμφανές μέρος του εγγράφου της σύμβασης. Οι γενικοί όροι των διεθνών συναλλαγών που εφαρμόζονται στην ελληνική αγορά αποτυπώνονται υποχρεωτικά και στην ελληνική γλώσσα.

3. Όροι που συμφωνήθηκαν μετά από ατομική διαπραγμάτευση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών (ειδικοί όροι) υπερισχύουν των αντίστοιχων γενικών όρων.

4. Κατά την ερμηνεία των γενικών όρων συναλλαγών λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη προστασίας των καταναλωτών. Γενικοί όροι συναλλαγών που διατυπώθηκαν μονομερώς από τον προμηθευτή ή από τρίτον για λογαριασμό του, σε περίπτωση αμφιβολίας ερμηνεύονται υπέρ του καταναλωτή.

5. Ειδικώς, όταν ελέγχεται το περιεχόμενο γενικού όρου συναλλαγών κατά την εφαρμογή των παραγράφων 16α και 2 και 3 των άρθρων 10 και 13α αντίστοιχα, επιλέγεται η δυσμενέστερη για τον καταναλωτή ερμηνευτική εκδοχή, εφόσον οδηγεί σε απαγόρευση διατύπωσης και χρήσης του σχετικού όρου.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Γενικοί όροι συναλλαγών που έχουν ως αποτέλεσμα τη σημαντική διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή απαγορεύονται και είναι άκυροι.»

3. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 η περίπτωση ε' αντικαθίσταται και προστίθεται περίπτωση λβ' ως εξής:

α) «ε) επιφυλάσσουν στον προμηθευτή το δικαίωμα μονομερούς τροποποίησης ή λύσης της σύμβασης χωρίς ορισμένο, ειδικό και σπουδαίο λόγο, ο οποίος να αναφέρεται στη σύμβαση».

β) «λβ) προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης στον προμηθευτή, χωρίς αυτός να υποχρεούται να επικαλεστεί και να αποδείξει τη ζημία που υπέστη.»

4. Η παράγραφος 9 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 καταργείται.

5. Η παράγραφος 10 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 αναριθμείται ως παράγραφος 9 και στο τέλος αυτής προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση, δεν δεσμεύουν τον καταναλωτή όροι τους οποίους δεν είχε τη δυνατότητα να προβλέψει ότι μπορεί να τεθούν σε συγκεκριμένη σύμβαση και δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης.»

Άρθρο 3

1. Στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994 η λέξη «ολική» αντικαθίσταται με την λέξη «συνολική».

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο καταναλωτής δικαιούται να υπαναχωρήσει από τις συμβάσεις των παραγράφων 1 και 2 ή να ανακαλέσει την πρόταση που υποβάλλεται κατά την παράγραφο 3, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του εγγράφου της σύμβασης ή από την τυχόν μεταγενέστερη παραλαβή του προϊόντος, εκτός αν στη σύμβαση προβλέπεται μεγαλύτερη προθεσμία. Σε περίπτωση που το δικαίωμα υπαναχωρήσης ή η ανάκλησης της πρότασης ασκηθούν εγγράφως, με έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή ή με σταθερό μέσο, κατά την έν-

νοια του περίπτωσης στή της παραγράφου 1 του άρθρου 4α, το οποίο τίθεται στη διάθεση του προμηθευτή και στο οποίο αυτός έχει πρόσβαση, για την επέλευση των αποτελεσμάτων της υπαναχώρησης ή της ανάκλησης της πρότασης, αρκεί ο καταναλωτής να έχει αποστείλει το σχετικό έγγραφο πριν λήξει η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου. Παραίτηση από το δικαίωμα αυτό είναι άκυρη.»

3. Στο σημείο iii της περίπτωσης δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του v. 2251/1994, η φράση: «δέκα (10) ημερών» αντικαθίσταται με τη φράση: «δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών».

4. Οι περιπτώσεις ε' και στή της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του v. 2251/1994 καταργούνται.

5. Στο άρθρο 3 του v. 2251/1994 προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις με αντικείμενο αγαθά και υπηρεσίες, η τιμή των οποίων εξαρτάται από διακυμάνσεις της κεφαλαιαγοράς κατά την έννοια του σημείου i της περίπτωσης β' της παραγράφου 6 του άρθρου 4α.»

Άρθρο 4

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σύμβαση από απόσταση είναι κάθε σύμβαση που αφορά αγαθό ή υπηρεσία, η οποία συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή, χωρίς την ταυτόχρονη φυσική παρουσία τους, στο πλαίσιο ενός συστήματος προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών από απόσταση, που οργανώνεται από τον προμηθευτή, ο οποίος χρησιμοποιεί, αποκλειστικά, ένα ή περισσότερα μέσα τεχνικής επικοινωνίας από απόσταση μέχρι και τη σύναψη της σύμβασης.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η σύμβαση από απόσταση είναι άκυρη, υπέρ του καταναλωτή, εάν πριν από τη σύναψη της, ο καταναλωτής δεν ενημερώθηκε με τα μέσα της χρησιμοποιούμενης τεχνικής επικοινωνίας κατά τρόπο ευκρινή, σαφή και κατανοητό, τηρουμένων των αρχών της καλής πίστης κατά τις εμπορικές συναλλαγές και των διατάξεων που διέπουν το κύρος των δικαιοπραξιών, για τα ακόλουθα ιδίως στοιχεία, καθώς και για κάθε μεταβολή αυτών.»

3. Η περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) τη ταυτότητα και τη διεύθυνση του προμηθευτή.».

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Απαγορεύεται να αποστέλλονται ή να παρέχονται στον καταναλωτή αγαθά ή υπηρεσίες, αντίστοιχα, χωρίς προηγούμενη σχετική παραγγελία του, εφόσον αυτός καλείται για την απόκτηση τους έναντι καταβολής τιμήματος ή για την επιστροφή τους, ακόμη και όταν δεν καταβάλλει τις δαπάνες αποστολής. Σε περίπτωση που αποστέλλονται αγαθά ή παρέχονται υπηρεσίες κατά το προηγούμενο εδάφιο, ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να διαθέτει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες κατά την κρίση του, χωρίς να οφείλει οποιοδήποτε τίμημα, απαλλασσόμενος και από την υποχρέωση φύλαξης ή και επιστροφής των αγαθών. Η μη απάντηση του καταναλωτή σε περίπτωση αποστολής αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που δεν παραγγέλθηκαν δεν συνιστά συναίνεση ή σιωπηρή αποδο-

χή της σχετικής συναλλαγής εκ μέρους του.»

5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που ο προμηθευτής αδυνατεί να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει τις υπηρεσίες που παρήγγειλε ο καταναλωτής, προμηθεύει όμως σε αυτόν, κατόπιν σχετικής συμφωνίας, αγαθά ή παρέχει υπηρεσίες ισοδύναμης ποιότητας και στην (δια) τιμή, με την υποχρέωση να γνωστοποιήσει εγγράφως στον καταναλωτή, ότι μπορεί να επιστρέψει τα αγαθά ή να μην αποδεχθεί τις υπηρεσίες υποκατάστασης, εάν δεν ανταποκρίνονται στους όρους της συμφωνίας και ότι τα έξοδα επιστροφής βαρύνουν τον προμηθευτή.»

6. Η παράγραφος 6 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η χρησιμοποίηση των τεχνικών επικοινωνίας πρέπει να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην προσβάλλεται η ιδιωτική ζωή του καταναλωτή.

Ειδικότερα, σε περιπτώσεις μη ζητηθείσας επικοινωνίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του v. 3471/2006 (ΦΕΚ 133 Α').»

7. Η παράγραφος 8 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας των συμβαλλομένων, ο προμηθευτής οφείλει να εκπληρώσει την παροχή της σύμβασης το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη διαβίβαση σε αυτόν της παραγγελίας του καταναλωτή.

Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης.»

8. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Η σύμβαση από απόσταση είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή, εάν αυτός δεν λάβει, σε εύθετο χρόνο, κατά την εκτέλεσή της και το αργότερο κατά τη στιγμή της παραδοσής των αγαθών, τα οποία δεν πρόκειται να παραδοθούν σε τρίτους, εγγράφως ή με άλλο σταθερό μέσο κατά την έννοια της περίπτωσης στή της παραγράφου 1 του άρθρου 4α, στο οποίο ο καταναλωτής έχει πρόσβαση, και στη γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε στην πρόταση σύναψης σύμβασης, τις ακόλουθες τουλάχιστον πληροφορίες.»

9. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 προστίθεται φράση ως εξής:

«όπου ο καταναλωτής μπορεί να απευθύνεται για την επισκευή του προϊόντος».

10. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) τους όρους και τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης σύμφωνα με την παράγραφο 10 και, σε χωριστό έντυπο ή ληλεκτρονικό έγγραφο, υπόδειγμα δήλωσης υπαναχώρησης. Ο καταναλωτής δικαιούται κατά το χρόνο ισχύος της σύμβασης, κατόπιν αιτήματός του, να λαμβάνει εγγράφως τις πληροφορίες αυτές.»

11. Η παράγραφος 10 του άρθρου 4 του v. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Σε κάθε σύμβαση από απόσταση ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να υπαναχωρήσει ανατιολογήτως εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών, αν δεν συμφωνήθηκε μεγαλύτερη προθεσμία, επιστρέφοντας το αγαθό στην αρχική του κατάσταση, χωρίς να επιβαρύνεται με οποιαδήποτε δαπάνη, εκτός από τα έξοδα

επιστροφής.

Για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης η προθεσμία του προηγούμενου εδάφιου αρχίζει, για τα αγαθά, από την παραλαβή τους, εφόσον ο προμηθευτής τήρησε τις υποχρεώσεις της προηγούμενης παραγράφου 9 και, για τις υπηρεσίες, από τη λήψη των πληροφοριών, είτε με έγγραφα είτε με σταθερά μέσα, που ενημερώνουν τον καταναλωτή ότι έχει συναφθεί η σύμβαση σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 9.

Αν ο προμηθευτής δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 9, η προθεσμία υπαναχώρησης είναι τρίμηνη. Στην περίπτωση προμήθειας αγαθών, εάν εντός της τρίμηνης προθεσμίας που αρχίζει από την παραλαβή του αγαθού από τον καταναλωτή, αυτός λάβει τις πληροφορίες, είτε από τα έγγραφα ή από τα σταθερά μέσα, που τον ενημερώνουν για τη σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με την παράγραφο 9, θεραπεύεται η ακυρότητα της σύμβασης και αρχίζει, από τη λήψη των πληροφοριών αυτών, νέα προθεσμία υπαναχώρησης δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών. Σε περίπτωση άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης από τον καταναλωτή κατά τα ανωτέρω, ο προμηθευτής υποχρεούται να επιστρέψει τα ποσά που του κατέβαλε ο καταναλωτής εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών.

Εάν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, κοινοποιεί το γεγονός αυτό εγγράφως ή με άλλο σταθερό μέσο το οποίο τίθεται στη διάθεση του αποδέκτη και στο οποίο ο αποδέκτης έχει πρόσβαση.»

12. Η παράγραφος 12 του άρθρου 4 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Το βάρος απόδειξης σχετικά με την προηγούμενη ενημέρωση, τη γραπτή επιβεβαίωση ή την επιβεβαίωση με σταθερά μέσα ή την τήρηση των προθεσμιών και τη συγκατάθεση του καταναλωτή φέρει ο προμηθευτής. Ρήτρες, σύμφωνα με τις οποίες ο καταναλωτής παρατείται από την άσκηση των δικαιωμάτων που ορίζονται στο παρόν άρθρο ή ο προμηθευτής απαλλάσσεται των ευθυνών του κατά το άρθρο αυτό, είναι άκυρες. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη ειδικότερων κοινοτικών διατάξεων ή εναρμονισμένων, προς αυτές, εθνικών διατάξεων που διέπουν ορισμένους τύπους συμβάσεων από απόσταση ή ζητήματα αυτών.»

13. Η παράγραφος 13 του άρθρου 4 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«13. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται:

- α) στους αυτόματους διανομείς,
- β) στους εμπορικούς χώρους αυτόματης πώλησης,
- γ) στις συμβάσεις που συνάπτονται με τους φορείς των τηλεπικοινωνιών δια της χρήσης των δημόσιων τηλεφωνικών θαλάμων.

Οι παράγραφοι 2, 7, 8, 9, 10 και 11 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις προμήθειας τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για την τρέχουσα οικιακή κατανάλωση και τα οποία παραδίδουν, κατ' οίκον ή στον τόπο διαμονής ή εργασίας του καταναλωτή, διανομείς σε τακτά ή συχνά διαστήματα. Οι παράγραφοι 2 περίπτωση στ', 7, 8, 9 περίπτωση δ', 10 και 11 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με αντικείμενο μεταφορές, κατάλυμα, σίτιση και ψυχαγωγία, στην περίπτωση που ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει τις υπηρεσίες αυ-

τές σε συγκεκριμένη ημερομηνία ή συγκεκριμένη χρονική περίοδο.»

14. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 14 του άρθρου 4 του ν. 2251/1994 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Για την καταχώρηση στο μητρώο αυτό συνεκτιμώνται και η συμπεριφορά του αιτούντος σχετικά με την εκπλήρωση των υποχρεωσών του που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος, καθώς και οι διοικητικές κυρώσεις που ενδεχομένως του έχουν επιβληθεί για παράβαση των διατάξεων αυτών. Εάν ο προμηθευτής είναι νομικό πρόσωπο, το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και στο πρόσωπο των νόμιμων εκπροσώπων του.»

15. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 14 του άρθρου 4 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή του, να αρνείται, για σπουδαίους λόγους, την εγγραφή ή να προβάίνει, πέραν της επιβολής των κυρώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 13α, και σε προσωρινή ή οριστική διαγραφή του προμηθευτή από το μητρώο, σε περίπτωση παράβασης από τον προμηθευτή των διατάξεων του παρόντος νόμου. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία.»

Άρθρο 5

1. Στην αρχή της παραγράφου 1 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 οι φράσεις «Γενικές διατάξεις» και «Με την έννοια αυτού του άρθρου» αντικαθίστανται, αντίστοιχα, με τις φράσεις «Ορισμοί» και «Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού».

2. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση είναι κάθε σύμβαση που αφορά χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η οποία συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή, χωρίς την ταυτόχρονη φυσική παρουσία τους, στο πλαίσιο συστήματος εξ αποστάσεως πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που οργανώνεται από τον προμηθευτή, ο οποίος χρησιμοποιεί αποκλειστικά, για τη σύμβαση αυτή, ένα ή περισσότερα μέσα επικοινωνίας εξ αποστάσεως, μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης.

3. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) Καταναλωτής είναι κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, στο πλαίσιο συμβάσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, ενεργεί για σκοπούς εκτός του πεδίου της εμπορικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του.»

4. Ο τίτλος της παραγράφου 3 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Πληροφόρηση του καταναλωτή πριν από τη σύναψη σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση».

5. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Πριν από τη σύναψη σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση ο καταναλωτής πρέπει να ενημερώνεται με τα μέσα επικοινωνίας εξ αποστάσεως κατά τρόπο σαφή και κατανοητό, τηρουμένων των αρχών της καλής πίστης κατά τις εμπορικές συναλλαγές

και των διατάξεων που διέπουν το κύρος των δικαιοπραξιών, για τα ακόλουθα στοιχεία, ο εμπορικός σκοπός των οποίων πρέπει να καθίσταται σαφής».

6. Το σημείο iii της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«iii. Πληροφορίες που αφορούν τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση:

- την ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 6 και, εάν υφίσταται το δικαίωμα αυτό, τη διάρκεια και τις προϋποθέσεις άσκησής του, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για το ποσό που ενδέχεται να υποχρεωθεί να πληρώσει ο καταναλωτής σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 7, καθώς επίσης και τις συνέπειες της μη άσκησης αυτού του δικαιώματος,

- την ελάχιστη διάρκεια της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, εάν πρόκειται για σύμβαση παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε μόνιμη ή περιοδική βάση,

- πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα που μπορεί να έχουν τα μέρη να προκαλέσουν την πρώωρη ή μονομερή λύση της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης αυτής, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κυρώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις αυτές από τη σύμβαση,

- πρακτικές οδηγίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης και υπόδειγμα δήλωσης υπαναχώρησης, όπου να αναγράφεται, μεταξύ άλλων, η διεύθυνση στην οποία πρέπει να απευθύνεται η δήλωση υπαναχώρησης,

- το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη, στη νομοθεσία των οποίων βασίζεται ο προμηθευτής για τη δημιουργία σχέσεων με τον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση,

- οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα σχετικά με το δίκαιο που εφαρμόζεται στη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση ή και το αρμόδιο δικαστήριο,

- τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες διατυπώνονται οι όροι της σύμβασης και η αναφερόμενη στην παρούσα παράγραφο εκ των προτέρων πληροφόρηση, καθώς και τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες ο προμηθευτής, σε συμφωνία με τον καταναλωτή, αναλαμβάνει την υποχρέωση να επικοινωνεί κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης.»

7. Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Στην περίπτωση τηλεφωνικών επικοινωνιών, οι οποίες ηχογραφούνται υποχρεωτικά, τηρουμένων των διατάξεων του ν. 3340/2005 (ΦΕΚ 112 Α') και του ν. 3471/2006, όπως εκάστοτε ισχύουν, πρέπει να δηλώνεται σαφώς, στην αρχή οποιασδήποτε συνομιλίας με τον καταναλωτή, η ταυτότητα του προμηθευτή και ο εμπορικός σκοπός του τηλεφωνήματός του. Επιπρόσθετα, εφόσον συγκατατίθεται ρητά ο καταναλωτής, είναι υποχρεωτική η παροχή σε αυτόν των ακόλουθων πληροφοριών που αφορούν:

- στην ταυτότητα του προσώπου που έρχεται σε επαφή με τον καταναλωτή και στη σχέση του με τον προμηθευτή,

- στην περιγραφή των κυριότερων στοιχείων της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας,

- στο συνολικό τίμημα που πρέπει να πληρώσει ο καταναλωτής στον προμηθευτή για τη χρηματοοικονομική

υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων όλων των φόρων που εισπράττονται μέσω του προμηθευτή ή, εάν δεν μπορεί να προσδιοριστεί το ακριβές τίμημα, στη βάση υπολογισμού του, κατά τρόπον που επιτρέπει στον καταναλωτή να το ελέγξει,

- στη μνεία της ενδεχόμενης ύπαρξης άλλων φόρων ή και δαπανών που δεν εισπράττονται μέσω του προμηθευτή ούτε χρεώνονται από αυτόν,

- στην ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 6, και, εάν υφίσταται το δικαίωμα αυτό, στη διάρκεια και στις προϋποθέσεις άσκησής του, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για το ποσό που ενδέχεται να υποχρεωθεί να πληρώσει ο καταναλωτής σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 7,

Ο προμηθευτής οφείλει να πληροφορεί τον καταναλωτή ότι, κατόπιν αιτήματός του, μπορεί να λάβει και άλλες πληροφορίες, καθώς και να ενημερωθεί για τη φύση των πληροφοριών αυτών. Σε κάθε περίπτωση, ο προμηθευτής του παρέχει όλες τις πληροφορίες, όταν εκτελεί τις υποχρεώσεις του κατά την παράγραφο 5.»

8. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«δ) Σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή, εάν, πριν από τη σύναψή της, αυτός δεν ενημερώθηκε, με τα μέσα και τον τρόπο που προβλέπονται ανωτέρω, για τα στοιχεία τα οποία ορίζονται στις περιπτώσεις α' και β' της παρούσας παραγράφου.»

9. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Απαιτήσεις εκ των προτέρων πληροφόρησης, πρόσθετες σε αυτές της περίπτωσης α' της παραγράφου 3, οι οποίες απορρέουν από ειδικές διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας που διέπουν τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, εξακολουθούν να ισχύουν. Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή κοινοποιεί τις εθνικές διατάξεις σχετικά με τις απαιτήσεις εκ των προτέρων πληροφόρησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι προμηθευτές υποχρεούνται να διαβιβάζουν αμελλητί στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή τους σχετικούς τύπους συμβάσεων, περιλαμβανομένων και των γενικών όρων συναλλαγών.»

10. Η περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Η σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή, αν αυτός δεν λάβει εγκαίρως, και, σε κάθε περίπτωση, πριν από τη δέσμευσή του από τη σύμβαση αυτή, όλους τους όρους της, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 3 και στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, γραπτώς ή με άλλο σταθερό μέσο, στο οποίο έχει αυτός πρόσβαση.»

11. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994, μετά την περίπτωση β' προστίθεται περίπτωση γ', και η περίπτωση γ' αναριθμείται σε περίπτωση δ':

«γ) Σε κάθε περίπτωση, συμβατικοί όροι που δεν γνωστοποιήθηκαν κατά τα οριζόμενα ανωτέρω στον καταναλωτή δεν δεσμεύουν αυτόν, έστω και εάν δεν αποτελούν κρίσιμους παράγοντες στη διαμόρφωση της δικαιοπρακτικής βούλησής του.»

12. Στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 6 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις του προηγούμενου εδαφίου αναστέλλεται για όσο χρόνο ο λήπτης της ασφάλισης έχει δικαιώματα εναντίωσης σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 2 του ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α΄).»

13. Στην αρχή της περίπτωσης β' της παραγράφου 6 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 η φράση «Το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν εφαρμόζεται» αντικαθίσταται με τη φράση «Το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν ασκείται».»

14. Η περίπτωση γ' της παραγράφου 6 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμα υπαναχώρησης με σχετική δήλωσή του, σύμφωνα με τις πρακτικές οδηγίες που του έχουν δοθεί κατά το τέταρτο εδάφιο του σημείου iii) της περίπτωσης α' της παραγράφου 3, πριν από την εκπνοή της ανωτέρω προθεσμίας που ορίζεται στην περίπτωση α' της παρούσας παραγράφου, εγγράφως ή με άλλο σταθερό μέσο το οποίο τίθεται στη διάθεση του αποδέκτη και στο οποίο αυτός έχει πρόσβαση.»

15. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 6 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) Εάν με τη σύμβαση από απόσταση μίας δεδομένης χρηματοοικονομικής υπηρεσίας συνδέεται άλλη σύμβαση από απόσταση, που είναι σχετική με χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που παρέχονται από τον προμηθευτή ή από τρίτο με βάση συμφωνία του τρίτου με τον προμηθευτή, η πρόσθετη αυτή σύμβαση καταγγέλλεται από τον καταναλωτή, αζημίως, εάν αυτός ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου αυτής.»

16. Οι περιπτώσεις α', γ', δ' και ε' της παραγράφου 7 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Η εκπλήρωση της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση αρχίζει μόνο μετά από γραπτή δήλωση του καταναλωτή, με την οποία παρέχεται η σχετική συναίνεσή του.

γ) Ο προμηθευτής δεν μπορεί να απαιτήσει από τον καταναλωτή να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό σύμφωνα με την περίπτωση β' εκτός εάν μπορεί να αποδείξει ότι ο καταναλωτής είχε δεόντως ενημερωθεί για το πληρωτέο ποσό, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο του σημείου iii) της περίπτωσης α' της παραγράφου 3. Ο προμηθευτής, όμως, δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να απαιτήσει την πληρωμή αυτή, εάν έχει αρχίσει να εκτελεί τη σύμβαση πριν από την εκπνοή της προθεσμίας υπαναχώρησης, που ορίζεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 6, χωρίς προηγούμενη σχετική γραπτή δήλωση του καταναλωτή.

δ) Ο προμηθευτής υποχρεούται να επιστρέψει στον καταναλωτή, το ταχύτερο δυνατόν και το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών, οποιοδήποτε ποσό έχει λάβει από αυτόν σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, με εξαίρεση το ποσό που αναφέρεται στην περίπτωση β'. Η προθεσμία αρχίζει από την ημέρα που ο προμηθευτής λάβει τη δήλωση υπαναχώρησης.

ε) Ο καταναλωτής επιστρέφει στον προμηθευτή, το ταχύτερο δυνατόν και το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών, οποιοδήποτε χρηματικό ποσό ή προϊόν έχει λάβει από αυτόν. Η προθεσμία αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής απέστειλε τη δήλωση υπαναχώρησης.»

17. Η παράγραφος 8 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994

αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 4 της υπ' αριθμ. Ζ1 178/13.2.2001 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 255 Β'), σε περίπτωση που γίνεται χρήση κάρτας, κατά την έννοια των διατάξεων της απόφασης αυτής, στο πλαίσιο σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, χωρίς τη συναίνεση του καταναλωτή ή με δόλιο τρόπο ή από πρόσωπο που δεν ενεργεί ούτε μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ως αντιπρόσωπος του κατόχου της κάρτας, η σύμβαση είναι αυτοδικαίως άκυρη και τα ποσά που έχουν καταβληθεί επιστρέφονται έντοκα στον καταναλωτή. Στους όρους της σύμβασης κάθε μορφής καρτών περιλαμβάνεται υποχρεωτικά και ο όρος του προηγούμενου εδαφίου.»

18. Η παράγραφος 9 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Απαγορεύεται η παροχή στον καταναλωτή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση χωρίς προηγούμενο σχετικό αίτημά του, όταν καλείται να τις αποκτήσει έναντι άμεσης ή μεταγενέστερης πληρωμής. Αν η παροχή των υπηρεσιών αυτών πραγματοποιηθεί, ο καταναλωτής απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση και δεν οφείλει οποιοδήποτε τίμημα, εκτός αν η παροχή υπηρεσιών οφείλεται σε προφανές λάθος, οπότε ο καταναλωτής θέτει την υπηρεσία, εφόσον η φύση της το επιτρέπει, για εύλογο χρόνο στη διάθεση του προμηθευτή. Η μη απάντηση του καταναλωτή δεν συνιστά σε καμία περίπτωση συναίνεσή του.»

19. Η περίπτωση β' της παραγράφου 10 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Ειδικότερα, για μη ζητηθείσα επικοινωνία εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006.»

20. Η παράγραφος 11 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Ανεξάρτητα από την επιβολή των κυρώσεων των διατάξεων της παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 13α, ο καταναλωτής μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση οποτεδήποτε, χωρίς έξοδα και ποινές σε περίπτωση που ο προμηθευτής δεν τηρεί τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.»

21. Η παράγραφος 12 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Ρήτρες με τις οποίες ο καταναλωτής παραιτείται από την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ή ο προμηθευτής απαλλάσσεται των ευθυνών που απορρέουν από το άρθρο αυτό είναι άκυρες.»

22. Η περίπτωση α' της παραγράφου 13 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Με την επιφύλαξη της περίπτωσης γ' της παραγράφου 7, το βάρος απόδειξης σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων πληροφόρησης του καταναλωτή από τον προμηθευτή, καθώς και τη γραπτή δήλωση του καταναλωτή για τη σύναψη της σύμβασης και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για την εκτέλεσή της, φέρει ο προμηθευτής.»

23. Η περίπτωση β' της παραγράφου 13 του άρθρου 4α του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Συμβατική ρήτρα η οποία προβλέπει ότι το βάρος της απόδειξης για την τήρηση, εκ μέρους του προμηθευτή, του συνόλου ή μέρους των υποχρεώσεων του κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, φέρει ο καταναλωτής, θεωρείται άκυρη ως καταχρηστική.»

Άρθρο 6

1. Στο άρθρο 5 του ν. 2251/1994 προστίθεται παράγραφος με τον αριθμό 1 και οι παράγραφοι 1 έως και 13 του άρθρου αυτού αναριθμούνται αναλόγως.

«1. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, προμηθευτής είναι και ο κατασκευαστής καταναλωτικού προϊόντος, ο εισαγωγέας του σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), καθώς και κάθε πρόσωπο που παρουσιάζεται ως παραγωγός καταναλωτικού προϊόντος, θέτοντας σε αυτό το όνομά του, το σήμα του ή άλλο διακριτικό σημείο.»

2. Η αναριθμηθείσα παράγραφος 2 του άρθρου 5 του ν. 2251/1994, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε κάθε πώληση ο προμηθευτής οφείλει να παρέχει στον καταναλωτή γραπτώς, στην ελληνική γλώσσα ή με σύμβολα διεθνώς καθιερωμένα, σαφείς και πλήρεις οδηγίες για την ασφαλή χρήση, διατήρηση, συντήρηση και πλήρη αξιοποίηση του προϊόντος και ενημέρωση για τους κινδύνους κατά τη χρήση και διατήρησή του. Από την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται τα προϊόντα που είναι απλά, κατά την κατασκευή, τη χρήση και τη συντήρησή τους, εφόσον, για τα προϊόντα αυτά δεν παρέχονται από τον κατασκευαστή οδηγίες σε οποιαδήποτε γλώσσα.»

3. Στο τέλος της αναριθμηθείσας παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 2251/1994 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η ενημέρωση του καταναλωτή από τον προμηθευτή για την πιθανή διάρκεια ζωής του προϊόντος γίνεται με οποιαδήποτε πρόσφορο τρόπο, όπως με σχετική αναγραφή στο έντυπο οδηγιών χρήσης ή εγγύησης. Η απόδειξη της ενημέρωσης αυτής βαρύνει τον προμηθευτή.

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει, στο πλαίσιο της επαγγελματικής, εμπορικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητάς του, απευθείας στον καταναλωτή καταναλωτικά προϊόντα, υποχρεούται, με επιμέλεια του και χωρίς καμία επιβάρυνση του καταναλωτή, στην επισκευή του προϊόντος, εντός των ορίων της εγγύησης που παρέχεται γι' αυτό, συμβατικά ή από το νόμο. Σε περίπτωση που το προϊόν δεν βρίσκεται μεν εντός των ορίων της εγγύησης, βρίσκεται, όμως, εντός της πιθανής διάρκειας ζωής του ο προμηθευτής οφείλει να εξασφαλίζει την επισκευή του και την προμήθεια ανταλλακτικών του.»

4. Η αναριθμηθείσα παράγραφος 4 του άρθρου 5 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Όταν παρέχεται εγγύηση στον καταναλωτή, ο προμηθευτής οφείλει να παρέχει αυτήν εγγράφως ή με άλλο τεχνικό μέσο αποτύπωσης που μπορεί να είναι διαθέσιμο και προσιτό στον καταναλωτή. Σε περίπτωση προμήθειας καινουργών προϊόντων με μακρά διάρκεια ζωής (διαρκή καταναλωτικά αγαθά), η παροχή γραπτής εγγύησης είναι υποχρεωτική. Η εγγύηση πρέπει να περιλαμβάνει, με απλή, ευανάγνωστη και κατανοητή διατύπωση στην ελληνική γλώσσα, τουλάχιστον την επωνυμία και τη διεύθυνση του εγγυητή, το προϊόν στο οποίο αναφέρεται η εγγύηση, το ακριβές περιεχόμενό της, τη διάρκειά της και την έκταση της εδαφικής ισχύος της. Στην εγγύηση πρέπει να δηλώνονται, με σαφήνεια και πληρότητα, τα δικαιώματα που έχει ο καταναλωτής σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο και να διευκρινίζεται ότι τα δικαιώματα αυτά δεν θίγονται από την εγγύηση. Η εγγύηση πρέπει να είναι σύμφωνη με τους κανόνες της καλής πίστης και να μην αναιρείται από υπερβολικές ρήτρες εξαιρέσεων. Η διάρκεια της εγγύησης πρέπει να είναι εύλογη σε

σχέση με την πιθανή διάρκεια ζωής του προϊόντος. Ειδικά, για τα προϊόντα τεχνολογίας αιχμής, η διάρκεια της εγγύησης πρέπει να είναι εύλογη σε σχέση με το χρόνο κατά τον οποίο τα προϊόντα αυτά αναμένεται ότι θα παραμένουν σύγχρονα από τεχνολογική άποψη, αν ο χρόνος αυτός είναι συντομότερος από την πιθανή διάρκεια ζωής τους.»

5. Στην αναριθμηθείσα παράγραφο 5 του άρθρου 5 του ν. 2251/1994 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«5. Εάν κατά τη διάρκεια ισχύος της εγγύησης εμφανίσθει στο προϊόν ελάττωμα και ο προμηθευτής αρνείται ή βραδύνει την επισκευή πέραν του αναγκαίου κατά περίπτωση χρόνου, ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει την αντικατάσταση του προϊόντος με νέο ή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση. Αν ο απαιτούμενος χρόνος επισκευής υπερβαίνει τις δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει την προσωρινή αντικατάσταση του προϊόντος για όσο χρόνο διαρκεί η επισκευή.»

6. Το δεύτερο εδάφιο της αναριθμηθείσας παραγράφου 6 του άρθρου 5 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«Παραίτηση του καταναλωτή από την προστασία του κατά τις διατάξεις αυτές, πριν από την εμφάνιση του ελαττώματος ή της έλλειψης της συνομολογημένης ιδιότητας, είναι άκυρη.»

7. Στο τέλος του άρθρου 5 του ν. 2251/1994 προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Παραίτηση, εκ των προτέρων, του καταναλωτή από τα δικαιώματά του κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, είναι άκυρη.»

Άρθρο 7

1. Η παράγραφος 5 του άρθρου 6 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Ελαττωματικό είναι το προϊόν το οποίο δεν παρέχει την προβλεπόμενη απόδοση σύμφωνα με τις προδιαγραφές του και την ευλόγως αναμενόμενη ασφάλεια εν όψει όλων των ειδικών συνθηκών και, ιδίως, της εξωτερικής εμφάνισής του, της αναμενόμενης χρησιμοποίησής του και του χρόνου κατά τον οποίο τέθηκε σε κυκλοφορία. Δεν είναι ελαττωματικό ένα προϊόν για μόνο το λόγο ότι μεταγενέστερα τέθηκε σε κυκλοφορία άλλο τελειότερο.»

2. Η παράγραφος 6 του άρθρου 6 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Στη ζημία της παραγράφου 1 περιλαμβάνεται: α) η ζημία λόγω θανάτου ή σωματικής βλάβης, β) η βλάβη ή η καταστροφή, εξαιτίας του ελαττωματικού προϊόντος, κάθε περιουσιακού στοιχείου του καταναλωτή, εκτός από το ίδιο το ελαττωματικό προϊόν, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος χρήσης των περιβαλλοντικών αγαθών, εφόσον η ζημία από τη βλάβη ή την καταστροφή τους υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ και υπό την προϋπόθεση ότι κατά τη φύση τους προορίζονταν και πραγματικά χρησιμοποιήθηκαν από το ζημιώθέντα για προσωπική του χρήση ή κατανάλωση.»

3. Η παράγραφος 7 του άρθρου 6 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης οφείλεται και σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου.»

4. Η περίπτωση δ΄ της παραγράφου 8 του άρθρου 6

του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) το ελάττωμα οφείλεται στο γεγονός ότι το προϊόν κατασκευάστηκε σύμφωνα με κανόνες αναγκαστικού δικαίου.»

5. Η παράγραφος 10 του άρθρου 6 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Εάν δύο ή περισσότερα πρόσωπα ευθύνονται για την ίδια ζημία, τα πρόσωπα αυτά υπέχουν εις ολόκληρον ευθύνην έναντι του ζημιώθέντος και έχουν δικαίωμα αναγωγής μεταξύ τους ανάλογα με τη συμμετοχή του καθενός στην επέλευση της ζημίας.».

6. Η παράγραφος 11 του άρθρου 6 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Η ευθύνη του παραγωγού δεν μειώνεται αν η ζημία οφείλεται σωρευτικώς, τόσο σε ελάττωμα του προϊόντος, όσο και σε πράξη ή παράλειψη τρίτου, εκτός εάν συντρέχει πταίσμα του ζημιώθέντος ή προσώπου για το οποίο ευθύνεται ο ζημιώθείς.»

Άρθρο 8

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν. 2251/1994 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, προμηθευτής είναι και ο παραγωγός καταναλωτικού προϊόντος κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 6, ο αντιπρόσωπός του, ο εισαγωγέας καταναλωτικού προϊόντος σε κράτος μέλος της Ε.Ε. και κάθε επαγγελματίας που συμμετέχει στην αλυσίδα εφοδιασμού της αγοράς καταναλωτικού προϊόντος και μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά της ασφάλειάς του, καθώς και ο διανομέας.»

2. Μετά την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν. 2251/1994 προστίθεται νέα παράγραφος 2 και αναριθμούνται, αναλόγως, οι λοιπές παράγραφοι:

«2. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, προϊόν είναι κάθε προϊόν που προορίζεται για τους καταναλωτές ή ενδέχεται, υπό ευλόγως προβλέψιμες συνθήκες, να χρησιμοποιηθεί από τους καταναλωτές, ακόμη και αν δεν προορίζεται για αυτούς, και το οποίο παρέχεται ή διατίθεται στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, έναντι τιμήματος ή δωρεάν, είτε είναι καινουργές είτε μεταχειρισμένο ή ανασκευασμένο. Δεν αποτελούν προϊόντα κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου τα μεταχειρισμένα προϊόντα που διατίθενται ως αντίκες ή ως προϊόντα που πρέπει να επισκευαστούν ή να ανασκευαστούν πριν από τη χρήση τους, εφόσον ο προμηθευτής ενημερώνει σχετικώς το πρόσωπο στο οποίο προμηθεύει το προϊόν.»

3. Η αναριθμηθείσα παράγραφος 3 του άρθρου 7 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ασφαλές θεωρείται το προϊόν το οποίο, υπό συνήθεις ή ευλόγως προβλέψιμες συνθήκες χρήσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειάς της και της θέσης αυτού σε λειτουργία, της εγκατάστασής του και των αναγκών συντήρησής του, ή δεν παρουσιάζει κανένα κίνδυνο ή παρουσιάζει κινδύνους ήσσονος σημασίας, που είναι συνυφασμένοι με τη χρήση του προϊόντος και οι οποίοι θεωρούνται αποδεκτοί στο πλαίσιο ενός υψηλού βαθμού προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των προσώπων, λαμβανομένων υπόψιν, ιδίως, των ακόλουθων στοιχείων:

α) των χαρακτηριστικών του προϊόντος και ιδίως της σύνθεσης, της συσκευασίας, των οδηγιών συναρμολό-

γησης, της εγκατάστασης και της συντήρησής του·

β) των επιπτώσεων που έχει το προϊόν σε άλλα προϊόντα, εφόσον, ευλόγως, μπορεί να προβλεφθεί ότι το προϊόν αυτό θα χρησιμοποιηθεί μαζί με άλλα προϊόντα·

γ) της παρουσίασης του προϊόντος, της επισήμανσής του, των προειδοποίησεων κινδύνου και των οδηγιών χρήσης και διάθεσής του, καθώς και κάθε άλλης οδηγίας ή πληροφορίας σχετικής με το προϊόν·

δ) των κατηγοριών καταναλωτών που εκτίθενται σε κίνδυνο λόγω της χρησιμοποίησης του προϊόντος, ιδίως των ανηλίκων και των ηλικιωμένων..»

4. Η αναριθμηθείσα παράγραφος 4 του άρθρου 7 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η δυνατότητα επίτευξης υψηλότερου βαθμού ασφάλειας ή προμήθειας άλλων προϊόντων, χαμηλότερης επικινδυνότητας, δεν συνιστά επαρκή λόγο για το χαρακτηρισμό ενός προϊόντος ως μη ασφαλούς ή επικίνδυνου..»

5. Η αναριθμηθείσα παράγραφος 5 του άρθρου 7 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι προμηθευτές οφείλουν, όταν διαθέτουν τα προϊόντα τους, να συμμορφώνονται με τους κανόνες του κοινοτικού και ελληνικού δικαίου, τα πρότυπα που έχουν θεσπισθεί για την υγεία και την ασφάλεια των προσώπων, τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση της ασφάλειας προϊόντος, τους κώδικες ορθής πρακτικής και δεοντολογίας που ισχύουν σε ένα συγκεκριμένο τομέα και τις υφιστάμενες γνώσεις και τεχνικές για την ασφάλεια, την οποία δικαιούνται ευλόγως να προσδοκούν οι καταναλωτές.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ή κοινή απόφαση αυτού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται τα στοιχεία αναφοράς των προτύπων που ισχύουν στην Ελλάδα ανά κατηγορία προϊόντων και κοινής υπουργικής απόφασης κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια για την τήρηση της γενικής επιταγής ασφάλειας των προϊόντων, κατά τις σχετικές διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. Ζ3/2810/2004 (ΦΕΚ 1885 Β'). Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες ελέγχου, δειγματοληψίας, εργαστηριακών εξετάσεων των προϊόντων και τα περιοριστικά μέτρα σχετικά με τη διάθεση αυτών, καταρτίζεται κατάλογος εργαστηρίων εξέτασης δειγμάτων και φορέων πιστοποίησης προϊόντων και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια.»

6. Η αναριθμηθείσα παράγραφος 6 του άρθρου 7 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Προϊόντα τα οποία, όταν χρησιμοποιούνται σε συνθήκες κανονικές ή δυνάμενες να προβλεφθούν, παρουσιάζουν ή ενδέχεται να παρουσιάσουν σοβαρούς, κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών, ανακαλούνται, αποσύρονται ή δεσμεύονται προληπτικώς από την, κατά περίπτωση, αρμόδια αρχή. Η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις ανάλησης, απόσυρσης, διάθεσης υπό όρους, αποδέσμευσης, καταστροφής, και γενικά η τύχη των προϊόντων αυτών και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ή κοινή απόφαση αυτού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Τα μέτρα του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και σε προϊόντα τα οποία, παρότι ανταποκρίνονται στα κριτήρια της γενικής επιταγής ασφαλείας κατά τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. Ζ3/2810/2004, παρουσιάζουν σοβαρούς κινδύνους για την

υγεία και ασφάλεια των καταναλωτών.»

7. Μετά την αναριθμηθείσα παράγραφο 6 του άρθρου 7 του ν. 2251/1994 προστίθενται παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 και 14, ως εξής:

«7. Οι παραγωγοί, στο πλαίσιο της υποχρέωσής τους κατά την παράγραφο 1, οφείλουν:

α) να παρέχουν στον καταναλωτή τις κατάλληλες πληροφορίες στην ελληνική γλώσσα με τις οποίες μπορεί να αξιολογήσει τους εγγενείς κινδύνους που παρουσιάζει το προϊόν κατά τη διάρκεια της συνήθους ή ευλόγως προβλέψιμης χρήσης του, εφόσον οι κίνδυνοι αυτοί δεν γίνονται αμέσως αντιληπτοί χωρίς κατάλληλη προειδοποίηση,

β) να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων που προμηθεύουν, με σκοπό να ενημερώνονται οι καταναλωτές για τους κινδύνους που ενδεχομένως παρουσιάζουν τα προϊόντα τους και, εάν είναι αναγκαίο για την πρόληψη των κινδύνων, να προβαίνουν στις ενδεικνυόμενες ενέργειες, όπως στην επαρκή και αποτελεσματική προειδοποίηση των καταναλωτών, στην απόσυρση ή ανάκληση από την αγορά των προϊόντων ή στην επιστροφή τους από τους καταναλωτές. Στις ενέργειες αυτές προβαίνουν, είτε αυτοβούλως είτε μετά από αίτηση των αρμόδιων αρχών.

Η ανάκληση των προϊόντων πραγματοποιείται εάν οι παραγωγοί την κρίνουν αναγκαία ή επιβάλλεται από την αρμόδια αρχή, εφόσον οι λοιπές ενέργειες δεν επαρκούν για την πρόληψη των ενδεχόμενων κινδύνων.

8. Οι διανομείς, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους, υποχρεούνται να συμβάλλουν στην τήρηση των απαιτήσεων για τη διάθεση ασφαλών προϊόντων, καταβάλλοντας κάθε επιμέλεια, ιδίως παραλείποντας να προμηθεύουν προϊόντα, για τα οποία γνωρίζουν ή όφειλαν να γνωρίζουν, από τις πληροφορίες που διαθέτουν και την επαγγελματική τους πείρα, ότι δεν ανταποκρίνονται προς τις απαιτήσεις αυτές.

Η απόδειξη της έλλειψης γνώσης βαρύνει τους διανομείς.

Οι διανομείς οφείλουν να συμμετέχουν στη διαδικασία παρακολούθησης της ασφάλειας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά και να συνεργάζονται, για το σκοπό αυτόν, με τους παραγωγούς και τις αρμόδιες αρχές, διαβιβάζοντας ιδίως πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους των προϊόντων και παρέχοντας τα αναγκαία έγγραφα για τον εντοπισμό της προέλευσης αυτών.

9. Σε περίπτωση που οι προμηθευτές γνωρίζουν ή οφείλουν να γνωρίζουν, από πληροφορίες που διαθέτουν και την επαγγελματική τους πείρα, ότι προϊόν που έχουν διαθέσει στην αγορά παρουσιάζει κινδύνους για τον καταναλωτή που είναι ασυμβίβαστοι με τις απαιτήσεις ασφάλειας, οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή και κάθε άλλη αρμόδια αρχή, για την πρόληψη των κινδύνων αυτών.

10. Οι προμηθευτές υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές, μετά από αίτηση αυτών, για την υλοποίηση μέτρων αποτροπής των κινδύνων που παρουσιάζουν προϊόντα τα οποία προμηθεύουν ή έχουν προμηθεύσει στους καταναλωτές.

11. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ορίζονται οι αρχές που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης των προϊόντων με τις απαιτήσεις ασφάλειάς τους και καθορίζονται οι σχετικές αρμοδιότητές τους, η συνεργασία μεταξύ τους και με τις αρμόδιες αρχές των

κρατών μελών της Ε.Ε., καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι κυρώσεις και η διαδικασία επιβολής τους για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

12. Οι αποφάσεις της παραγράφου 6 κοινοποιούνται, επί αποδείξει, στον ενδιαφερόμενο. Κατά των αποφάσεων αυτών επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Ανάπτυξης εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Ο Υπουργός Ανάπτυξης αποφαίνεται επί της προσφυγής εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την άσκησή της.

13. Δημόσιες υπηρεσίες και αρχές οι οποίες, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, διαπιστώνουν την ύπαρξη μη ασφαλών ή επικίνδυνων προϊόντων, υποχρεούνται να διαβιβάζουν αμέσως τα σχετικά στοιχεία στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

14. Από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγονται ειδικές ρυθμίσεις της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν συγκεκριμένα είδη ή κατηγορίες προϊόντων.»

Άρθρο 9

Μετά το άρθρο 7 του ν. 2251/1994 προστίθεται νέο άρθρο 7α ως εξής:

«Άρθρο 7α
Ψυχική υγεία των ανηλίκων

1. Οι προμηθευτές υποχρεούνται να διαθέτουν στην αγορά προϊόντα τα οποία, ως εκ του προορισμού, της χρήσης ή των συνθηκών διάθεσης δεν ενέχουν κινδύνους για την ψυχική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, προμηθευτής είναι και ο παραγωγός καταναλωτικού προϊόντος, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 6, ο αντιπρόσωπός του, ο εισαγωγέας καταναλωτικού προϊόντος σε κράτος μέλος της Ε.Ε. και κάθε επαγγελματίας που συμμετέχει στην αλυσίδα εφοδιασμού της αγοράς καταναλωτικού προϊόντος και μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά της ασφάλειάς του, καθώς και ο διανομέας.

2. Ως προϊόντα τα οποία ενέχουν κινδύνους για την ψυχική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων θεωρούνται ιδίως τα προϊόντα τα οποία:

α) προκαλούν στους ανηλίκους ανασφάλεια ή φόβο,
β) παροτρύνουν, άμεσα ή έμμεσα, σε επιθετική συμπεριφορά και ειδικότερα σε χρήση ή άσκηση βίας,
γ) προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια,

δ) προτρέπουν στην υιοθέτηση προτύπων συμπεριφοράς που δεν συνάδουν με τους ηθικούς και νομικούς κανόνες της σύγχρονης κοινωνίας ή είναι επιζήμια για το περιβάλλον,

ε) καλλιεργούν διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, ιθαγένειας ή αναπτρίδας,

στ) παροτρύνουν σε εθισμούς και δραστηριότητες που είναι επιβλαβείς για τους ίδιους.

3. Ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί με απόφασή του, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής της παραγράφου 4, να επιβάλει, για την προστασία των ανηλίκων, περιοριστικά και διορθωτικά μέτρα στην κυκλοφορία προϊόντων τα οποία, υπό συνήθως ή ευλόγως προβλέψιμες συνθήκες, ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για την ψυχική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, όπως

τροποποίηση της επισήμανσής τους ή υπαγωγή σε όρους της εμπορίας τους. Η απόφαση αυτή προσβάλλεται με την ενδικοφανή προσφυγή της παραγράφου 12 του άρθρου 7, που εφαρμόζεται αναλόγως.

4. Στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης, συνιστάται Επιτροπή Προστασίας Ανηλίκων, η οποία αποτελεί συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Γενικού Γραμματέα Καταναλωτή επί θεμάτων εφαρμογής του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή αυτή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, αποτελείται από: α) έναν εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Πολίτη, β) έναν εκπρόσωπο του Συνηγόρου Καταναλωτή, γ) έναν εκπρόσωπο του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού, δ) ένα μέλος Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) με εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα παιδοψυχολογίας ή κοινωνιολογίας, ε) έναν εκπρόσωπο του Εθνικού Συμβουλίου Αγοράς και Καταναλωτή, προερχόμενο από τις ενώσεις καταναλωτών, στ) έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης των Επιμελητηρίων Ελλάδος, ζ) έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Βιοτεχνών Παιχνιδιών, η) έναν εκπρόσωπο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου και θ) έναν εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή. Τα μέλη της Επιτροπής προτείνονται, με τους αναπληρωτές τους, από τους οικείους φορείς, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, από την κοινοποίηση σε αυτούς σχετικής πρόσκλησης του Υπουργού Ανάπτυξης. Αν οι φορείς δεν προτείνουν τους εκπροσώπους τους εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, αυτοί ορίζονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης. Τα μέλη της Επιτροπής, με τους αναπληρωτές τους, ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος, καθώς και ο γραμματέας αυτής, διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, με θητεία δύο (2) ετών. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα αρμοδιότητας και λειτουργίας της Επιτροπής, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζεται η αμοιβή των μελών της Επιτροπής και του γραμματέα της.

5. Παραγωγοί, εισαγωγείς ή αντιπρόσωποί τους στην Ελλάδα ηλεκτρονικών προϊόντων ψυχαγωγίας και απασχόλησης κατά τον ελεύθερο χρόνο, όπως ηλεκτρονικών παιχνιδιών, βιντεοπαιχνιδιών, υποχρεούνται να ταξινομούν τα προϊόντα αυτά, ανάλογα με τις ηλικιακές ομάδες προς τις οποίες απευθύνονται.

Τα κριτήρια ταξινόμησης των προϊόντων, η σχετική επισήμανση, καθώς και η διαφήμισή τους δεν επιτρέπεται να αντίκεινται στις διατάξεις της παραγράφου 2 και στους κώδικες ορθής πρακτικής, οι οποίοι συντάσσονται από την Επιτροπή της παραγράφου 4, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς και τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

6. Επιχειρήσεις που διαθέτουν δωρεάν ή έναντι πληρωμής τη χρήση ηλεκτρονικών παιχνιδιών στους καταναλωτές υποχρεούνται να τηρούν τις επισημάνσεις της προηγούμενης παραγράφου σε χώρους όπου έχουν πρόσβαση και παιδιά.

7. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται με την επιφύλαξη ειδικότερων εθνικών και κοινοτικών ρυθμίσεων.»

Άρθρο 10

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο παρέχων υπηρεσίες ευθύνεται για κάθε περιουσιακή ζημία ή ηθική βλάβη που προκάλεσε παράνομα και υπαίτια, με πράξη ή παράλειψή του, κατά την παροχή αυτών στον καταναλωτή. Ως παρέχων υπηρεσίες νοείται όποιος, στο πλαίσιο της άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, παρέχει υπηρεσία, κατά τρόπο ανεξάρτητο.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν. 2251/1994 καταργείται.

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 8 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Ο παρέχων υπηρεσίες φέρει το βάρος της απόδειξης για την έλλειψη παρανομίας και υπαιτιότητάς του. Για την έλλειψη υπαιτιότητας λαμβάνονται υπ' όψιν η ευλόγως προσδοκώμενη ασφάλεια και το σύνολο των ειδικών συνθηκών και ιδίως:

α) η φύση και το αντικείμενο της υπηρεσίας, ιδίως σε σχέση με το βαθμό επικινδυνότητάς της,

β) η παρουσίαση και ο τρόπος παροχής της,

γ) ο χρόνος παροχής της,

δ) η αξία της παρεχομένης υπηρεσίας,

ε) η ελευθερία δράσης που καταλείπεται στον ζημιωθέντα στο πλαίσιο της υπηρεσίας,

στ) αν ο ζημιωθείς ανήκει σε κατηγορία μειονεκτούντων ή ευπρόσβλητων προσώπων και

ζ) αν η παρεχόμενη υπηρεσία αποτελεί εθελοντική προσφορά του παρέχοντος αυτήν.»

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 8 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η ύπαρξη ή η δυνατότητα παροχής τελειότερης υπηρεσίας κατά το χρόνο παροχής της συγκεκριμένης υπηρεσίας ή μεταγενέστερα δεν θεμελιώνει χωρίς άλλο λόγο υπαιτιότητα.»

Άρθρο 11

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 9 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται και συμπληρώνεται ως εξής:

«1.α) Διαφήμιση κατά την έννοια του παρόντος νόμου είναι κάθε ανακοίνωση που γίνεται στα πλαίσια εμπορικής, βιομηχανικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής δραστηριότητας με στόχο την προώθηση της διάθεσης αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων και των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.

β) Προμηθευτής, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ενεργεί για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με την εμπορική, βιοτεχνική, επιχειρηματική ή ελευθερία επαγγελματική του δραστηριότητα, καθώς και κάθε πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομα ή για λογαριασμό του προμηθευτή.

γ) Ιδιοκτήτης κώδικα, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, είναι κάθε οντότητα, συμπεριλαμβανομένων ενός προμηθευτή ή ομάδας προμηθευτών, που είναι υπεύθυνη για τη διατύπωση και την αναθεώρηση ενός κώδικα συμπεριφοράς ή και για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τον κώδικα όσων αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από αυτόν.»

2. Οι παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6 και 7 του άρθρου 9 του ν. 2251/1994 καταργούνται.

3. Η παράγραφος 8 του άρθρου 9 του ν. 2251/1994 αναριθμείται ως παράγραφος 2 και αντικαθίσταται ως εξής :

«2. Συγκριτική διαφήμιση είναι κάθε διαφήμιση που προσδιορίζει άμεσα ή έμμεσα ή υπονοεί την ταυτότητα

συγκεκριμένου ανταγωνιστή ή τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που αυτός προσφέρει. Η διαφήμιση αυτή, όσον αφορά τη σύγκριση, επιτρέπεται εφόσον:

α) δεν είναι παραπλανητική κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9δ και 9ε,

β) συγκρίνει προϊόντα ή υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ίδιες ανάγκες ή έχουν τους ίδιους στόχους,

γ) συγκρίνει, κατά τρόπο αντικειμενικό, ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά που είναι ουσιώδη, συναφή, εξακριβώσιμα και αντιπροσωπευτικά των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών, στα οποία μπορεί να συμπεριλαμβάνεται και η τιμή,

δ) δεν έχει ως συνέπεια τη δυσφήμιση ή την υποτιμηση των σημάτων, εμπορικών επωνυμιών, άλλων διακριτικών σημείων, προϊόντων, υπηρεσιών, δραστηριοτήτων ή της κατάστασης ενός ανταγωνιστή,

ε) για προϊόντα με ονομασία προέλευσης αφορά, σε κάθε περίπτωση, προϊόντα με την ίδια ονομασία προέλευσης,

στ) δεν επωφελείται αθέμιτα από τη φήμη σήματος, εμπορικής επωνυμίας ή άλλων διακριτικών σημείων ανταγωνιστή ή από τα δηλωτικά καταγωγής ανταγωνιστικών προϊόντων,

ζ) δεν παρουσιάζει ένα προϊόν ή μία υπηρεσία ως απομίμηση ή αντίγραφο προϊόντος ή υπηρεσίας που φέρουν σήμα κατατεθέν ή εμπορική επωνυμία και

η) δεν δημιουργεί σύγχυση μεταξύ προμηθευτών, μεταξύ διαφημιστή και ανταγωνιστή ή μεταξύ των εμπορικών σημάτων, των εμπορικών επωνυμιών, άλλων διακριτικών γνωρισμάτων, προϊόντων ή υπηρεσιών του διαφημιστή και του ανταγωνιστή.»

4. Οι παράγραφοι 8α και 9 του άρθρου 9 του ν. 2251/1994 αναριθμούνται ως παράγραφοι 3 και 4, αντίστοιχα.

5. Οι παράγραφοι 10, 11, 12 και 13 του άρθρου 9 του ν. 2251/1994 καταργούνται και μετά την αναριθμητίσα παράγραφο 4 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Η μετάδοση διαφημιστικού μηνύματος απευθείας στον καταναλωτή μέσω τηλεφώνου, τηλεομοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αυτόματης κλήσης ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας επιτρέπεται μόνο εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006.»

6. Μετά την προστεθείσα παράγραφο 5 του άρθρου 9 του ν. 2251/1994 προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής:

«6. Απαγορεύεται στους τηλεοπτικούς σταθμούς η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών από ώρα 07:00 μέχρι και ώρα 22:00 κάθε ημέρας. Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, οι τηλεοπτικοί σταθμοί λογιζούνται ως προμηθευτές κατά την έννοια της παραγράφου 1.»

7. Η παράγραφος 14 του άρθρου 9 του ν. 2251/1994 αναριθμείται ως παράγραφος 7.

8. Μετά την αναριθμητίσα παράγραφο 7 του άρθρου 9 του ν. 2251/1994, προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 9θ.»

Μετά το άρθρο 9 του ν. 2251/1994 προστίθενται άρθρα 9α, 9β, 9γ, 9δ, 9ε, 9στ, 9ζ, 9η και 9θ ως εξής:

«Άρθρο 9α Ορισμοί

Για τους σκοπούς των διατάξεων του παρόντος Μέρους νοούνται:

α) καταναλωτής, κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους που δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα,

β) προμηθευτής, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ενεργεί για σκοπούς που σχετίζονται με την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα, καθώς και κάθε πρόσωπο που ενεργεί στο όνομα ή για λογαριασμό του προμηθευτή,

γ) προϊόν, κάθε αγαθό ή υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας, και των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων,

δ) εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές, κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπος συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ ενός προμηθευτή, που συνδέεται άμεσα με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές,

ε) ουσιώδης στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών, η χρήση εμπορικής πρακτικής με σκοπό τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε,

στ) κώδικας συμπεριφοράς, κάθε συμφωνία ή σύνολο κανόνων που δεν επιβάλλονται από νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη και καθορίζουν, όσον αφορά μία ή περισσότερες συγκεκριμένες εμπορικές πρακτικές ή επιχειρηματικούς τομείς, τη συμπεριφορά των προμηθευτών που αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από τον κώδικα αυτόν,

ζ) ιδιοκτήτης κώδικα, κάθε οντότητα, συμπεριλαμβανομένων ενός προμηθευτή ή μιας ομάδας προμηθευτών, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διατύπωση και αναθεώρηση ενός κώδικα συμμόρφωσης προς τον κώδικα όσων αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από αυτόν,

η) επαγγελματική ευσυνειδησία, το μέτρο της ειδικής τεχνικής ικανότητας και μέριμνας που ευλόγως αναμένεται να επιδεικνύει ένας προμηθευτής προς τους καταναλωτές, κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην έντιμη πρακτική της αγοράς ή και στη γενική αρχή της καλής πίστης, στον τομέα δραστηριοτήτων του προμηθευτή,

θ) πρόσκληση για αγορά, η εμπορική επικοινωνία στην οποία αναφέρονται τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και η τιμή με τρόπο που ενδείκνυται για τα μέσα της εμπορικής επικοινωνίας τα οποία χρησιμοποιούνται, έτσι ώστε να έχει ο καταναλωτής τη δυνατότητα να πραγματοποίησει την αγορά,

ι) κατάχρηση επιρροής, η εκμετάλλευση της θέσης ισχύος σε σχέση με τον καταναλωτή για την άσκηση πίεσης, ακόμα και χωρίς τη χρήση ή την απειλή σωματικής βίας, με τρόπο που περιορίζει σημαντικά την ικανότητα του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση,

ια) απόφαση συναλλαγής, η απόφαση που λαμβάνει ο

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Άρθρο 12

καταναλωτής για το αν, πώς και υπό ποίους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει όλο το τίμημα ή μέρος αυτού, θα κρατήσει ή θα διαθέσει το προϊόν ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος, είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι,

ιβ) νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα, η επαγγελματική δραστηριότητα ή ομάδα επαγγελματικών δραστηριοτήτων, η πρόσβαση στις οποίες ή η άσκηση των οποίων ή ένας από τους τρόπους άσκησης των οποίων προϋποθέτει, άμεσα ή έμμεσα, ειδικά επαγγελματικά προσόντα, κατ' εφαρμογή νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων.

Άρθρο 9β Πεδίο εφαρμογής

1. Με την επιφύλαξη: α) των κοινοτικών και εθνικών κανόνων που αφορούν θέματα υγείας και ασφάλειας των προϊόντων, β) των τυχόν όρων εγκατάστασης ή των καθεστώτων αδειών ή των δεοντολογικών κωδίκων συμπεριφοράς ή άλλων ειδικών κανόνων που διέπουν νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα, προκειμένου να τηρούνται υψηλά πρότυπα επαγγελματικής ακεραιότητας, τους οποίους μπορούν να επιβάλλουν στους επαγγελματίες τα κράτη μέλη σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, οι διατάξεις του Μέρους αυτού έχουν εφαρμογή στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των προμηθευτών έναντι των καταναλωτών.

2. Οι διατάξεις του Μέρους αυτού δεν ισχύουν για την πιστοποίηση και την αναγραφή του ονομαστικού τίτλου των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα.

3. Σε περίπτωση σύγκρουσης των διατάξεων του Μέρους αυτού με άλλους κανόνες κοινοτικού δικαίου που ρυθμίζουν συγκεκριμένες πτυχές αθέμιτων πρακτικών, υπερισχύουν οι κανόνες αυτοί.

Άρθρο 9γ Απαγόρευση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών

1. Απαγορεύονται οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που υιοθετούνται πριν, κατά τη διάρκεια και ύστερα από εμπορική συναλλαγή που σχετίζεται με συγκεκριμένο προϊόν.

2. Μια εμπορική πρακτική είναι αθέμιτη, όταν είναι αντίθετη προς τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας και στρεβλώνει ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή, στον οποίο φθάνει ή στον οποίο απευθύνεται το προϊόν ή του μέσου μέλους της ομάδας, όταν μια εμπορική πρακτική απευθύνεται σε μια συγκεκριμένη ομάδα καταναλωτών.

3. Εμπορικές πρακτικές οι οποίες ενδέχεται να στρεβλώνουν ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά μόνο μιας σαφώς προσδιοριζόμενης ομάδας καταναλωτών που είναι ιδιαιτέρως ευάλωτοι ως προς την πρακτική αυτή ή ως προς το συγκεκριμένο προϊόν λόγω πνευματικής ή σωματικής αναπηρίας, ηλικίας ή απειρίας, με τέτοιο τρόπο ώστε ο προμηθευτής να μπορεί ευλόγως να το προβλέψει, εκτιμώνται υπό το πρίσμα του μέσου μέλους της συγκεκριμένης ομάδας. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της κοινής και θεμιτής διαφημιστικής πρακτικής της διατύπωσης δηλώσεων που ενέχουν υπερβολές ή δηλώσεων οι οποίες δεν αναμένε-

ται να εκληφθούν, ως έχουν, στην κυριολεξία τους.

4. Εμπορικές πρακτικές είναι αθέμιτες, ιδίως όταν είναι παραπλανητικές ή επιθετικές, όπως αυτές καθορίζονται στα άρθρα 9δ, 9ε, 9στ και στα άρθρα 9ζ και 9η, αντίστοιχα.

Άρθρο 9δ Παραπλανητικές πράξεις

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες και είναι, συνεπώς, αναληθής ή, όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίασής της, παραπλανά ή ενδέχεται να παραπλανήσει το μέσο καταναλωτή, ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε. Τα στοιχεία αυτά είναι:

α) η ύπαρξη ή η φύση του προϊόντος,

β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οιφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, η ποσότητα, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα, ή τα αποτελέσματα και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος,

γ) η έκταση των δεσμεύσεων του προμηθευτή, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και η φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του προμηθευτή ή του προϊόντος,

δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής συμφέρουσας τιμής,

ε) η ανάγκη υπηρεσίας, ανταλλακτικού, αντικατάστασης ή επισκευής,

στ) η φύση, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του προμηθευτή ή του αντιπροσώπου του, όπως είναι η ταυτότητα και τα περιουσιακά στοιχεία του, τα προσόντα του, η ιδιότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση, η σύνδεση και η κυριότητα δικαιωμάτων βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα βραβεία και οι διακρίσεις του,

ζ) τα δικαιώματα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αντικατάστασης ή επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται επίσης παραπλανητική όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, οδηγεί ή ενδέχεται να οδηγήσει τον μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, και η πρακτική περιλαμβάνει:

α) κάθε προσπάθεια πρώωθησης προϊόντος (μάρκετινγκ), συμπεριλαμβανομένης της συγκριτικής διαφήμισης, που δημιουργεί σύγχυση με προϊόντα, εμπορικά σήματα, εμπορικές επωνυμίες και άλλα διακριτικά γνωρίσματα ενός ανταγωνιστή,

β) μη συμμόρφωση του προμηθευτή προς τις δεσμεύσεις που περιέχουν κώδικες συμπεριφοράς με τους οποίους ανέλαβε να δεσμευτεί, όταν η δέσμευση είναι

ρητή και όχι προγραμματική, και μπορεί να εξακριβωθεί και ο προμηθευτής αναφέρει σε μια εμπορική πρακτική ότι δεσμεύεται από τον κώδικα.

Άρθρο 9ε Παραπλανητικές παραλείψεις

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, καθώς και των περιορισμών του συγκεκριμένου μέσου επικοινωνίας, παραλείπει ουσιώδεις πληροφορίες που χρειάζεται ο μέσος καταναλωτής, ανάλογα με το συγκεκριμένο πλαίσιο, για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής και ως εκ τούτου τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε.

2. Παραπλανητική παράλειψη τεκμαιρεται και όταν ο προμηθευτής αποκρύπτει ουσιώδεις πληροφορίες ή τις παρέχει κατά τρόπο ασαφή, ακατάληπτο, διφορούμενο ή εκτός χρόνου κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, ή όταν δεν προσδιορίζει την εμπορική επιδίωξη της εμπορικής πρακτικής, εφόσον αυτή δεν είναι ήδη προφανής από το συγκεκριμένο πλαίσιο και όταν, και στις δύο αυτές περιπτώσεις, τούτο έχει ή ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να λάβει ο μέσος καταναλωτής απόφαση για συναλλαγή την οποία, διαφορετικά, δεν θα είχε λάβει.

3. Όταν το μέσο που χρησιμοποιείται για την ανακοίνωση της εμπορικής πρακτικής επιβάλλει περιορισμούς τόπου ή χρόνου, οι περιορισμοί αυτοί, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει ο προμηθευτής για να καταστήσει την πληροφορία προσιτή στους καταναλωτές με άλλο τρόπο, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να διαπιστωθεί αν η πληροφορία έχει παραλειφθεί.

4. Στην περίπτωση της πρόσκλησης για αγορά, θεωρούνται ουσιώδεις οι ακόλουθες πληροφορίες, αν δεν είναι ήδη προφανείς από το συγκεκριμένο πλαίσιο:

α) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, στο βαθμό που ενδείκνυνται σε σχέση με το μέσο και το προϊόν,

β) η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του και όπου ενδείκνυται, η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί αντιπρόσωπός του,

γ) η τιμή, συμπεριλαμβανομένων των φόρων ή αν, λόγω της φύσεως του προϊόντος, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η τιμή και, όπου ενδείκνυται, όλες οι πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις ευλόγως δεν μπορούν να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις,

δ) οι ρυθμίσεις για την πληρωμή, παράδοση, εκτέλεση και αντιμετώπιση παραπόνων, εφόσον αποκλίνουν από τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας,

ε) για προϊόντα και συναλλαγές, όπου υφίσταται δικαιώματα υπαναχώρησης ή ακύρωσης, η ύπαρξη αυτού του δικαιώματος.

5. Οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που θεσπίζονται από το κοινοτικό δίκαιο, σχετικά με την εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης της μάρκετινγκ, θεωρούνται ουσιώδεις.

Περιπτώσεις παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών

Απαγορεύονται, σε κάθε περίπτωση, ως παραπλανητικές, εμπορικές πρακτικές, που συνίστανται ιδίως σε:

α) ισχυρισμό, ότι πρόκειται για συμβαλλόμενο σε κώδικα συμπεριφοράς, ενώ ο προμηθευτής δεν είναι συμβαλλόμενος,

β) χρησιμοποίηση σήματος ή αντίστοιχου διακριτικού γνωρίσματος χωρίς την αντίστοιχη άδεια,

γ) ισχυρισμό, ότι ένας κώδικας συμπεριφοράς έχει την έγκριση δημόσιου ή άλλου φορέα, ενώ δεν την έχει,

δ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών πρακτικών του, ή ένα προϊόν έχει την έγκριση, την πιστοποίηση ή την άδεια δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα, ενώ δεν την έχει, ή παρόμοιο ισχυρισμό ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στους όρους της έγκρισης, της πιστοποίησης ή της άδειας,

ε) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε μια καθορισμένη τιμή, χωρίς να γίνεται γνωστή η ύπαρξη των οποιωνδήποτε εύλογων λόγων που μπορεί να έχει ο προμηθευτής για τους οποίους πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει να προμηθεύσει ή να αναθέσει σε άλλο προμηθευτή να προμηθεύσει τα προϊόντα αυτά ή ισοδύναμά τους στην τιμή αυτή μέσα σε εύλογο διάστημα και σε εύλογες ποσότητες, λαμβανομένων υπόψη του προϊόντος, της κλίμακας διαφήμισης αυτού και της τιμής που προσφέρεται (διαφήμιση «δόλωμα»),

στ) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε καθορισμένη τιμή και στη συνέχεια: αα) άρνηση επίδειξης του διαφημίζομένου προϊόντος στους καταναλωτές ή

ββ) άρνηση λήψης παραγγελιών για το προϊόν ή παράδοσής του σε εύλογο χρόνο ή

γγ) επίδειξη ενός ελαττωματικού δείγματός του, με πρόθεση προώθησης ενός άλλου προϊόντος («δόλωμα και μεταστροφή»),

ζ) ψευδή δήλωση, ότι το προϊόν θα είναι διαθέσιμο για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα ή ότι θα διατίθεται μόνο υπό ειδικούς όρους για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να προκληθεί η λήψη άμεσης απόφασης και να στερηθεί από τους καταναλωτές η δυνατότητα ή ο χρόνος να προβιούν σε τεκμηριωμένη επιλογή,

η) ανάληψη της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών υποστήριξης μετά την πώληση σε καταναλωτές με τους οποίους ο προμηθευτής είχε επικοινωνήσει πριν από τη συναλλαγή σε γλώσσα που δεν είναι επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο προμηθευτής και στη συνέχεια διάθεση αυτής της υπηρεσίας μόνο σε άλλη γλώσσα, χωρίς αυτό να έχει καταστεί γνωστό στον καταναλωτή πριν αυτός δεσμευθεί για τη συναλλαγή,

θ) δήλωση, ή με άλλο τρόπο δημιουργία της εντύπωσης ότι ένα προϊόν μπορεί να πωλείται νόμιμα, ενώ δεν μπορεί,

ι) παρουσίαση των δικαιωμάτων που παρέχει ο νόμος στον καταναλωτή ως ειδικό χαρακτηριστικό της προσφοράς του προμηθευτή,

κ) χρήση ανακοινώσεων στα μέσα, για την προώθηση ενός προϊόντος, πληρωμένων από τον προμηθευτή, χωρίς αυτό να γίνεται σαφές από το περιεχόμενο της ανακοίνωσης ή από εικόνα ή ήχο σαφώς αναγνωρίσιμα από τον καταναλωτή (κεκαλυμμένη διαφήμιση), με την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 100/2000 (ΦΕΚ 98 Α') όπως ισχύει,

κα) διατύπωση ουσιωδώς ανακριβούς ισχυρισμού

όσον αφορά στη φύση ή στην έκταση του κινδύνου για την προσωπική ασφάλεια του καταναλωτή ή της οικογένειάς του, αν ο καταναλωτής δεν αγοράσει το προϊόν,

κβ) προώθηση παρόμοιου προϊόντος με εκείνο που προσφέρει συγκεκριμένος κατασκευαστής, με τέτοιο τρόπο ώστε να παραπλανάται σκόπιμα ο καταναλωτής ότι έχει κατασκευασθεί από τον συγκεκριμένο κατασκευαστή, ενώ δεν συμβαίνει αυτό,

κγ) δημιουργία, λειτουργία ή προώθηση ενός πυραμιδώτου συστήματος πωλήσεων, όπου ο καταναλωτής θεωρεί ότι έχει την ευκαιρία για μεγαλύτερο όφελος με την εισαγωγή άλλων καταναλωτών στο σύστημα, παρά με την ίδια την πώληση ή την κατανάλωση των προϊόντων,

κδ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής πρόκειται να σταματήσει τη δραστηριότητά του ή να μετακομίσει, ενώ αυτό δεν ισχύει,

κε) ισχυρισμό, ότι τα προϊόντα μπορούν να διευκολύνουν το κέρδος σε τυχερά παίγνια,

κστ) αναληθή ισχυρισμό ότι προϊόν είναι σε θέση να θεραπεύει ασθένεια, δυσλειτουργίες ή δυσμορφίες,

κζ) διάδοση ουσιαστικής ανακριβών πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς ή τη δυνατότητα εύρεσης του προϊόντος, προκειμένου να παροτρυνθεί ο καταναλωτής να αποκτήσει το προϊόν με όρους λιγότερο ευνοϊκούς σε σχέση με αυτούς που ισχύουν υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς,

κη) ισχυρισμό για μία εμπορική πρακτική διεξαγωγής διαγωνισμού ή καταβολής επάθλων χωρίς τη χορήγηση των περιγραφόμενων επάθλων ή του ισοδυνάμου τους,

κθ) περιγραφή του προϊόντος ως «δωρεάν», «χωρίς επιβάρυνση» ή με αντίστοιχη διατύπωση, αν ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει οποιαδήποτε άλλη πληρωμή εκτός του αναπόφευκτου κόστους για την απάντηση στην εμπορική πρακτική ή για την παραλαβή ή την παράδοση του αντικειμένου,

κι) προσθήκη στο υλικό μάρκετινγκ τιμολογίου ή αντίστοιχου εγγράφου με το οποίο ζητείται πληρωμή και το οποίο παρέχει στον καταναλωτή την εντύπωση ότι έχει ήδη παραγγείλει το προϊόν, ενώ αυτό δεν ισχύει,

λ) ψευδή ισχυρισμό ή δημιουργία της εντύπωσης, ότι ο προμηθευτής δεν ενεργεί για σκοπούς που συνδέονται με την εμπορική δραστηριότητά του, την επιχείρηση, την τέχνη ή το επιτήδευμά του, ή υποδύεται ψευδώς των καταναλωτής,

λα) δημιουργία της ψευδούς εντύπωσης, ότι οι υπηρεσίες, μετά την πώληση του προϊόντος, διατίθενται σε κράτος μέλος άλλο από αυτό στο οποίο πωλείται το προϊόν.

Άρθρο 9ζ Επιθετικές εμπορικές πρακτικές

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται επιθετική εάν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, χρησιμοποιεί παρενόχληση, καταναγκασμό, συμπεριλαμβανομένης και της άσκησης σωματικής βίας, ή κατάχρηση επιρροής και, ως εκ τούτου, παρεμποδίζει ή ενδέχεται να παρεμποδίσει σημαντικά την ελευθερία επιλογής ή συμπεριφοράς του μέσου καταναλωτή ως προς το προϊόν, με αποτέλεσμα να τον οδηγεί ή να είναι πιθανόν να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε.

2. Για να κριθεί εάν μια εμπορική πρακτική κάνει χρήση παρενόχλησης, καταναγκασμού, συμπεριλαμβανομένης της άσκησης σωματικής βίας, ή κατάχρησης επιρροής, λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία της και ιδίως:

- α) η χρονική στιγμή, ο τόπος, η φύση ή η επιμονή,
- β) η χρήση απειλητικών ή προσβλητικών εκφράσεων ή συμπεριφοράς,

γ) η εκμετάλλευση, από τον προμηθευτή, κάθε συγκεκριμένης ατυχίας ή περίστασης, την οποία γνωρίζει και η οποία είναι τόσο σοβαρή, ώστε να διαταράσσει την κρίση του καταναλωτή, προκειμένου να επηρεάσει την απόφασή του όσον αφορά το προϊόν,

δ) κάθε επαχθές ή δυσανάλογο μη συμβατικό εμπόδιο που επιβάλλει ο προμηθευτής σε περίπτωση που ο καταναλωτής επιθυμεί να ασκήσει τα δικαιώματά του στο πλαίσιο της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων λύσης της σύμβασης ή μετάβασης σε άλλο προϊόν ή σε άλλον προμηθευτή,

ε) κάθε απειλή για λήψη μέτρου που δεν μπορεί να ληφθεί νομίμως.

Άρθρο 9η Περιπτώσεις επιθετικών εμπορικών πρακτικών

Απαγορεύονται, ως επιθετικές, εμπορικές πρακτικές που συνίστανται, ιδίως, σε:

α) δημιουργία της εντύπωσης ότι ο καταναλωτής δεν μπορεί να εγκαταλείψει το χώρο έως ότου συναφθεί η σύμβαση,

β) προσωπικές επισκέψεις στο σπίτι του καταναλωτή κατά τις οποίες αγνοείται το αίτημα του καταναλωτή για αποχώρηση ή μη επάνοδο, εκτός από περιστάσεις και στο βαθμό που αυτό δικαιολογείται για να επιβληθεί η εκπλήρωση συμβατικής υποχρέωσης με την επιφύλαξη της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και των διατάξεων του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει,

δ) απαίτηση από τον καταναλωτή που επιθυμεί να προβάλλει αξίωση δυνάμει ασφαλιστηρίου συμβολαίου, να προσκομίσει έγγραφα που δεν θα μπορούσαν εύλογα να θεωρηθούν συναφή για την απόδειξη της αξίωσης ή συστηματική αποφυγή απάντησης στη σχετική αλληλογραφία, έτσι ώστε να αποθαρρυνθεί ο καταναλωτής από την άσκηση των συμβατικών του δικαιωμάτων,

ε) ένταξη σε διαφήμιση άμεσης πιεστικής πρόσκλησης προς τα παιδιά να αγοράσουν ή να πείσουν τους γονείς τους ή άλλα ενήλικα άτομα να τους αγοράσουν διαφημιζόμενα προϊόντα, με την επιφύλαξη του άρθρου 7 του π.δ. 100/2000 όπως ισχύει,

στ) απαίτηση άμεσης ή μεταγενέστερης πληρωμής ή επιστροφής ή φύλαξης για προϊόντα που έχει προμηθεύσει ο προμηθευτής, τα οποία όμως δεν έχουν παραγγελθεί από τον καταναλωτή, εκτός αν τα προϊόντα αυτά αποτελούν υποκατάστata που παρέχονται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 4,

ζ) ρητή ενημέρωση του καταναλωτή ότι, αν δεν αγοράσει το προϊόν ή δεν αποδεχθεί την υπηρεσία, τίθεται σε κίνδυνο το επάγγελμα ή η ζωή του προμηθευτή,

η) δημιουργία της ψευδούς εντύπωσης ότι ο κατανα-

λωτής έχει ήδη κερδίσει, πρόκειται να κερδίσει ή, αν προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια, θα κερδίσει έπαθλο ή θα αποκομίσει άλλο αντίστοιχο όφελος, ενώ αυτά στην πραγματικότητα δεν υφίστανται, ή, ότι η δυνατότητα διεκδίκησης του επάθλου ή άλλου οφέλους προϋποθέτει την καταβολή χρημάτων από τον καταναλωτή ή συνεπάγεται δαπάνη.

Άρθρο 9θ Κυρώσεις

1. Κάθε καταναλωτής ή και ένωση καταναλωτών έχουν το δικαίωμα, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 9γ έως και 9η, να ζητούν τη δικαστική παύση κάθε αθέμιτης εμπορικής πρακτικής και την παράλειψή της στο μέλλον, καθώς και αποζημίωση για την ζημία που υφίστανται εξαιτίας της πρακτικής αυτής. Τα ένδικα βοηθήματα του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ασκούνται, χωριστά ή από κοινού, κατά ενός ή περισσότερων προμηθευτών του ίδιου οικονομικού τομέα ή κατά ιδιοκτήτη κώδικα, εφόσον αυτός πρωθεί κώδικα που ενθαρρύνει τη μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος μέρους.

2. Το Δικαστήριο μπορεί, μετά από σχετική αίτηση, να διατάξει, δια του τύπου ή με άλλο πρόσφορο τρόπο, τη δημοσίευση της απόφασης που διατάσσει την παύση της αθέμιτης εμπορικής πρακτικής, στο σύνολό της, ή εν μέρει, καθώς και τη δημοσίευση σχετικής επανορθωτικής δήλωσης του παραβάτη.

3. Ο προμηθευτής στον οποίο αποδίδεται παράβαση των διατάξεων του παρόντος Μέρους υποχρεούται να προσκομίζει στο Δικαστήριο αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών που αφορούν εμπορική πρακτική, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από το Δικαστήριο, εν όψει των δεδομένων της συγκεκριμένης περίπτωσης, λαμβανομένων υπόψη των έννομων συμφερόντων όλων των διαδίκων. Αν δεν προσκομισθούν τα στοιχεία αυτά ή κριθούν ανεπαρκή, οι ισχυρισμοί του ενάγοντος ή των εναγόντων καταναλωτών τεκμαίρονται αληθείς.

4. Ο έλεγχος των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών μπορεί να γίνει και από ιδιοκτήτες κωδίκων συμπεριφοράς, εφόσον προβλέπονται σχετικές διαδικασίες προσφυγής ενώπιον των φορέων αυτών. Η προσφυγή στις διαδικασίες του προηγούμενου εδαφίου δεν συνεπάγεται παραίτηση από το δικαίωμα δικαστικής προσφυγής.

5. Ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να διατάξει, με απόφασή του, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, την άμεση παύση αθέμιτης εμπορικής πρακτικής. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την απόφαση αυτή επιβάλλονται, σε βάρος του παραβάτη, οι κυρώσεις του άρθρου 13α του παρόντος νόμου.»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Άρθρο 13

1. Το άρθρο 10 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι ενώσεις καταναλωτών συγκροτούνται ως σωματεία και διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του Αστικού Κώδικα. Οι ενώσεις καταναλωτών έχουν αποκλειστικό σκοπό την προστασία των συμφερό-

ντων του καταναλωτικού κοινού. Εκπροσωπούν τους καταναλωτές στα όργανα στα οποία προβλέπεται η εκπροσώπηση αυτών, ενημερώνουν και συμβουλεύουν τους καταναλωτές, τους αντιπροσωπεύουν δικαστικά και εξώδικα και ασκούν συλλογικές αγωγές κατά τις διατάξεις του παρόντος.

2. Οι ενώσεις καταναλωτών οργανώνονται σε ενώσεις καταναλωτών πρώτου και δεύτερου βαθμού. Μέλη ένωσης καταναλωτών πρώτου βαθμού είναι μόνο φυσικά πρόσωπα. Μέλη ένωσης καταναλωτών δεύτερου βαθμού είναι μόνο ενώσεις καταναλωτών πρώτου βαθμού. Για τη σύσταση ένωσης καταναλωτών πρώτου βαθμού απαιτούνται εκατό (100) τουλάχιστον ενεργά μέλη. Σε δήμους με πληθυσμό μέχρι πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων αρκούν πενήντα (50) ενεργά μέλη. Οι ενώσεις καταναλωτών μπορούν να ιδρύουν γραφεία και σε περιοχές εκτός της έδρας τους. Κάθε φυσικό πρόσωπο δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερες από μία ενώσεις καταναλωτών πρώτου βαθμού. Για τη σύσταση ένωσης καταναλωτών δεύτερου βαθμού απαιτείται συμμετοχή πέντε τουλάχιστον ενώσεων καταναλωτών πρώτου βαθμού. Κάθε ένωση καταναλωτών πρώτου βαθμού δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερες από μία ενώσεις καταναλωτών δεύτερου βαθμού. Οι ενώσεις καταναλωτών μπορεί να οργανώνονται και πέραν του δευτέρου βαθμού, κατά τον τρόπο οργάνωσης των ενώσεων καταναλωτών δεύτερου βαθμού.

3. Οι ενώσεις καταναλωτών αποκτούν νομική προσωπικότητα με την εγγραφή τους στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών (εφεξής: «Μητρώο»).

4. Το Μητρώο στο οποίο εγγράφονται οι ενώσεις καταναλωτών όλων των βαθμών τηρείται στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης. Το Μητρώο είναι δημόσιο βιβλίο στο οποίο αναγράφεται και ο αριθμός φορολογικού μητρώου κάθε ένωσης καταναλωτών. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να έχει πρόσβαση στις εγγραφές του Μητρώου και να ζητεί αντίγραφο ή πιστοποιητικό των εγγραφών αυτών. Στη σφραγίδα, στα έντυπα και στα έγγραφα των ενώσεων καταναλωτών εγγράφεται υποχρεωτικά ο αριθμός της εγγραφής τους στο Μητρώο. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ρυθμίζονται τα θέματα εφαρμογής της παραγράφου αυτής και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

5. Οι ενώσεις καταναλωτών τηρούν τα ακόλουθα βιβλία, που αριθμούνται και θεωρούνται από τον Γραμματέα του Πρωτοδικείου της έδρας τους: α) Βιβλίο Μητρώου μελών. Στο Βιβλίο Μητρώου μελών της ένωσης πρώτου βαθμού αναγράφονται το ονοματεπώνυμο, το επαγγελμα, η διεύθυνση κατοικίας, ο αριθμός του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας και οι χρονολογίες εγγραφής και διαγραφής κάθε μέλους. Στο Βιβλίο μητρώου Μελών ένωσης καταναλωτών δεύτερου βαθμού αναγράφονται η επωνυμία και η έδρα τους, ο αριθμός των εγγεγραμμένων μελών τους, οι χρονολογίες εγγραφής και διαγραφής τους και οι δικαστικές αποφάσεις έγκρισης ή τροποποίησης των καταστατικών των μελών που τις συγκροτούν, β) Βιβλίο Πρακτικών συνεδριάσεων Γενικών Συνελεύσεων των μελών τους, γ) Βιβλίο Πρακτικών συνεδριάσεων της διοίκησης, δ) Βιβλίο Ταμείου, στο οποίο καταχωρίζονται, κατά χρονολογική σειρά, όλες οι εισπράξεις και πληρωμές και ε) Βιβλίο Περιουσίας, στο οποίο καταγράφονται όλα τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία της ένωσης.

6. Πόροι των ενώσεων καταναλωτών είναι αποκλειστι-

κά:

- α) τα δικαιώματα εγγραφής, οι συνδρομές και οι εθελοντικές εισφορές των μελών,
- β) τα εισοδήματα από την αξιοποίηση της περιουσίας τους,
- γ) δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες,
- δ) κρατική επιχορήγηση ή επιχορήγηση από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού,
- ε) επιχορήγηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεθνείς οργανισμούς και διεθνείς ενώσεις καταναλωτών,
- στ) ποσοστό 35% επί των ποσών που επιδικάζονται κατά την παράγραφο 22 και
- ζ) εισπράξεις από διάθεση εντύπων και δημοσίων εκδηλώσεων.

7. Οι αιτήσεις επιχορήγησης ενώσεων καταναλωτών όλων των βαθμών υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή. Οι αιτήσεις των ενώσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από προϋπολογισμό λειτουργικών εξόδων και σχέδιο προτεινόμενων δράσεων για το επόμενο έτος, καθώς και αναλυτικό απολογισμό του προηγούμενου έτους. Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή αξιολογεί τις προτεινόμενες δράσεις και μπορεί να τις επιχορηγεί με βάση κριτήρια που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κάθε απόφαση επιχορήγησης των ενώσεων καταναλωτών οποιουδήποτε βαθμού από οποιονδήποτε άλλον φορέα, κοινοποιείται υποχρεωτικά στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή. Η παράλειψη της κοινοποίησης αυτής συνεπάγεται τον αποκλεισμό της ένωσης από την επιχορήγηση της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή για διάστημα τριών (3) ετών.

8. Απαγορεύεται στις ενώσεις καταναλωτών να δέχονται δωρεές, εισφορές και ενισχύσεις κάθε είδους, από προμηθευτές ή οργανώσεις τους, καθώς και από πολιτικά κόμματα ή άλλες πολιτικές οργανώσεις οποιασδήποτε μορφής.

Στην έννοια του προμηθευτή περιλαμβάνονται και τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν θέση προέδρου, διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου ή νόμιμου εκπροσώπου κεφαλαιουχικών εταιριών.

9. Οι ενώσεις καταναλωτών οποιουδήποτε βαθμού δεν επιτρέπεται να στεγάζονται σε χώρους που χρησιμοποιούνται ως κατοικία ή επαγγελματική στέγη νομικών ή φυσικών προσώπων που συμμετέχουν σε αυτές.

10. Απαγορεύεται στις ενώσεις καταναλωτών να διαφημίζουν, με οποιονδήποτε τρόπο, επιχειρήσεις προμηθευτών.

11. Απαγορεύεται να συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο των ενώσεων καταναλωτών όσοι έχουν καταδικασθεί, αμετάκλητα, για απιστία, απάτη, πλαστογραφία, υπεξαίρεση, δωροδοκία, παράβαση του νόμου περί μεσαζόντων και του νόμου περί ναρκωτικών.

Τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των ενώσεων καταναλωτών όλων των βαθμών δεν επιτρέπεται να λαμβάνουν από αυτές οποιασδήποτε μορφής αποζημίωση για τις υπηρεσίες που παρέχουν, με εξαίρεση τα ποσά που καλύπτουν δαπάνες για την εξυπηρέτηση των σκοπών των ενώσεων, εφόσον αποδεικνύονται με νόμιμα παραστατικά.

12. Στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή συνιστάται πενταμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από: α) έναν Προϊστάμενο Διεύθυνσης της Γραμματείας αυτής, ως

πρόεδρο, ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Γενικό Γραμματέα Καταναλωτή, β) δύο εκπροσώπους των ενώσεων καταναλωτών που είναι μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Αγοράς και Καταναλωτή (Ε.Σ.Α.Κ.) και γ) δύο εκπροσώπους των φορέων που ορίζονται στις περιπτώσεις ιβ' έως ιη', κ' έως κα', κε' έως κζ' και λ' έως λα' της παραγράφου 2 του άρθρου 12. Τα υπό στοιχεία β' και γ' μέλη εκλέγονται με τους αναπληρωτές τους από το Ε.Σ.Α.Κ. Τα μέλη της επιτροπής διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης με θητεία τριών (3) ετών. Τα μέλη που προέρχονται από το Ε.Σ.Α.Κ. δεν επιτρέπεται να διοριστούν για δύο συνεχόμενες θητείες. Έργο της επιτροπής είναι η πιστοποίηση της πραγματικής λειτουργίας των ενώσεων καταναλωτών και της τήρησης των παραγράφων 5, 6, 8 έως και 11. Η πιστοποίηση ανακαλείται σε περίπτωση που ενώσεις καταναλωτών οποιουδήποτε βαθμού δεν υλοποιούν καμία δράση για δύο συνεχή έτη ή δεν συμμορφώνονται με τα οριζόμενα στις παραγράφους 8 έως 11.

Οι αδρανείς ενώσεις καταναλωτών δεν δικαιούνται κρατικής επιχορήγησης ή επιχορήγησης από Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού.

13. Οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 1264/1982 (ΦΕΚ 79 Α'), όπως ισχύει, και των παραγράφων 2 έως 5 του άρθρου 6 του ν.δ. 4361/1964 (ΦΕΚ 149 Α') όπως ισχύει, εφαρμόζονται αναλογικά για τις αρχαιρεσίες των ενώσεων καταναλωτών πρώτου και δεύτερου βαθμού.

14. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997, όπως ισχύει, και του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α') ενώσεις καταναλωτών οποιουδήποτε βαθμού έχουν το δικαίωμα να ζητούν και να λαμβάνουν πληροφορίες για θέματα που ανάγονται στα συμφέροντα των καταναλωτών από δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται κάθε φορά και νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν κοινωφελή σκοπό.

15. Κάθε ένωση καταναλωτών νομιμοποιείται να ζητεί ενώπιον δικαστηρίων και διοικητικών αρχών κάθε μορφής έννομη προστασία για τα δικαιώματα των μελών της, ως καταναλωτών. Ιδίως νομιμοποιείται να ασκεί αγωγή, αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, αίτηση ακύρωσης ή προσφυγή κατά διοικητικών πράξεων και να παρίσταται ως πολιτικώς ενάγουσα. Κάθε ένωση καταναλωτών δικαιούται να παρεμβαίνει προσθέτως σε εκκρεμείς δίκες μελών της για την υποστήριξη των δικαιωμάτων τους ως καταναλωτών.

16. Ένωση καταναλωτών που έχει τουλάχιστον πεντακόσια (500) ενεργά μέλη και έχει εγγραφεί στο μητρώο ενώσεων καταναλωτών πριν από ένα τουλάχιστον έτος, μπορεί να ασκεί, κάθε είδους αγωγή για την προστασία των γενικότερων συμφερόντων του καταναλωτικού κοινού (συλλογική αγωγή). Η αγωγή του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να ασκηθεί και όταν η παράνομη συμπεριφορά προσβάλλει τα συμφέροντα τριάντα (30), τουλάχιστον, καταναλωτών.

Ιδίως μπορεί να ζητήσει:

α) Την παράλειψη παράνομης συμπεριφοράς του προμηθευτή, ακόμη και πριν αυτή εκδηλωθεί, ιδίως όταν συνίσταται σε παράβαση των διατάξεων:

αα) των άρθρων 2,3,4,4a,5,6,7,7a,8,9,9a έως 9θ του παρόντος νόμου,

ββ) της ΚΥΑ υπ' αριθμ. Φ1-983/1991, «Καταναλωτική Πίστη-Εναρμόνιση με οδηγία 87/102/EOK της 22ας Δεκ.

1986 όπως αυτή τροποποιήθηκε από την οδηγία 90/88/ΕΟΚ της 22ας Φεβρ.1990» (ΦΕΚ 172 Β'), όπως ισχύει,

γγ) του π.δ. 339/1996, «Περί οργανωμένων ταξιδιών, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 90/314 (ΕΕL 158/59) για τα οργανωμένα ταξίδια και τις οργανωμένες διακοπές και περιηγήσεις» (ΦΕΚ 225 Α'), όπως ισχύει,

δδ) της ΥΑ υπ' αριθμ. ΔΥΓ 3 (α)/83657, «Έναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την αντίστοιχη κοινοτική στον τομέα της παραγωγής και της κυκλοφορίας φαρμάκων, που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση σε συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 2001/1983/ΕΚ Οδηγία «περί κοινοτικού κώδικα για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση», όπως τροποποιήθηκε από τις υπ' αριθμ. 2004-27-ΕΚ, 2004-24- ΕΚ Οδηγίες για τα παραδοσιακά φάρμακα φυτικής προέλευσης και το άρθρο 31 της υπ' αριθμ. 2002/1998/ ΕΚ Οδηγίας για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη συλλογή, τον έλεγχο, την επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινου αίματος και συστατικών αίματος, (ΦΕΚ 59 Β'),

εε) του π.δ. 182/1999, «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου 94/47/ΕΚ της 26ης Οκτωβρίου 1994 «Περί της προστασίας των αγοραστών ως προς ορισμένες πλευρές των συμβάσεων που αφορούν την απόκτηση δικαιώματος χρήσης ακινήτων υπό καθεστώς χρονομεριστικής μίσθωσης», που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Αριθμ. L.280 της 29.10.1994», (ΦΕΚ 171 Α'), όπως ισχύει,

στσ) του π.δ. 131/2003, «Προσαρμογή στην Οδηγία 200/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο)» (ΦΕΚ 116 Α'), όπως ισχύει,

ζζ) του ν. 2328/1995, «Νομικό καθεστώς της ιδιωτικής τηλεόρασης και της τοπικής ραδιοφωνίας, ρύθμιση θεμάτων της ραδιοτηλεοπτικής αγοράς και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 159 Α'), και

ηη) του π.δ. 100/2000 «Έναρμόνιση της ελληνικής ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 97/36 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 1997 (ΕΕ αριθ. L202 της Οδηγίας 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ αριθ. L298 της 17.10.89 σ. 23) σχετικά με την παροχή υπηρεσιών».

Όταν η παράνομη συμπεριφορά εκδηλώνεται μετά από σύσταση ή υπόδειξη ενώσεων των προμηθευτών ή εφόσον οι ενώσεις αυτές προβαίνουν σε παράνομη συμπεριφορά, στην περίπτωση αυτή μπορεί να ζητηθεί και από αυτές η παύση της εν λόγω συμπεριφοράς. Η ένωση καταναλωτών μπορεί να ζητήσει, επιπλέον, τη δέσμευση, την απόσυρση ή την καταστροφή ελαττωματικών προϊόντων που είναι επικίνδυνα για την ασφάλεια ή την υγεία του καταναλωτικού κοινού, καθώς και τη λήψη μέτρων, όπως είναι η κατάλληλη δημοσίευση του συνόλου ή μέρους της απόφασης ή και η δημοσίευση επανορθωτικής δήλωσης, ώστε να εκλείψουν τα συνεχιζόμενα αποτελέσματα της παράβασης.

β) Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Για τον καθορισμό της χρηματικής ικανοποίησης, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη, ιδίως, την ένταση της προσβολής της έννομης τάξης που συνιστά η παράνομη συμπεριφορά, το μέγεθος της εναγόμενης επιχείρησης του προμηθευτή και κυρίως, τον επήσιο κύκλο εργασιών της,

καθώς και τις ανάγκες της γενικής και της ειδικής πρόληψης.

γ) Τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων εξασφάλισης των απαιτήσεων του καταναλωτικού κοινού για την παράλειψη της παράνομης συμπεριφοράς ή τη χρηματική ικανοποίηση μέχρι την έκδοση εκτελεστής απόφασης. Σε περίπτωση ελαττωματικών προϊόντων που είναι επικίνδυνα για την ασφάλεια ή την υγεία του καταναλωτικού κοινού, μπορεί να διαταχθεί, ως ασφαλιστικό μέτρο, η δέσμευση αυτών.

δ) Την αναγνώριση του δικαιώματος αποκατάστασης της ζημίας που υφίστανται οι καταναλωτές από την παράνομη συμπεριφορά.

17. Συλλογική αγωγή κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να ασκήσουν, από κοινού, περισσότερες της μιας ενώσεις καταναλωτών πρώτου βαθμού, ακόμη και αν καθεμία από αυτές έχει αριθμό ενεργών μελών μικρότερο από το προβλεπόμενο κατώτατο όριο, εφόσον το σύνολο των ενεργών μελών όλων των ενώσεων υπερβαίνει το όριο αυτό. Συλλογική αγωγή μπορούν να ασκήσουν, από κοινού, και περισσότερες της μιας ενώσεις καταναλωτών πρώτου και δεύτερου βαθμού, ακόμη και αν η ένωση πρώτου βαθμού έχει αριθμό ενεργών μελών μικρότερο από το προβλεπόμενο κατώτατο όριο. Η συλλογική αγωγή ασκείται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ένωσης καταναλωτών. Ενεργά μέλη των ενώσεων λογίζονται όσα έχουν εκπληρώσει τις ταμειακές τους υποχρεώσεις. Ο αριθμός των μελών αυτών αποδεικνύεται με κοινή υπεύθυνη δήλωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου της οικείας ένωσης καταναλωτών.

18. Η συλλογική αγωγή ασκείται σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από την τελευταία εκδήλωση της παράνομης συμπεριφοράς που αποτελεί τη βάση της. Κατ' εξαίρεση, οι απαιτήσεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 16 υπόκεινται στην παραγραφή του άρθρου 937 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ.).

19. Αποκλειστικώς αρμόδιο για την εκδίκαση συλλογικής αγωγής είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της κατοικίας ή της έδρας του εναγομένου. Αν αντικείμενο της συλλογικής αγωγής αποτελεί ραδιοτηλεοπτική διαφήμιση, αποκλειστικώς αρμόδιο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας του ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού.

20. Συλλογικές αγωγές των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 16 δικάζονται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, στη συντομότερη δυνατή δικάσιμο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση της απόφασης. Οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από την απόφαση αυτή ισχύουν έναντι πάντων, και αν δεν ήταν διάδικοι.

Εφόσον καταστεί αμετάκλητη η δικαστική απόφαση επί συλλογικής αγωγής της περίπτωσης δ' της παραγράφου 16, ο ζημιωθείς καταναλωτής μπορεί, με βάση την απόφαση αυτή, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον προμηθευτή την απαίτηση του, αναφέροντας τα στοιχεία που την προσδιορίζουν. Μετά την άπρακτη παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη γνωστοποίηση, ο καταναλωτής, εφόσον δεν ικανοποιήθει, μπορεί να ζητήσει την έκδοση διαταγής πληρωμής για την απαίτησή του από το δικαστήριο, εφόσον αυτή είναι εκκαθαρισμένη ή μπορεί ευχερώς να εκκαθαριστεί. Η απαίτηση αποδεικνύεται και με κάθε ιδιωτικό έγγραφο το οποίο, ως εκ του είδους ή της συνήθειας της συναλλαγής, χορηγείται ως απόδειξη στους καταναλωτές.

Αγαιτήσεις καταναλωτών που απορρέουν από την παράνομη συμπεριφορά, πέραν αυτών που ορίζονται στις περιπτώσεις α' έως και δ' της παραγράφου 16, δεν θίγονται. Το δικαίωμα άσκησης ατομικής αγωγής των καταναλωτών δεν επηρεάζεται από την απόρριψη του αιτήματος αγωγής της ένωσης καταναλωτών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 16.

21. Ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών, εφόσον οι συνέπειες του δεδικασμένου έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών.

22. Χρηματική ικανοποίηση λόγω ημικής βλάβης κατά την περίπτωση β' της παραγράφου 16 για την αυτή παράβαση παρέχεται μία μόνο φορά. Το ποσό που επιδικάζεται κατά το προηγούμενο εδάφιο διατίθεται για σκοπούς εκπαίδευσης, ενημέρωσης και εν γένει προστασίας του καταναλωτή, και, μετά από αφαίρεση των δικαστικών δαπανών και εξόδων, περιέρχεται κατά ποσοστό : α) τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) στην ενάγουσα ένωση καταναλωτών, β) τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) στις ενώσεις καταναλωτών δεύτερου βαθμού και γ) τριάντα τοις εκατό (30%) στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ρυθμίζονται τα θέματα εφαρμογής της παρούσας παραγράφου και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

23. Αν αγωγή για χρηματική ικανοποίηση λόγω ημικής βλάβης απορριφθεί αμετάκλητα ως προφανώς αβάσιμη, ο εναγόμενος προμηθευτής μπορεί να ζητήσει εκ του λόγου αυτού με αγωγή του, η οποία ασκείται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία η απορριπτική απόφαση κατέστη αμετάκλητη, αποζημίωση ή χρηματική ικανοποίηση λόγω ημικής βλάβης από την ενάγουσα ένωση καταναλωτών και προσωπικά από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα οποία ευθύνονται εις ολόκληρον.

24. Τη συλλογική αγωγή της περίπτωσης β' της παραγράφου 16 μπορούν να ασκούν κατά των προμηθευτών και τα εμπορικά και βιομηχανικά, βιοτεχνικά και επαγγελματικά επιμελητήρια, εφαρμοζόμενων αναλογικών των προηγούμενων παραγράφων 19 έως και 22.

25. Οι ενώσεις καταναλωτών δεν δικαιούνται αμοιβής από τα μέλη τους για παρεχόμενα σε αυτά ατομικά ή συλλογικά μέσα προστασίας.

26. Οι ενώσεις καταναλωτών ευθύνονται για την ακρίβεια των πληροφοριών που ανακοινώνουν προς ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού. Όταν ανακοινώνουν στοιχεία τα οποία προκύπτουν από έρευνες που έχουν πραγματοποιήσει, οφείλουν να θέτουν στη διάθεση του καταναλωτικού κοινού και κάθε ενδιαφερόμενου, τα στοιχεία που αφορούν στον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας, όπως είναι, ιδίως, η μεθοδολογία της δειγματοληψίας, με επιτόπιες, τηλεφωνικές ή ηλεκτρονικές συνεντεύξεις, και η μέθοδος και τα στοιχεία της τιμοληψίας.

27. Η ανακοίνωση στο καταναλωτικό κοινό αναληθών πληροφοριών από την ένωση καταναλωτών, καθώς και η παράβαση από αυτή των διατάξεων του παρόντος νόμου, συνιστά λόγο: α) ανάκλησης της πιστοποίησής της, κατά την έννοια της παραγράφου 12, β) έκπτωσης του διοικητικού συμβουλίου της, γ) διακοπής της χρηματοδό-

τησής της, δ) αποβολής της από το Εθνικό Συμβούλιο Αγοράς και Καταναλωτή (Ε.Σ.Α.Κ.) και από τα συλλογικά όργανα εκπροσώπησης σύμφωνα με το άρθρο 13 και ε) διαγραφής της από το Μητρώο. Τα υπό στοιχεία α', β' και δ' μέτρα του προηγούμενου εδαφίου μπορούν να ζητήσουν, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την τελευταία παράβαση ή από την ανακοίνωση της αναληθούς πληροφορίας, όποιος θίγεται από αυτές, κάθε μέλος της ένωσης, κάθε ένωση καταναλωτών, ο αρμόδιος εισαγγελέας, ο Συνήγορος του Καταναλωτή και ο Γενικός Γραμματέας Καταναλωτή. Για την ανάκληση της πιστοποίησης της ένωσης αποφαίνεται η Επιτροπή της παραγράφου 12. Για την έκπτωση του διοικητικού συμβουλίου της ένωσης, αποφαίνεται το αρμόδιο δικαστήριο, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Αν η σχετική αίτηση γίνει δεκτή, το δικαστήριο διορίζει, με την ίδια απόφαση, προσωρινό διοικητικό συμβούλιο. Τα μέλη που εκπίπτουν δεν είναι επανεκλέψιμα για μια τριετία από την έκπτωσή τους. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν εκπίπτει, εάν οι αναληθείς πληροφορίες ή ο τρόπος με τον οποίο ανακοινώνονται επιδρούν ελάχιστα στην προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών ή αν η αναληθεία τους δεν οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια των μελών του. Για την αποβολή από το Ε.Σ.Α.Κ. και από τα συλλογικά όργανα εκπροσώπησης του άρθρου 13 αποφαίνεται το Ε.Σ.Α.Κ., χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων της ένωσης. Η απόφαση αυτή υπόκειται στην έγκριση του Υπουργού Ανάπτυξης.

28. Η διακοπή της χρηματοδότησης της ένωσης καταναλωτών και η διαγραφή αυτής από το Μητρώο ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Η διαγραφή της ένωσης καταναλωτών από το Μητρώο συνεπάγεται, αυτοδικαίως, και την ανάκληση της πιστοποίησής της.

29. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη διάλυση ένωσης καταναλωτών αν αυτή άσκησε κατ' επανάληψη, με δόλο ή βαριά αμέλεια, αγωγές για χρηματική ικανοποίηση λόγω ημικής βλάβης που απορρίφθηκαν τελεσίδικα ως προφανώς αβάσιμες. Στην περίπτωση αυτή, τη διάλυση ζητούν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την τελεσίδικία της τελευταίας απορριπτικής απόφασης, ο προμηθευτής που υπήρξε εναγόμενος σε δίκη κατά την οποία εκδόθηκε η απόφαση αυτή ή ο αρμόδιος εισαγγελέας.»

Άρθρο 14

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 11 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι επιτροπές είναι τριμελείς και αποτελούνται από:

α) Έναν δικηγόρο, μέλος του οικείου δικηγορικού συλλόγου, που προτείνεται, με τον αναπληρωτή του, από το διοικητικό συμβούλιο του δικηγορικού συλλόγου, ως προφανώς αβάσιμες. Στην περίπτωση αυτή, τη διάλυση ζητούν, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την τελεσίδικία της τελευταίας απορριπτικής απόφασης, ο προμηθευτής που υπήρξε εναγόμενος σε δίκη κατά την οποία εκδόθηκε η απόφαση αυτή ή ο αρμόδιος εισαγγελέας.»

β) Έναν εκπρόσωπο του τοπικού εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου, που προτείνεται, με τον αναπληρωτή του, από το διοικητικό συμβούλιο του επιμελητηρίου. Σε νομούς, όπου υπάρχουν βιοτεχνικά και επαγγελματικά επιμελητήρια, προτείνεται από το διοικητικό τους συμβούλιο ένας εκπρόσωπός τους με τον αναπληρωτή του. Στη σύνθεση της επιτροπής μετέχει, κάθε φορά, ο εκπρόσωπος του επιμελητηρίου στο οποίο υπάγεται ο προμηθευτής. Εφόσον είναι εφικτό, κάθε επιμελητήριο ορίζει ανά έναν εκπρόσωπο κάθε κλάδου της αγοράς, με τον αναπληρωτή του, για τη συμμετοχή του στη σύνθεση

της επιτροπής όταν κρίνεται διαφορά που ανάγεται στη δραστηριότητα μέλους του του αντίστοιχου κλάδου της αγοράς και

γ) Έναν εκπρόσωπο των τοπικών ενώσεων καταναλωτών, που προτείνεται, με τον αναπληρωτή του, από τα διοικητικά συμβούλια τους. Εάν δεν υφίστανται οι ενώσεις αυτές, στην επιτροπή συμμετέχει εκπρόσωπος ένωσης καταναλωτών δευτέρου βαθμού, διαφορετικά εκπρόσωπος του τοπικού εργατικού κέντρου, που προτείνεται, με τον αναπληρωτή του, από τη διοίκηση αυτού. Ο γραμματέας της επιτροπής, με τον αναπληρωτή του, προέρχονται από τους υπαλλήλους της υπηρεσίας εμπορίου της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Ν.Α.) και προτείνονται στον Συνήγορο του Καταναλωτή από τον οικείο νομάρχη.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 11 του ν. 2251/1994 καταργείται.

3. Μετά την παράγραφο 3 του άρθρου 11 του ν. 2251/1994 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Η θητεία των μελών των επιτροπών φιλικού διακανονισμού είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται μία ή περισσότερες φορές.»

4. Η παράγραφος 6 του άρθρου 11 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι υποθέσεις εισάγονται στην αρμόδια, κατά περίπτωση, επιτροπή ύστερα από αίτηση του καταναλωτή ή της τοπικής ένωσης καταναλωτών, καθώς και ύστερα από παραπομπή από τον Συνήγορο του Καταναλωτή. Οι υποθέσεις συζητούνται, κατά τη σειρά που ορίζει ο πρόεδρος, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης ή την παραπομπή τους, μετά από πρόσκληση των ενδιαφερομένων πριν από πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες. Οι προθεσμίες αυτές μπορούν να παρατείνονται, με απόφαση του προέδρου της επιτροπής, μέχρι πέντε (5) ημέρες, εφόσον συντρέχουν, προς τούτο, ειδικοί λόγοι. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν κατά τη συζήτηση να παρίστανται αυτοπροσώπως ή να εκπροσωπούνται από πληρεξούσιο δικηγόρο ή τρίτο πρόσωπο που έχει σχετική εξουσιοδότηση.»

5. Η παράγραφος 8 του άρθρου 11 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η επιτροπή συνεδριάζει, νομίμως, με την παρουσία όλων των μελών της και λαμβάνει τις αποφάσεις της κατά πλειοψηφία. Τα πορίσματα της επιτροπής κοινοποιούνται στον Συνήγορο του Καταναλωτή και στους ενδιαφερομένους το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση των σχετικών υποθέσεων. Τα πορίσματα της επιτροπής δεν παράγουν συνέπειες δικαστικής απόφασης ούτε αποτελούν εκτελεστό τίτλο.»

6. Η παράγραφος 9 του άρθρου 11 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Τα πορίσματα των επιτροπών φιλικού διακανονισμού αρχειοθετούνται από τις οικείες Ν.Α. και κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να λάβει γνώση και να ζητήσει αντίγραφο αυτών.»

Άρθρο 15

1. Το άρθρο 12 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται με τον τίτλο του, ως εξής:

«Άρθρο 12
Εθνικό Συμβούλιο Αγοράς και Καταναλωτή

1. Στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης συνιστάται Εθνικό Συμβούλιο Αγοράς και Καταναλωτή (Ε.Σ.Α.Κ.), το οποίο αποτελεί συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργού Ανάπτυξης. Το Ε.Σ.Α.Κ. εκφράζει τις θέσεις των φορέων της αγοράς και των καταναλωτών επί θεμάτων ανταγωνιστικής λειτουργίας της αγοράς και προστασίας των καταναλωτών, υποβάλλει, αρμόδιως, προτάσεις για την προώθηση των εννόμων συμφερόντων τους και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους και εκδίδει γνωμοδοτήσεις επί θεμάτων σχετικών με την αγορά και τους καταναλωτές και, ιδίως, επί νομοσχεδίων και διατάξεων που αφορούν στους καταναλωτές.

2. Το Ε.Σ.Α.Κ. αποτελείται από:

α) τον Γενικό Γραμματέα Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης,

β) τον Γενικό Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης,

γ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

δ) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης,

ε) τον Συνήγορο του Καταναλωτή,

στ) δώδεκα (12) εκπρόσωπους των ενώσεων καταναλωτών,

ζ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Ε.Γ.Δ.Ε.Κ.Ο.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών,

η) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού,

θ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από τον Ενιαίο φορέα Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.),

ι) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (Ε.Λ.Ο.Τ.),

ια) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος,

ιβ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (Ε.Ε.Τ.),

ιγ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Λιανικής Πωλήσεως Ελλάδος (Σ.Ε.Λ.Π.Ε.),

ιδ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.),

ιε) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Ένωση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων,

ιστ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από τους φορείς ασφαλιστικής και αντασφαλιστικής διαμεσολάβησης,

ιζ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων (Π.Ο.Ξ.),

ιη) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από το Συμβούλιο Ελέγχου Επικοινωνίας (Σ.Ε.Ε.),

ιθ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.),

κ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Ένωση Επιχειρήσεων Πωλήσεων από Απόσταση και Αμέσου Μάρκετιγκ (Ε.Π.Α.Μ.),

κα) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Επιχειρήσεων Τουρισμού (Π.Ο.Ε.Τ.),

κβ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.),

κγ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Ανώτατη Διοικητική Επιτροπή Δημοσίων Υπαλλήλων (Α.Δ.Ε.Δ.Υ.),

κδ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.),

κε) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Κεντρική Ένωση των Επιμελητηρίων (Κ.Ε.Ε.),

κη) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από το Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.),

κζ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.),

κη) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.),

κθ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από την Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος (Ε.Ν.Α.Ε.),

λ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από το Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Σούπερ Μάρκετ Ελλάδος (Σ.Ε.Σ.Μ.Ε.),

λα) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από τη Γενική Συνομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Ελλάδος (Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.),

λβ) έναν εκπρόσωπο που προτείνεται από τη Συνομοσπονδία Δημοκρατικών Αγροτικών Συλλόγων Ελλάδας (Σ.Υ.Δ.Α.Σ.Ε.).

λβ) τους προϊσταμένους των διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης,

λγ) Δύο πρόσωπα με εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα προστασίας καταναλωτή.

3. Τα υπό στοιχεία στ' έως και λα' μέλη του Ε.Σ.Α.Κ. προτείνονται, με τους αναπληρωτές τους, από τους οικείους φορείς της προηγούμενης παραγράφου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς σχετικής πρόσκλησης του Υπουργού Ανάπτυξης. Αν οι φορείς αυτοί δεν προτείνουν τους εκπροσώπους τους εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, οι εκπρόσωποι αυτοί ορίζονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης. Ειδικά, όσον αφορά τους εκπροσώπους των ενώσεων καταναλωτών, εννέα (9) από αυτούς προέρχονται από δευτεροβάθμιες ενώσεις καταναλωτών και οι υπόλοιποι τρεις (3) από πρωτοβάθμιες ενώσεις καταναλωτών. Από κάθε δευτεροβάθμια ένωση καταναλωτών διορίζονται μέχρι τρεις (3) εκπρόσωποι. Σε περίπτωση που δεν καλύπτονται οι προαναφερόμενες εννέα (9) θέσεις από εκπροσώπους δευτεροβάθμιων ενώσεων καταναλωτών, οι κενές θέσεις καλύπτονται από εκπροσώπους πρωτοβάθμιων ενώσεων καταναλωτών. Εάν συμμετέχει στο Ε.Σ.Α.Κ. εκπρόσωπος ένωσης καταναλωτών δεύτερου ή μεγαλύτερου βαθμού, δεν μπορεί να συμμετέχει σε αυτό και εκπρόσωπος ενώσεων που αποτελούν μέλη της ένωσης αυτής. Η θητεία των μελών του Ε.Σ.Α.Κ. είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μία ή περισσότερες φορές, για ίσο χρόνο. Η θητεία των μελών του Ε.Σ.Α.Κ. λήγει, πριν παρέλθει ο χρόνος της, σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, διακοπής της συμμετοχής τους στο φορέα που εκπροσωπούν ή αποβολής της οικείας ένωσης καταναλωτών σύμφωνα με την παράγραφο 27 του άρθρου 10.

4. Πρόεδρος του Ε.Σ.Α.Κ. είναι ο Γενικός Γραμματέας Καταναλωτή και αντιπρόεδρος εκπρόσωπος των καταναλωτών, ο οποίος εκλέγεται από τα μέλη του Ε.Σ.Α.Κ. που εκπροσωπούν σε αυτό τις ενώσεις καταναλωτών. Το Ε.Σ.Α.Κ. συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται, από τους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, μέχρι δύο

(2) γραμματείς του Ε.Σ.Α.Κ. και της Εκτελεστικής Επιτροπής της παραγράφου 7.

5. Το Ε.Σ.Α.Κ. εκδίδει τον κανονισμό λειτουργίας του, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον κανονισμό αυτόν καθορίζονται, μεταξύ άλλων, ο τόπος, η διαδικασία κατάρτισης και ανακοίνωσης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων και πρόκλησης σε αυτές, των μελών, ο τρόπος λήψης των αποφάσεων και έκδοσης των γνωμοδοτήσεων και κάθε ειδικότερο θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια.

6. Το Ε.Σ.Α.Κ. συνεδριάζει τουλάχιστον δύο (2) φορές το χρόνο. Στις συνεδριάσεις του μπορεί να παρευρίσκεται και να συμμετέχει ο Υπουργός Ανάπτυξης ή εκπρόσωπός του. Εφόσον στις συνεδριάσεις του συζητούνται θέματα που αφορούν και τις αρμοδιότητες άλλων Υπουργών, μπορούν να συμμετέχουν και αυτοί ή οι εκπρόσωποι τους. Ο πρόεδρος μπορεί, σε συνεννόηση με τον Υπουργό Ανάπτυξης, να καλεί στις συνεδριάσεις του Ε.Σ.Α.Κ. και εκπροσώπους άλλων παραγωγικών τάξεων, ιδιώτες ή άλλα πρόσωπα, τα οποία μπορούν να εκφράσουν τη γνώμη τους χωρίς δικαίωμα ψήφου.

7. Στο Ε.Σ.Α.Κ. συνιστάται Εκτελεστική Επιτροπή, αποτελούμενη από δεκαπέντε (15) μέλη αυτού, τα οποία ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Με την απόφαση αυτή ορίζονται μεταξύ των μελών της Επιτροπής ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρός της. Η Εκτελεστική Επιτροπή συντονίζει τις εργασίες του Ε.Σ.Α.Κ., μεριμνά για την εκπλήρωση του σκοπού του και συνεδριάζει, τουλάχιστον, τέσσερις (4) φορές το χρόνο.

8. Οι διαπάνες λειτουργίας του Ε.Σ.Α.Κ. και της Εκτελεστικής Επιτροπής βαρύνουν τις πιστώσεις της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή.

9. Τα μέλη του Ε.Σ.Α.Κ. και της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν δικαιούνται αμοιβής για τη συμμετοχή τους στα όργανα αυτά. Τα μέλη που διαμένουν εκτός Αθηνών λαμβάνουν τα έξοδα κίνησης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

Άρθρο 16

Το άρθρο 13 του ν. 2251/1994 καταργείται και στη θέση αυτού τίθεται ταυτάριθμο άρθρο ως εξής:

«Άρθρο 13 Εκπροσώπηση καταναλωτών

1. Σε εθνικά και διεθνή συλλογικά όργανα φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, όπου προβλέπεται συμμετοχή εκπροσώπων των ενώσεων καταναλωτών του παρόντος, οι εκπρόσωποι αυτοί επιλέγονται κατόπιν εκλογής τους από τους εκπροσώπους των ενώσεων καταναλωτών που είναι μέλη του Ε.Σ.Α.Κ.. Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, όταν λαμβάνει αιτήματα των φορέων του προηγούμενου εδαφίου για τη συμμετοχή εκπροσώπων των ενώσεων καταναλωτών, υποχρεούται να διαβιβάζει αυτά σε όλες τις πιστοποιημένες ενώσεις καταναλωτών. Κάθε ενδιαφερόμενος για την εκλογή του κατά τα ανωτέρω αποστέλλει σχετική δήλωση και το βιογραφικό του σημείωμα στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή μέχρι την παραμονή των εκλογών.

2. Δικαίωμα συμμετοχής στις εκλογές έχουν μόνο τα ενεργά μέλη πιστοποιημένων ενώσεων καταναλωτών που προτείνονται από αυτές. Οι εκλογές διεξάγονται με μιστική ψηφοφορία και διενεργούνται με μέριμνα του

προέδρου του Ε.Σ.Α.Κ.. Ενστάσεις κατά της διαδικασίας της Ψηφοφορίας υποβάλλονται εντός τριών (3) ημερών από τη διενέργειά τους στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή και εξετάζονται από τριμελή επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Πολιτικής Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, ως πρόεδρο, και δύο (2) μέλη του Ε.Σ.Α.Κ., τα οποία επιλέγονται με κλήρωση που διενεργείται από τον Πρόεδρο του. Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας κοινοποιούνται στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, η οποία γνωστοποιεί τους εκπροσώπους που εκλέγονται στον αρμόδιο φορέα.»

Άρθρο 17

Μετά το άρθρο 13 του ν. 2251/1994 προστίθεται νέο άρθρο 13α ως εξής:

« Άρθρο 13α
Κυρώσεις

1. Οι καταγγελίες των καταναλωτών εναντίον προμηθευτή, κατά την έννοια των επί μέρους διατάξεων του παρόντος νόμου, υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, από την οποία διαβιβάζονται στον προμηθευτή, με πρόσκληση για απάντηση, με κάθε πρόσφορο τρόπο, συμπεριλαμβανομένης και της επίδοσης δια του ταχυδρομείου. Ο προμηθευτής υποχρεούται να απαντά, εγγράφως, επί των καταγγελιών εντός της προθεσμίας που τάσσεται από τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, η οποία αρχίζει από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα, του Αγορανομικού Κώδικα και διατάξεων άλλων ειδικών νομοθετημάτων, σε βάρος των προμηθευτών που παραβαίνουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, πρόστιμο από χίλια πεντακόσια (1.500) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ. Σε περίπτωση που εκδοθούν σε βάρος του ίδιου προμηθευτή περισσότερες από τρεις (3) αποφάσεις επιβολής προστίμου, το ανώτατο όριο προστίμου διπλασιάζεται και ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να διατάξει την προσωρινή διακοπή της λειτουργίας της επιχείρησης ή τημήματός της για χρονικό διάστημα από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος.

3. Σε βάρος του προμηθευτή που δεν απαντά σε καταγγελίες καταναλωτών σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να προβεί σε: α) σύσταση για συμμόρφωση, εντός οριζόμενης προθεσμίας, με προειδοποίηση επιβολής προστίμου, β) επιβολή προστίμου από πεντακόσια (500) ευρώ έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, γ) επιβολή προστίμου από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, σε περίπτωση υποτροπής. Τα ποσά των προστίμων της παρούσας παραγράφου περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

4. Τα ποσά των προστίμων που επιβάλλονται κατά τις παραγράφους 2 και 3 εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356/1974, ΦΕΚ 90 Α΄) και μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης.

5. Ο Υπουργός Ανάπτυξης, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος, μπορεί, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τη βαρύτητα της παράβασης, καθώς και τις συνέπειές της στο ευρύτερο καταναλωτικό κοινό, να δη-

μοσιοποιεί, δια του τύπου ή με άλλο πρόσφορο τρόπο, τις κυρώσεις που επιβάλλονται κατά τις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3, καθώς και τα περιοριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά τις κείμενες διατάξεις από αρμόδιες διοικητικές αρχές ή τους προμηθευτές σχετικά με τη διάθεση καταναλωτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά.

6. Αν οι παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος διαπράττονται από: α) πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις και οργανισμούς του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας, που επιπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος ή β) από εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, που επιπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι κυρώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο επιβάλλονται μετά από γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κατά περίπτωση. Η γνώμη αυτή παρέχεται μετά από σχετική αίτηση του Γενικού Γραμματέα Καταναλωτή εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται χωρίς την ανωτέρω γνώμη. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ρυθμίζονται τα θέματα εφαρμογής της παρούσας παραγράφου και κάθε σχετική λεπτομέρεια. »

Άρθρο 18

1. Ο τίτλος του άρθρου 14 «Μεταβατικές διατάξεις» αντικαθίσταται με τον τίτλο «Μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 14 του ν. 2251/1994 καταργείται και στη θέση αυτής τίθεται νέα παράγραφος 3 ως εξής:

«3 α). Οι υφιστάμενες ενώσεις καταναλωτών έχουν υποχρέωση πιστοποίησής τους από την επιτροπή της παραγράφου 12 του άρθρου 10 εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

β) Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις υποχρεούνται, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, να διαβιβάσουν στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης τα μητρώα που τηρούσαν σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 10 του ν.2251/1994.»

3. Οι παράγραφοι 7 και 8 του άρθρου 14 του ν. 2251/1994 καταργούνται.

4. Μετά την παράγραφο 6 του άρθρου 14 του ν. 2251/1994 προστίθενται παράγραφοι 7, 8, 9, 10, 11, 12 και 13 ως εξής:

«7. Στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης συνιστώνται κλιμάκια ελέγχου προμηθευτών, τα οποία συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Έργο των κλιμακίων αυτών είναι η διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στους προμηθευτές για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται ο αριθμός και η σύνθεση των κλιμακίων ελέγχου και ρυθμίζονται η οργάνωση, η λειτουργία αυτών, η διαδικασία ελέγχου, η συνεργασία των κλιμακίων ελέγχου με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ρυθμίζονται τα θέματα αμοιβής των μελών των κλιμακίων ελέγχου.

8. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να

συγκροτούνται επιτροπές εμπειρογνωμόνων για την επικουρία του έργου της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες, ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών των επιτροπών, η λειτουργία τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι αμοιβές των μελών των επιτροπών εμπειρογνωμόνων.

9. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, ρυθμίζονται οι τύπος και οι όροι των συμβάσεων που συνάπτουν οι καταναλωτές με επιχειρήσεις αδυνατίσματος και γυμναστηρίων, και ίδιας το δικαίωμα υπαναχώρησης, ο τρόπος καταβολής του τιμήματος, οι κυρώσεις που επιβάλλονται, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της απόφασης που εκδίδεται κατά την παράγραφο αυτή, και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια.

10. Η επιλογή από τα συμβαλλόμενα μέρη δικαίου χώρας που δεν ανήκει στην Ε.Ε. δεν μπορεί να θίξει τα δικαιώματα καταναλωτών που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον η κρινόμενη περίπτωση συνδέεται στενά με την ελληνική έννομη τάξη.

11. Δεν επιτρέπεται επιβολή κατάσχεσης για ικανοποίηση απαιτήσεων τραπεζών από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες επί ακινήτου του οφειλέτη, το οποίο αποδεδειγμένα αποτελεί τη μοναδική κατοικία του, εφόσον ασκηθεί από τον ίδιο, εμπροθέσμως, ανακοπή κατά του σχετικού τίτλου εκτέλεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 933 επ. Κ.Πολ.Δ.και συντρέχουν, σωρευτικώς, οι ακόλουθες προϋποθέσεις :

α) η απαίτηση της τράπεζας, στο σύνολό της, όπως βεβαιώνεται στο σχετικό τίτλο εκτέλεσης, δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ,

β) δεν έχει εγγραφεί, με τη βούληση του οφειλέτη, επί του ακινήτου αυτού προσημείωση ή υποθήκη υπέρ της δικαιούχου Τράπεζας,

γ) ο οφειλέτης βρίσκεται σε αποδεδειγμένη αδυναμία να εκπληρώσει τη συμβατική του υποχρέωση.

Εάν δεν έχει ασκηθεί ανακοπή του πρώτου εδαφίου ή αυτή απορριφθεί τελεσιδίκως, δεν εμποδίζεται η επιβολή κατάσχεσης.

12. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης, μπορεί να κωδικοποιηθούν, σε ενιαίο κείμενο, οι διατάξεις του παρόντος νόμου, του ν. 2251/1994, καθώς και όλων των συναφών νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που ρυθμίζουν θέματα προστασίας των καταναλωτών.

Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται νέα αριθμηση των άρθρων και διάρθρωση των διατάξεων τους, η διαγραφή, η σύμπτυξη ή η διεύρυνση των άρθρων και του αριθμού τους, καθώς και η μεταγλώττιση και οποιαδήποτε αναγκαία φραστική μεταβολή των κειμένων, χωρίς αλλοίωση της έννοιας τους.

13. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται και κάθε άλλη διάταξη γενική ή ειδική που ρυθμίζει θέματα αυτού ή είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του.»

Άρθρο 19 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2007

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Πρ. Παυλόπουλος	Γ. Αλογοσκούφης
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Δ. Σιούφας	Γ. Σουφλιάς
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
M. Γιαννάκου	B. Μαγγίνας
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Av. Παπαληγούρας	Γ. Βουλγαράκης
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Φ. Πάλλη - Πετραλιά	M.- Γ. Λιάπτης

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Θ. Ρουσόπουλος

Αριθμ. 105/10/2007

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης «Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 2251/1994 «Προστασία των καταναλωτών», όπως ισχύει - Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2005/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149)»

Με τις διατάξεις του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι όμοιες του ν. 2251/1994 (ΦΕΚ 191 Α'), οι οποίοι αναφέρονται στην προστασία του καταναλωτή, στα ακόλουθα σημεία:

1.α. Συμπεριλαμβάνεται, στις υποχρεώσεις της Πολιτείας, πέραν των υφισταμένων, και η πληροφόρηση και επιμόρφωση των καταναλωτών, ιδιαίτερα των ασθενέστερων κοινωνικά ομάδων, σε θέματα αγοράς, ανταγωνισμού και υπεύθυνης κατανάλωσης που σέβεται το περιβάλλον και την κοινωνία (βιώσιμη κατανάλωση).

β. Επαναδιατυπώνονται οι έννοιες του «καταναλωτή»

και «προμηθευτή». Ως καταναλωτές, εκτός από τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, νοούνται και οι ενώσεις προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα, καθώς και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εγγύωνται υπέρ του καταναλωτή, εφόσον οι εγγυητές δεν ενεργούν στο πλαίσιο των επαγγελματικών ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους. (άρθρο 1)

2. α. Διευκρινίζεται ότι δεν δεσμεύουν τον καταναλωτή απροσδόκητοι όροι τους οποίους αυτός αγνοούσε χωρίς υπαιτιότητά του και που δεν είχε τη δυνατότητα να προβλέψει και δεν αποτέλεσαν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, όπως επίσης και ότι οι γενικοί όροι των διεθνών συναλλαγών αποτυπώνονται και στην ελληνική γλώσσα.

β. Προστίθεται στους υφιστάμενους καταχρηστικούς όρους και η περίπτωση καταβολής αποζημίωσης στον προμηθευτή, χωρίς να υποχρεούται αυτός να επικαλεστεί και να αποδείξει τη ζημία που υπέστη. (άρθρο 2)

3.α. Προβλέπεται ότι ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση παροχής αγαθών ή υπηρεσιών, εκτός εμπορικού καταστήματος, μέσα σε δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες από την παραλαβή του εγγράφου της σύμβασης ή την παραλαβή του προϊόντος, αντί των δέκα (10) εργάσιμων που ισχύει σήμερα. Η ίδια προθεσμία τίθεται και στις συμβάσεις που συνάπτονται για προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών βάσει καταλόγου του προμηθευτή.

β. Υπάγονται και οι ασφαλιστικές συμβάσεις, καθώς και οι συμβάσεις με αντικείμενο κινητές αξίες στους περιορισμούς των συμβάσεων παροχής αγαθών ή υπηρεσιών.

γ. Εξαιρούνται από το δικαίωμα υπαναχώρησης τα αγαθά και οι υπηρεσίες των οποίων η τιμή εξαρτάται από τις διακυμάνσεις της κεφαλαιαγοράς. (άρθρο 3)

4.α. Απαγορεύεται η αποστολή και χρέωση μη παραγγελθέντων αγαθών ή υπηρεσιών, η δε εκ των υστέρων μη επιβεβαίωση της παραγγελίας από τον καταναλωτή δεν συνιστά, σε καμία περίπτωση, σιωπηρή αποδοχή της συναλλαγής.

β. Καθορίζεται ότι στις συμβάσεις από απόσταση, η παροχή αγαθών ή υπηρεσιών πρέπει να υλοποιείται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, μετά τη διαβίβαση της παραγγελίας, από τον καταναλωτή στον προμηθευτή. Στην περίπτωση παρέλευσης άτρακτης της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης για αυτόν το λόγο.

γ. Ορίζεται σε δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες η προθεσμία υπαναχώρησης του καταναλωτή σε κάθε σύμβαση από απόσταση, εφόσον δεν συμφωνήθηκε μακρότερη προθεσμία, αντί των δέκα (10) εργασίμων ημερών που ισχύει σήμερα.

δ. Διευκρινίζεται ότι, στις συμβάσεις προμήθειας τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών τρέχουσας οικιακής κατανάλωσης, καθώς και στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, με αντικείμενο μεταφορές, κατάλυμα, σίτιση και ψυχαγωγία, δεν έχουν εφαρμογή οι μνημονεύομενες διατάξεις.

ε. Για την καταχώρηση στο ειδικό Μητρώο Προμηθευτών, που τηρείται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, συνεκτιμάται η συμπεριφορά του αιτούντος σε προηγούμενες ποινές που του έχουν επιβληθεί για παράβαση των διατάξεων για την προστασία του καταναλωτή. (άρθρο 4)

5. Το άρθρο 4 του ν. 2251/1994, που αναφέρεται στην Εμπορία από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρε-

σιών, επαναδιατυπώνεται και διευκρινίζεται ότι:

α. Είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή, η σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, εάν πριν, από τη σύναψή της ο καταναλωτής δεν ενημερώθηκε, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2251/1994.

β. Η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις εξ αποστάσεως με αντικείμενο ασφάλισης ζωής αναστέλλεται για όσο διάστημα ο λήπτης της ασφάλισης έχει δικαίωμα εναντίωσης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2496/1997.

γ. Οι συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, στις οποίες η πληρωμή γίνεται με κάρτα, είναι άκυρες, και τα καταβληθέντα ποσά επιστρέφονται έντοκα στον καταναλωτή, και στις περιπτώσεις χρήσης της κάρτας με δόλιο τρόπο ή χωρίς τη συναίνεση του κατόχου της. (άρθρο 5)

6. Το άρθρο 5 του ν. 2251/1994, που αναφέρεται στην πώληση καταναλωτικών αγαθών και τις εγγυήσεις, επαναδιατυπώνεται και συμπληρώνεται στα εξής σημεία:

• Περιλαμβάνεται στην έννοια του Προμηθευτή στην πώληση καταναλωτικών αγαθών, ο κατασκευαστής του προϊόντος, ο εισαγωγέας του στο έδαφος της κοινότητας, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που θέτει επί του προϊόντος το όνομά του, το σήμα του ή άλλο διακριτικό σημείο.

• Η ευθύνη της ενημέρωσης του καταναλωτή για την πιθανή διάρκεια ζωής του προϊόντος ανήκει στον Προμηθευτή. Στον ίδιο ανήκει και η ευθύνη επισκευής του προϊόντος, χωρίς επιβάρυνση του καταναλωτή αν βρίσκεται μέσα στα χρονικά όρια της εγγύησης ενώ σε περίπτωση που το προϊόν δεν βρίσκεται εντός των ορίων της εγγύησης, βρίσκεται όμως εντός της πιθανής διάρκειας ζωής του, ο προμηθευτής οφείλει να εξασφαλίζει την επισκευή του και την προμήθεια ανταλλακτικών.

• Αν κατά τη διάρκεια της εγγύησης εμφανιστεί ελάττωμα στο προϊόν και ο προμηθευτής αρνείται την επισκευή ή βραδύνει υπερβολικά, ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει την αντικατάστασή του με νέο ή να υποχρεώσει από τη σύμβαση.

Στην περίπτωση που ο απαιτούμενος χρόνος για την επισκευή υπερβαίνει τις δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, ο καταναλωτής μπορεί να ζητήσει την προσωρινή αντικατάσταση του προϊόντος για όσο χρόνο διαρκεί η επισκευή.

• Τυχόν, εκ των προτέρων, παραίτηση του καταναλωτή από τα δικαιώματα των ρυθμίσεων του άρθρου αυτού, είναι άκυρη. (άρθρο 6)

7. Στο άρθρο 6 του ν. 2251/1994 που αναφέρεται στην ευθύνη του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα, αντικαθίστανται και συμπληρώνονται διατάξεις με τις οποίες:

• Διευρύνεται η έννοια του ελαττωματικού προϊόντος ώστε να περιλαμβάνει και τα προϊόντα που δεν έχουν την προβλεπόμενη απόδοση, σύμφωνα με τις δυνατότητές τους.

• Προβλέπεται η δυνατότητα επιπρόσθετης αποζημίωσης του καταναλωτή από την ενδεχόμενη αποστέρησή του για δικαίωμα χρήσης των περιβαλλοντικών αγαθών, σε περίπτωση μόλυνσης ή καταστροφής τους εξαιτίας του ελαττωματικού προϊόντος.

• Διευκρινίζεται ότι οφείλεται ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής οδύνης και σε περίπτωση παράβα-

σης των διατάξεων του παρόντος άρθρου. (άρθρο 7)

8. Το άρθρο 7 του ν. 2251/1994 που αναφέρεται στην υγεία και ασφάλεια των καταναλωτών, επαναδιατυπώνεται και συμπληρώνεται στα εξής σημεία:

- Διασαφηνίζεται η έννοια του προμηθευτή, ώστε να περιλαμβάνει όλους τους επαγγελματίες που συμμετέχουν στην αλυσίδα εφοδιασμού των προϊόντων, από τον παραγωγό μέχρι τον τελικό διανομέα.

- Προσδιορίζεται η έννοια του προϊόντος, η οποία δεν περιλαμβάνεται στον ισχύοντα νόμο.

- Διευρύνεται η έννοια του ασφαλούς προϊόντος, ώστε να περιλαμβάνει και άλλα κριτήρια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των προϊόντων με τη γενική επιταγή ασφάλειας.

- Προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων του Υπουργού Ανάπτυξης ή και τυχόν άλλων συναρμόδιων Υπουργών, με τις οποίες καθορίζονται τα στοιχεία αναφοράς των προτύπων που ισχύουν στην Ελλάδα ανά κατηγορία προϊόντων, οι διαδικασίες ελέγχου, δειγματοληψίας, εργαστηριακών εξετάσεων και λήψης περιοριστικών μέτρων και καταρτίζεται κατάλογος εργαστηρίων εξεταστης δειγμάτων και φορέων πιστοποίησης προϊόντων ως προς τη συμμόρφωσή τους με τη γενική επιταγή ασφάλειας.

- Εισάγεται η έννοια της ανάκλησης, από τις αρμόδιες αρχές, προϊόντων που παρουσιάζουν ή ενδέχεται να παρουσιάσουν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών. Η ανάκληση δεν περιορίζεται στην απόσυρση από τα σημεία πώλησης των μη ασφαλών προϊόντων, όπως προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις, αλλά επεκτείνεται και σε αυτά που έχουν ήδη πωληθεί στους καταναλωτές.

- Καθορίζονται οι υποχρεώσεις των παραγωγών και των διανομέων προκειμένου να διαθέτουν στην αγορά μόνο ασφαλή προϊόντα. Μεταξύ άλλων προβλέπεται:

- Η παροχή στον καταναλωτή των κατάλληλων πληροφοριών, για τους κινδύνους που τυχόν παρουσιάζει η χρήση του προϊόντος.

- Η λήψη μέτρων, μεταξύ των οποίων και η εθελοντική απόσυρση, για την πρόληψη των κινδύνων που ενδεχομένως παρουσιάζουν τα προϊόντα.

- Η άμεση ενημέρωση της Γενικής Γραμματείας καταναλωτή και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής, σε περίπτωση που προϊόντα που έχουν διαθέσει στην αγορά παρουσιάζουν κινδύνους.

- Η συνεργασία τους με τις αρχές εποπτείας της αγοράς, με σκοπό την πρόληψη των πιθανών κινδύνων για τους καταναλωτές.

- Με κ.υ.α. ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο της συμμόρφωσης και την ασφάλεια των προϊόντων, καθώς και για θέματα συνεργασίας μεταξύ τους, αλλά και με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με κ.υ.α. επίσης καθορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

- Προβλέπεται ότι, οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία, όταν διαπιστώνει, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, την ύπαρξη μη ασφαλών προϊόντων, οφείλει να ενημερώνει άμεσα την Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

(άρθρο 8)

9. Προστίθεται στο ν. 2251/1994, νέο άρθρο 7α, που αναφέρεται στην ψυχική υγεία των ανηλίκων, με τις διατάξεις του οποίου:

- Θεσπίζεται για τους προμηθευτές η υποχρέωση, να

διαθέτουν στην αγορά προϊόντα που δεν παρουσιάζουν κινδύνους για την ψυχολογική πνευματική ή θηλική ανάπτυξη των ανηλίκων.

- Περιγράφονται τα στοιχεία του προϊόντος τα οποία θεωρούνται ότι παρουσιάζουν τους παραπάνω κινδύνους και παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Ανάπτυξης, με απόφασή του, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Προστασίας Ανηλίκων, να επιβάλλει περιοριστικά και διορθωτικά μέτρα για τα προϊόντα αυτά.

- Συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης Επιτροπή Προστασίας Ανηλίκων, ως συμβούλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο, η οποία αποτελείται από εννέα (9) μέλη, διαφόρων φορέων. Τα μέλη της Επιτροπής και οι αναπληρωτές τους, διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, με διετή θητεία. Ενώ με όμοια απόφαση ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία της. Η αμοιβή των μελών της Επιτροπής καθορίζεται με κ.υ.α..

- Προβλέπεται η υποχρεωτική (ηλικιακή) ταξινόμηση από τους παραγωγούς τους, των προϊόντων που μπορεί να επηρεάσουν την ψυχική υγεία των ανηλίκων, σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς και την Γενική Γραμματεία Καταναλωτή.

10. Στο άρθρο 8 του ν. 2251/1994, που αναφέρεται στην ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες, αντικαθίστανται και προστίθενται διατάξεις, με τις οποίες μεταξύ άλλων υπολογίζεται και η αξία της παρεχόμενης υπηρεσίας, ως απαραίτητο στοιχείο για την εκτίμηση της έλλειψης υπαιτιότητας, στην ευθύνη του παρέχοντος υπηρεσίες.

(άρθρο 10)

11. Το άρθρο 9 του ν. 2251/1994, που αναφέρεται στη διαφήμιση, επαναδιατυπώνεται. Με την επαναδιατύπωσή του αντικαθίστανται και προστίθενται διατάξεις, βάσει των οποίων:

- Προσδιορίζονται για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου οι έννοιες του προμηθευτή και του ιδιοκτήτη κώδικα.

- Η μετάδοση διαφημιστικού μηνύματος απευθείας στον καταναλωτή επιτρέπεται μόνο αν τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006.

- Απαγορεύεται στους τηλεοπτικούς σταθμούς η μετάδοση διαφημίσεων παιδικών παιχνιδιών μεταξύ της 7ης και 22ης ώρας του εικοσιτετράωρου, ενώ για τις μη εργάσιμες ημέρες και αργίες η απαγόρευση αυτή ισχύει μέχρι τα μεσάνυχτα (24.00).

- Τα θέματα που αναφέρονται σε παραπλανητικές και αθέμιτες διαφημίσεις απαλείφονται από το παρόν άρθρο και επαναρυθμίζονται σε γενικότερο πλαίσιο στο άρθρο που αφορά τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

- Επαναδιατύπωνονται οι προϋποθέσεις, που πρέπει να τηρούνται για να είναι επιτρεπτή η συγκριτική διαφήμιση.

(άρθρο 11)

12. Προστίθενται στο ν. 2251/1994, νέα άρθρα 9α, 9β, 9γ, 9δ, 9ε, 9στ, 9ζ και 9θ, που αναφέρονται στις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, στις παραπλανητικές πράξεις και παραλείψεις, καθώς και στις επιθετικές εμπορικές πρακτικές. Με τις νέες διατάξεις ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

- α. Καθορίζεται, για τους σκοπούς των άρθρων αυτών, το νόημα των εννοιών «καταναλωτής», «προμηθευτής», «προϊόν», «εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές», «ουσιώδης στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών», «κώδικας συμπεριφοράς», «ιδιοκτήτης κώδικα», «επαγγελματική ευσυνειδησία», «πρόσκληση για αγορά», «κατάχρηση

επιρροής» και «απόφαση συναλλαγής», «νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα».

β. Απαγορεύονται οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και προσδιορίζεται πότε μια εμπορική πρακτική είναι αθέμιτη. Ειδικότερα, οι εμπορικές πρακτικές θεωρούνται αθέμιτες, όταν είναι παραπλανητικές ή επιθετικές.

γ. Προσδιορίζεται πότε μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική πράξη ή παραπλανητική παράλειψη.

δ. Γραπτίθενται λεπτομερώς οι παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές, οι οποίες τίθενται σε απαγόρευση.

ε. Ορίζεται η έννοια της επιθετικής εμπορικής πρακτικής, ως εκείνη η πρακτική που περιορίζει σημαντικά την ελευθερία επιλογής ή συμπεριφοράς του μέσου καταναλωτή και πραπτίθενται τα στοιχεία που καθορίζουν αν μια εμπορική πρακτική θεωρείται επιθετική.

στ. Απαριθμούνται λεπτομερώς οι περιπτώσεις, που θεωρούνται επιθετικές εμπορικές πρακτικές και τίθενται σε απαγόρευση.

ζ. Παρέχεται η δυνατότητα στον μεμονωμένο καταναλωτή, σε περίπτωση παράβασης διατάξεων των άρθρων 9γ έως και 9η, να ζητήσει άρση της προσβολής και παράλειψής της στο μέλλον, καθώς και αποζημίωση. Επιπλέον καθορίζεται η διαδικασία του ελέγχου των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών τόσο από τα αρμόδια Δικαστήρια, όσο και από τους ιδιοκτήτες κωδίκων συμπεριφοράς. Τέλος, δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Ανάπτυξης να διατάξει με απόφασή του, για λόγους δημόσιου συμφέροντος την άμεση παύση αθέμιτης εμπορικής πρακτικής.

(άρθρο 12)

13. Το άρθρο 10 του ν. 2251/1994 αντικαθίσταται. Οι διατάξεις αυτές που αφορούν τις ενώσεις καταναλωτών και τα συλλογικά μέσα προστασίας, συμπληρώνονται ως ακολούθως:

• Καθιερώνεται η οργάνωση των καταναλωτικών οργανώσεων σε δεύτερο βαθμό και επιπλέον καθορίζονται τα βιβλία που οφείλουν να τηρούν, καθώς και οι επιτρεπόμενες πηγές χρηματοδότησης των καταναλωτικών οργανώσεων. Επίσης, ορίζεται ότι το μητρώο Ενώσεων καταναλωτών θα τηρείται πλέον στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

• Απαγορεύεται η λήψη από τις ανωτέρω οργανώσεις δωρεών, εισφορών και ενισχύσεων από προμηθευτές, πολιτικά κόμματα και κάθε είδους οργανώσεις, όπως και η διαφήμιση των επιχειρήσεων μέσω της δράσης των καταναλωτικών οργανώσεων. Επίσης, απαγορεύεται η οικονομική απολαβή των μελών του Δ.Σ. των Ενώσεων καταναλωτών και η συμμετοχή σε αυτό ατόμων που έχουν καταδικασθεί αμετάκλητα για απιστία, απάτη, πλαστογραφία, υπεξαίρεση, δωροδοκία και παράβαση του νόμου περί μεσαζόντων και ναρκωτικών. Τέλος, προβλέπεται η υποχρεωτική στέγαση των Ενώσεων αυτών σε χώρους που δεν χρησιμοποιούνται ως κατοικία ή επαγγελματική στέγη νομικών ή φυσικών προσώπων.

• Συστήνεται Επιτροπή για την πιστοποίηση της πραγματικής λειτουργίας των Ενώσεων καταναλωτών και τη διαπίστωση της τήρησης των κανόνων χρηματοδότησής τους. Η πιστοποίηση της ανωτέρω Επιτροπής είναι απαραίτητη για τη χορήγηση κρατικής επιχορήγησης στις Ενώσεις καταναλωτών.

• Καθιερώνεται η δυνατότητα άσκησης συλλογικών αγωγών και από δευτεροβάθμιες οργανώσεις καταναλωτών και επεκτείνεται η δυνατότητα άσκησής τους και για τις περιπτώσεις που αφορούν την ψυχική υγεία ανηλίκων, τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και τις παραβάσεις των διατάξεων άσκησης ραδιοηλεοπτικών δραστη-

ριοτήτων του ν. 2328/1995 και του π.δ. 100/2000. Επίσης, προβλέπεται η άσκηση συλλογικής αγωγής για την αναγνώριση της αποκατάστασης της ζημιάς των καταναλωτών από την χρήση παράνομης πρακτικής. Η συλλογική αγωγή μπορεί να ασκείται και σε περίπτωση προσβολής των εννόμων συμφερόντων τριάντα (30) τουλάχιστον καταναλωτών.

• Ρυθμίζεται ο τρόπος διάθεσης των επιδικασθέντων ποσών από συλλογικές αγωγές, για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, κατά ίσο ποσοστό από 35% και 35% στην ενάγουσα Ενώση καταναλωτών και στις δευτεροβάθμιες Ενώσεις, ενώ το υπόλοιπο 30% διατίθενται στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή. Διευκρινίζεται ότι με το ισχύον νομικό καθεστώς η διάθεση των εν λόγω ποσών ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

• Παρέχεται η δυνατότητα στον καταναλωτή να επιδιώξει ατομικά και με ταχεία δικαστική διαδικασία την ικανοποίηση απαίτησής του, που απορρέει από αμετάκλητη δικαστική απόφαση που έχει εκδοθεί επί ασκηθείσας συλλογικής αγωγής, ύστερα από έγγραφη γνωστοποίηση της απόφασης στον προμηθευτή και λόγω της αρνήσεως του τελευταίου να ικανοποιήσει την απαίτηση του καταναλωτή. Επίσης, υποχρεούνται οι καταναλωτικές Ενώσεις να διαθέτουν τα στοιχεία βάσει των οποίων προβαίνουν σε ανακοινώσεις προς τους καταναλωτές.

• Παραπτίθενται οι έννομες συνέπειες, για τις Ενώσεις καταναλωτών από την εκ μέρους τους ανακοίνωση αναληθών πληροφοριών ή την παράβαση των διατάξεων του παρόντος, οι οποίες είναι:

- Ανάκληση πιστοποίησης της καταναλωτικής Ένωσης.
- Έκπτωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης.
- Διακοπή της χρηματοδότησής της.
- Η αποβολή της από το Ε.Σ.Α.Κ. και από τα συλλογικά όργανα εκπροσώπησης.

Διαγραφή της από το Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών.

Τα ανωτέρω μέτρα δύνανται να τα ζητήσουν, εκτός από τα έως σήμερα προβλεπόμενα όργανα, και ο Συνήγορος του Καταναλωτή όπως και ο Γενικός Γραμματέας Καταναλωτή.

• Παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Ανάπτυξης να ρυθμίζει με αποφάσεις του, τους όρους και τις προϋποθέσεις προσαρμογής στο δεδικασμένο, όπως αυτό προκύπτει από αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, εφόσον από αυτό προκαλούνται συνέπειες ευρύτερου δημόσιου ενδιαφέροντος ως προς την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

14. Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 2, 4, 6, 8 και 9 του άρθρου 11 του ν. 2251/1994. Με τις διατάξεις αυτές που αφορούν το φιλικό διακανονισμό καταναλωτικών διαφόρων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την λειτουργία των επιτροπών φιλικού διακανονισμού. (άρθρο 14)

15. Αντικαθίσταται το άρθρο 12 του ν. 2251/1994. Οι τροποποιήσεις αφορούν κυρίως τη μετονομασία του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτή σε Εθνικό Συμβούλιο Αγοράς και Καταναλωτή (Ε.Σ.Α.Κ.), την διεύρυνση της σύνθεσής του, καθώς και τη ρύθμιση επί μέρους θεμάτων λειτουργίας του. Επίσης, συστήνεται Εκτελεστική Επιτροπή του ως άνω Συμβουλίου, τα μέλη, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της οποίας ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Έργο της εν λόγω Επιτροπής είναι ο συντονισμός των εργασιών του Ε.Σ.Α.Κ.. (άρθρο 15)

16. Καταργείται το άρθρο 13 του ν. 2251/1994 που

αναφέρεται στην Επιτροπή Προστασίας των Καταναλωτών των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, και στην θέση του προστίθεται ταυτάριθμο άρθρο με το οποίο ρυθμίζεται η διαδικασία επιλογής των εκπροσώπων των Ενώσεων Καταναλωτών σε συλλογικά όργανα διαφόρων φορέων και προβλέπεται η επιλογή αυτή να γίνεται με εκλογές στις οποίες μετέχουν μόνο εκπρόσωποι των ενώσεων καταναλωτών - μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Αγοράς και Καταναλωτή. Επίσης, περιγράφεται η διαδικασία επιλογής, την ευθύνη της οποίας έχει ο Πρόεδρος του Ε.Σ.Α.Κ. και προβλέπεται η δυνατότητα ενστάσεων κατά της διαδικασίας της ψηφοφορίας, οι οποίες εξετάζονται από τριμελή επιτροπή στην οποία συμμετέχουν ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Πολιτικής Καταναλωτή, ως Πρόεδρος, και δύο μέλη του Ε.Σ.Α.Κ. που επιλέγονται με κλήρωση. (άρθρο 16)

17. Μετά το άρθρο 13 του ν. 2251/1994 προστίθεται νέο άρθρο 13α με τις διατάξεις του οποίου:

- Αναπροσαρμόζεται το ύψος των χρηματικών προστίμων για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος σε 1.500 ευρώ μεχρι 1.000.000 ευρώ, για κάθε παράβαση, από 1.467 ευρώ έως 58.694 ευρώ, όπως ισχύει σήμερα, ενώ σε περίπτωση υποτροπής διπλασιάζεται το ανώτατο όριο του προστίμου. Επίσης, για την περίπτωση των προμηθευτών οι οποίοι δεν απαντούν σε καταγγελίες καταναλωτών προβλέπεται:

- Σύσταση για συμμόρφωση και προειδοποίηση επιβολής προστίμου.

- Επιβολή προστίμου από πεντακόσια (500) ευρώ έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

- Επιβολή προστίμου από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

Τα πρόστιμα της περίπτωσης αυτής κατά ποσοστό 50%, αποτελούν πόρο του προϋπολογισμού της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή.

- Παρέχεται η δυνατότητα περαιτέρω αναπροσαρμόγης του ύψους των ανωτέρω προστίμων με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης.

- Δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Ανάπτυξης, να δημοσιοποιεί τις επιβαλλόμενες κυρώσεις που επιβάλλονται, λόγω παράβασης των διατάξεων του παρόντος, για λόγους προστασίας του καταναλωτικού κοινού.

- Προβλέπεται ότι, αν οι παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος διαπράττονται από πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις και οργανισμούς του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας ή από εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, οι κυρώσεις επιβάλλονται ύστερα από γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αντίστοιχα. (άρθρο 17)

18. Το άρθρο 14 του ν. 2251/1994 που περιέχει μεταβατικές διατάξεις, επαναδιατυπώνεται. Με την επαναδιατύπωσή του, προστίθενται νέες διατάξεις βάσει των οποίων:

- Προβλέπεται η σύσταση, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, κλιμακίων Ελέγχων Επιχειρήσεων για τη διενέργεια επιτόπιων ελέγχων στις επιχειρήσεις για τη διαπίστωση τυχόν παραβάσεων των κανόνων προστασίας της υγείας, της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών. Επίσης, με προεδρικό διάταγμα ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον αριθμό, τη σύνθεση, καθώς και με την οργάνωση και λειτουργία των ανωτέρω κλιμακίων, ενώ με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ρυθμίζονται τα θέματα της αμοιβής των μελών τους.

- Παρέχεται η δυνατότητα να συστήνονται Επιτροπές Εμπειρογνωμόνων, οι οποίες θα επικουρούν το έργο της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται οι αρμοδιότητες των εν λόγω επιτροπών και με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζονται οι αμοιβές των μελών τους.

- Εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Ανάπτυξης να ρυθμίσει εντός έξι (6) μηνών με απόφασή του, ζητήματα που αφορούν τους όρους των συμβάσεων καταναλωτών με μονάδες αδυνατίσματος και επιχειρήσεις γυμναστηρίων, καθώς και τις κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων αυτών.

- Εντέλλονται οι νομαρχίες να διαβιβάσουν στο Υπουργείο Ανάπτυξης, εντός έξι (6) μηνών, τα μητρώα που τηρούσαν βάσει των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994.

- Καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει θέματα του παρόντος ή αντίκειται στις διατάξεις του.

- Απαγορεύεται η κατάσχεση σε ακίνητα οφειλετών των τραπεζών για απαιτήσεις από λήψη καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών, μέχρι συνολικού ποσού 10.000 ευρώ, εφόσον αυτά αποδεδειγμένα αποτελούν τη μοναδική κατοικία τους.

- Δίνεται η δυνατότητα για κωδικοποίηση των διατάξεων του ν. 2251/1994 με έκδοση προεδρικού διατάγματος. (άρθρο 18)

19. Ορίζεται ότι το παρόν ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται σε επί μέρους διατάξεις. (άρθρο 19)

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται επί του Κρατικού προϋπολογισμού τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

A. Ετήσια δαπάνη από:

- Την αποζημίωση των μελών της Επιτροπής Προστασίας Ανηλίκων, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την έκδοση της προβλεπόμενης κ.υ.α.. Πάντως εκτιμάται ότι δεν θα υπερβεί το ποσό των 25.000 ευρώ. (άρθρο 9 παρ. 4)

- Την αποζημίωση των μελών των κλιμακίων ελέγχου επιχειρήσεων, το ύψος της οποίας θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των κλιμακίων που θα συσταθούν και το ύψος της προβλεπόμενης αμοιβής τους, που θα καθορισθεί με κ.υ.α.. (άρθρο 18 παρ. 4)

- Τις αμοιβές των μελών των επιτροπών εμπειρογνωμόνων στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή. Το ύψος της δαπάνης εξαρτάται από τον αριθμό των επιτροπών που θα συσταθούν, τον αριθμό των μελών κάθε επιτροπής, καθώς και από το ύψος της αποζημίωσης που θα καθορισθεί. (άρθρο 18 παρ. 4)

B. Ενδεχόμενη ετήσια αύξηση εσόδων από:

- Την αναπροσαρμογή των προστίμων που επιβάλλονται για τις παραβάσεις του παρόντος. (άρθρο 17)

- Την επιβολή των χρηματικών προστίμων σε προμηθευτές, στις περιπτώσεις μη εμπρόθεσμης απάντησής τους στις καταγγελίες των καταναλωτών. (άρθρο 17)

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Λέτσιος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Τροποποίηση και συμπλήρωση του ν. 2251/1994 «Προστασία των καταναλωτών», όπως ισχύει - Ενσωμάτωση της οδηγίας 2005/29 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149)»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλείται ετήσια δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού από:

- Την αποζημίωση των μελών της Επιτροπής Προστασίας Ανηλίκων, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την έκδοση της προβλεπόμενης κ.υ.α.. Πάντως εκτιμάται ότι δεν θα υπερβεί το ποσό των 25.000 ευρώ,

(άρθρο 9 παρ. 4)

- Την αποζημίωση των μελών των κλιμακίων ελέγχου επιχειρήσεων, το ύψος της οποίας θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των κλιμακίων που θα συσταθούν και το ύψος της προβλεπόμενης αμοιβής τους, που θα καθορισθεί με κ.υ.α..

(άρθρο 18 παρ. 4)

- Τις αμοιβές των μελών των επιτροπών εμπειρογνώμονων στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή. Το ύψος της δαπάνης εξαρτάται από τον αριθμό των επιτροπών που θα συσταθούν, τον αριθμό των μελών κάθε επιτροπής, καθώς και από το ύψος της αποζημίωσης που θα καθορισθεί.

(άρθρο 18 παρ. 4)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλυφθούν από πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα, 29 Μαΐου 2007

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Γ. Αλογοσκούφης

Δ. Σιούφας